

Arvo Sallinen

MAATILAN UDELLEEN KÄYNNISTÄMINEN

Alasaarelan maatila

MAATILAN UUDELLEEN KÄYNNISTÄMINEN

Alasaarelan maatila

Sallinen Arvo
Opinnäytetyö
Kevät 2012
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma
Oulun seudun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun seudun ammattikorkeakoulu

Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma, yrittäjyyden sv

Tekijä: Arvo Sallinen

Opinnäytetyön nimi: Maatilan uudelleen käynnistäminen, Alasaarelan maatila

Työn ohjaaja(t): Jarmo Kastikainen

Työn valmistumislukukausi ja –vuosi: Kevät 2012

Sivumäärä: 98 + 38

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää laskelmilla, onko lopetetun Alasaarelan lypsykarjatilan uudelleen käynnistäminen taloudellisesti kannattavaa. Eri laskelmaversioilla selvitettiin, miten tilan tulos muuttuu tulojen noustessa tai laskiessa.

Opinnäytetyötä tehtäessä haastateltiin tilan omistajia, kunnan maaseutusihteeriä, paikallisia urakoitsijoita ja vakuutusmyyjää. Maataloustarvikekaupoilta selvitettiin tuotantopanosten hintoja. Sähköpostilla oltiin yhteydessä Osuuskunta Pohjolan Maitoon. Lisäksi lähteinä olivat alan kirjat ja lehdet sekä Internet. Näillä keinoilla pyrittiin saamaan todelliset tulot sekä menot selville ja niiden pohjalta tehtiin laskelmat.

Tilasta on mahdollista saada kannattava, jos maidosta maksettava hinta on 0,38 €/litra ja kansallinen maitotuki 0,141 €/litra. Yrittäjätulo nousee toisena kokonaisuena toimintavuotena yli 17 000 €:n. Näin ollen on mahdollista saada nuoren viljelijän aloitustukea, joka vähentää vieraan pääoman tarvetta. Mikäli maidon hinta olisi 0,32 €/litra, ei tila olisi kannattava eikä se voisi saada aloitustukea.

Vuonna 2011 maidosta on maksettu keskimäärin 0,44 €/litra. Maidon hinnan pysyessä näin korkealla tai vain hieman laskiessa tilan uudelleen käynnistäminen olisi kannattavaa. Maitokiintiöiden poistuminen vuonna 2015 tuo kuitenkin epävarmuutta maidon hintaan. Mikäli maidosta tulee ylitarjontaa, maidon hinta saattaa laskea merkittävästi ja se heikentää tilan kannattavuutta.

Asiasanat: toiminnan aloittaminen, Yli-li, lypsykarja, kannattavuus

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences

Degree programme in Agricultural and Rural Industries, Entrepreneurship
option

Author(s): Arvo Sallinen

Title of thesis: Restarting a farm, Alasaarela Farm

Supervisor(s): Jarmo Kastikainen

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2012

Number of pages: 98 + 38

The aim of this study was to find out, if it is profitable to restart dairy cattle farm Alasaarela. By using different calculations, it was found out how the outcome changes when income increases or decreases.

The owners of Alasaarela farm, municipality secretary of agriculture, local contractors and insurance salesperson were interviewed to find out facts for this study. Furthermore, agricultural markets were the source of input prices and other information was provided by Osuuskunta Pohjolan Maito. In addition, the books and magazines of the field and internet gave further information. By using all these sources, the aim was to find out actual income and expenses, and to use these to finish calculations.

Based on the calculations, the farm would be profitable, if the price of milk paid to the entrepreneur is 0,38 €/l and the national milk subsidy is 0,141 €/l. The total year income for entrepreneur increases over 17 000 € during the second year of activity. Consequently, it would be possible to receive starting subsidy for young farmers, which decreases the need of liabilities. The farm would not be profitable and the entrepreneur could not receive the starting subsidy, if the price of milk paid to the entrepreneur is less than 0,32 €/l.

The average price paid of milk was 0,44 €/l in 2011. If the price of milk stays at this level or decreases slightly, it would be profitable to restart the farm. Although, while the milk quota will be vanished in 2015, the price level of milk is more difficult to estimate. The price of milk could decrease significantly if oversupply of milk occurs and consequently the profitability of the farm will become weaker.

Keywords: development of business, Yli-li, dairy cattle, profitability

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ.....	3
ABSTRACT	4
SISÄLTÖ.....	5
1 JOHDANTO.....	7
2 TYÖN TAUSTA JA TAVOITTEET	9
3 TILAN TAUSTATIEDOT JA RESURSSIT	11
3.1 Historia	12
3.2 Eläimet.....	12
3.3 Koneet ja laitteet.....	13
3.4 Rakennukset.....	15
3.5 Maa- ja vesialueet.....	16
3.6 Maitokiintiö	17
4 EU- TUET	18
4.1 Hakijan ja maatilan tukikelpoisuus.....	19
4.2 Tukien hakeminen	21
4.3 Tilatuki.....	22
4.4 Yleinen hehtaarituki	23
4.5 Nuoren viljelijän tuki.....	24
4.6 Ympäristötuki	24
4.7 Ympäristötuen lisätoimenpidetuet.....	26
4.8 LFA- tuki	30
4.9 LFA:n lisäosa.....	31
5 TÄYDENTÄVÄT EHDOT.....	33
5.1 Direktiivit.....	34
5.2 Asetukset	36
5.3 Neuvonta.....	40
6 MAIDON TUOTANTOTUKI	41
6.1 Tuen hakeminen	41
6.2 Tasausjärjestelmä.....	42
6.3 Maitokiintiön hinta	42
7 ELY- KESKUKSESTA HAETTAVAT TUET	44
7.1 Investointituki.....	44
7.2 Nuoren viljelijän aloitustuki	47
8 RISKIEN HALLINTA	48
8.1 Maatalousyrittäjän eläkevakuutus	50

8.2 Pakollinen maatalousyrittäjän eläkevakuutus.....	51
8.3 Maatalousyrittäjän tapaturmavakuutus.....	52
8.4 Agro- maatilavakuutus	54
9 TUOTANTOPANOKSET	55
9.1 Tuotantoeläimet.....	55
9.2 Muut tuotantopanokset	56
9.3 Urakointihintoja Yli-Iissä.....	59
10 MAITOTILAN PALVELUN TUOTTAJAT	60
10.1 Faba	60
10.2 Osuuskunta Pohjolan Maito.....	61
10.3 ProAgria.....	63
11 SUUNNITELLUN TOIMINNAN LASKENNASSA KÄYTETYT TIETOKONEOHJELMAT	64
11.1 Wisu.....	64
11.2 CashMan.....	65
12 TOIMINNAN ALOITTAMISEN EDELLYTYKSET	67
12.1 Tilatunnus	67
12.2 Y- tunnus ja arvonnisäveroitus	67
12.3 Tilan vuokraaminen.....	68
12.4 Maitokiintiön osto.....	68
12.5 Eläinten osto	68
12.6 Muut vaatimukset	69
13 INVESTOINNEISTA.....	70
13.1 Koneet ja laitteet.....	70
13.2 Rakennukset.....	71
14 MAATALOUDEN TUNNUSLUVUT	74
15 SUUNNITELLUN TOIMINNAN TOTEUTUS.....	78
15.1 Tuotanto.....	78
15.2 Koneet ja laitteet.....	79
15.3 Rahoitus	79
15.4 Laskentaperusteet eri laskelmaversioissa	80
16 TULOKSET	82
17 POHDINTA.....	87
LÄHTEET	92
LIITTEET	98

1 JOHDANTO

Suomen ja maailman maataloudessa ja maataloustuotannossa on viimeisten vuosien aikana tapahtunut muutos kohti suuryksiköitä. Perheyrietykset muuttuvat suuryksiköiksi, joilla on paljon peltoja ja eläimiä. Perinteinen isäntien ja emäntien työ muuttuu yrityksen ja työntekijöiden johtamiseksi. Muutoksen myötä työmäärä ja velkataakka kasvavat yksikköä kohti aiheuttaen entistä suuremman työkuorman ja taloudellisen riskin yrittäjälle. Tämän aiheuttamia lieveilmiötä ovat yrittäjän mahdollinen työuupumus sekä yrityksen heikko kannattavuus. Äärimmäinen seuraamus on yrityksen ajautuminen konkurssiin.

EU:n maataloustukipolitiikka on tuonut paljon hyviä asioita maatalousyrityksille. Se on myös mahdollistanut tukien väärinkäytön. Eräs räikeimmistä väärinkäytöksistä on ns. ”näennäisviljely”. Näennäisviljelijän kassavirta perustuu ainoastaan maataloustukiin, hänellä ei ole tarkoituksenmukaista käyttöä lopputuotteelle. Heinän näennäisviljelijä viljelee heinää hakien kaiken saatavilla olevan maataloustuen. Hän lupaa heinät ilmaiseksi tai alle markkinahinnan asiakkaalle, joka suostuu ne pellolta keräämään. Asiakkaan puuttuessa hän niittää ja kerää heinän pellolta pois itse tai koneurakoijan avustamana. Pahimmassa tapauksessa heinät päätyvät läjiin pilaantumaan peltojen reunoille tai lähimetsiin. Näennäisviljelijälle tunnusomaista on kustannusten minimointi, kuten lannoitteiden käyttämättömyys, vanhentunut kalusto sekä viljelyyn käytetyn työmäärän minimointi. On helppoa ymmärtää, etteivät lopputuotteen laatu tai yrityksen toiminnan kehittäminen ole keskeisiä arvoja näennäisviljelijän toiminnassa.

Suomessa on maatalousyrittäjäiksi haluavia nuoria. Heidän esteenä on myytävänä olevien maatilojen vähyys ja niiden korkea hinta. Kohtuullisin kustannuksin hankittava tila on usein pieni ja sen liiketoiminta vaikea saada kannattavaksi. Laajentamismahdollisuudet ovat myös usein varsin rajalliset. Aktiivikäyttöön sopivia peltoja ei saa vuokrattua tai ostettua näennäisviljelijöiltä ja muilta maanomistajilta.

Tässä opinnäytetyössä selvitetään lopetetun Alasaarelan tilan palauttamista aktiiviseen tuotantoon. Erityisesti pyritään selvittämään, voidaanko pienestä tilasta saada kannattava aloitusratkaisu nuorelle maatalousyrittäjälle. Työssä selvitetään tilan resurssit, tarvittavat investoinnit ja kannattavuus. Lisäksi pohditaan toiminnan laajentamis- ja kehitysmahdollisuuksia. Aineisto opinnäytetyötä varten on hankittu haastattelemalla entisiä Alasaarelan tilan viljelijöitä sekä maataloussihteeriä. Hintatiedot ovat maatalouskaupoista ja paikallisilta urakoitsijoilta. Kannattavuuslaskelmat sekä muut tässä työssä esitetyt laskelmat perustuvat maataloustoimialan kirjallisuudesta ja Internet-sivuilta hankittuihin tietoihin.

2 TYÖN TAUSTA JA TAVOITTEET

Olen kiinnostunut maataloudesta ja erityisesti maidontuotannosta. Nuoruuteni olen asunut tilalla, jolla on ollut lypsykarjaa, joten työ on tuttua. Veljeni jatkaa kotitilaa. Pienestä pitäen olen ollut kiinnostunut eläimistä, erityisesti lypsylehmistä ja niiden jalostuksesta. Toivoisin, että minullakin olisi oma maatila jonain päivänä.

Tulevaisuuden suunnitelmat opiskelun päätyttyä ovat vielä avoinna. Olen työskennellyt tarkastajana Pohjois- Pohjanmaan ELY- keskuksessa. Sieltä olen saanut paljon kokemusta peltojen viljelystä ja erityisesti maataloustuista. Olen saanut kokemusta millaista on olla vieraalla töissä. Vakituinen työsuhte antaisi mahdollisuuden suunnitella tulevaisuutta, mutta nykyaikana työsuhteet ovat usein määräaikaista. Tämä aiheuttaa työntekijöissä epävarmuutta. Tulevaisuutta on vaikea suunnitella, kun töiden jatkuvuudesta ei ole varmuutta. Tätä asiaa miettiessäni olen pohtinut, jos alkaisin maanviljelijäksi ja erityisesti lypsykarjatilalliseksi.

Maanviljelijänä olen itsenäinen yrittäjä ja kaikki mitä teen, teen itselleni. Jälkeeni jää todennäköisesti jotain mitä olen saanut elämäni aikana tehtyä. Lisäksi nykyään lomautetaan työntekijöitä monissa työpaikoissa, mutta lehmät eivät koskaan lomauta. On paljon itsestä kiinni pärjääkö taloudellisesti tilan pidossa. Pärjääminen on myös kiinni siitä, millaiset resurssit tilalla ja yrittäjällä on sekä paljonko tilan perustamiseen tarvitaan ulkopuolista pääomaa. Tilan aloittaminen nykyaikana on kallista ja vaatii suuren pääoman. Erityisesti lehdistä lukemalla on saanut sen kuvan, että kaikki pitää olla suurta ja uutta. Pienellä tilalla ei olisi tulevaisuudessa minkäänlaisia mahdollisuuksia. Nykyvuosina lehdistä on voinut lukea, kuinka suurilla ja uusilla tiloilla on mennyt konkurssiin ja kuinka työuupumus on väsyttänyt viljelijöitä. Näiden tietojen pohjalta pidän pienen ja vähäriskisen tilan pitoa taloudellisesti järkevänä ja riskittömämpänä. Mieluummin aloittaisin tilanpidon pienestä ja totuttelisin sen pystyessä pitämiseen. Tulevaisuudessa toimintaa voisi laajentaa 30- 40 lehmän parsinavettaan, jos resurssit antavat

siihen mahdollisuuden ja lainsäädäntö ei kiellä uusien parsinavetoiden rakentamista. En ainakaan itse ole vielä valmis suureen velkataakkaan.

Tehdyissä opinnäytetyöissä selvitetään kehittämissuunnitelmia jo toiminnassa oleville tiloille ja niiden kokoluokka suunnitellaan yleensä vähintään yhden robotin kokoiseksi eli noin 60- 70 lehmän navetaksi. Tila päätyy todennäköisesti ratkaisuun, jossa investoidaan pihattonavettaan ja lypsy hoidetaan asemalypsyynä tai robotilla. Tiedossani ei ole opinnäytetyötä, jossa selvitetään pienen, noin 14 lehmän ja 12 hehtaarin, tilan saattamista toimintakuntoiseksi ja taloudellisesti kannattavaksi. Tällaisen tilan aloittamista pidetään kannattamattomana. Päätin tarttua haasteeseen ja selvittää kannattaako tällaisen tilan perustaminen. Toivon työni kannustavan muitakin maanviljelijäksi haluavia selvittämään, kuinka pienen tilan aloittaminen kannattaa. Kaiken ei tarvitse olla alussa suurta, vaan pienestäkin voi aloittaa.

Kun elämä toi tullessaan mahdollisuuden tilan perustamiseen Yli- lihin, en malttanut olla miettimättä sitä asiaa tarkemmin. Alasaarelan tila on lopettanut toimintansa muutama vuosi sitten. Tilalla on omia peltoja, jotka ovat kuitenkin nyt vuokralla toisella viljelijällä, mutta pellot on parin vuoden päästä mahdollista saada käyttöön. Mietin, että näistä lähtökohdista olisi hyvä mahdollisuus pienellä pääomalla saada tila uudelleen käynnistettyä ja se elättäisi yhden viljelijän. Siitä sain idean tehdä tämän opinnäytetyön, jossa halusin selvittää, olisiko mahdollista saada tällainen tila uudestaan toimimaan ja antamaan toimeentulon viljelijälleen. Tavoitteena on suunnitella, laskea ja pohtia, kannattaako tällaisen kokoluokan tilan uudelleen käynnistäminen taloudellisesti nykyisillä käytettävissä olevilla resursseilla. Kartoitetaan urakointipalveluiden hintoja, jotta saataisiin todellisia hintoja laskelmien perusteiksi. Suurin tavoite on saada selville, kannattako tilan uudelleen käynnistäminen ja jos se kannattaa, toivon sen luovan uskoa myös muille pienen tilan aloittamista harkitseville.

3 TILAN TAUSTATIEDOT JA RESURSSIT

Kehittämissuunnitelman kohteena on Alasaarelan tila, joka sijaitsee Puusaaressa, Yli- lin kunnassa. Tila sijaitsee saarella, jonka molemmin puolin kulkee liijoki. Yli- li on pieni kunta Oulun koillispuolella. Yli- li liittyy Oulun kaupunkiin vuoden 2013 alussa. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

KUVIO 1. Kuvassa näkyy vasemmalla Alasaarelan tilan lypsykarjanavetta ja sen jatkona oleva lato. Säilörehutorni näkyy navetan takana.

3.1 Historia

Hekkalan suku muutti Alasaarelan tilalle Yli- lin Jakkukylästä vuonna 1939. Tuolloin Alasaarelan tila oli kylmillään ja autiona. Tilan rakennuskanta on pääosin pysynyt muuttumattomana, tosin sitä on remontoitu. Taloa on peruskorjattu ja muutettu vuonna 1949. Tila oli aluksi nykyisten omistajien vanhempien hallinnassa ja sitten lyhyen aikaa heidän perikuntansa hallinnassa. Tilan ottivat vuonna 1975 hallintaansa sisarukset Raili ja Esko Hekkala. He viljelivät tilaa aina sen lopettamiseen asti. Tilalla on ollut lehmien ja hevosen lisäksi poroja. Porojen määrää on lisätty tilan historian aikana. Lisäksi tilalla on pidetty pientä määrää lampaista ja kanoja. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

3.2 Eläimet

Lehmät, vasikat ja hiehot säilörehuruokittiin kaksi kertaa päivässä. Rehun lisäksi lehmät saivat ravinnokseen pienen määrän kuivattua jauhattua viljaa. Vähäisestä viljan määrästä johtuen lehmien maidontuotos jäi pieneksi. Propionihapolla säilöttyä traktorikäyttöisellä litistysmyllyllä litistettyä viljaa on käytetty lehmien ravintona 1980- luvulta alkaen. Viljan lisäksi lehmille syötettiin pieni määrä rypsi- tai soijatiivistettä sekä kivennäisiä. Väkirehut jaettiin käsin. Vasikat juotettiin ämpäristä startti-maitojauheella. Lisäksi vasikat saivat heinää ja vähän väkirehua. Hiehojen ravinto koostui heinästä, säilö- ja väkirehusta. Kesäaikaan päivisin lehmät laidunsivat navetan läheisyydessä sijaitsevilla nurmipelloilla. Hiehot olivat kesäisin ympäri vuorokauden laitumella. Vasikat jaloittelivat koko kesän pihalla olevassa aitauksessa. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

Tilalla on ollut puhdas länsisuomenkarja alkuajoista vuoteen 1963 asti. Vuonna 1963 tilan isäntä hankki huutokaupasta kaksi Ayrshire-lehmää. 1970-luvun alussa tilalla risteytettiin suomenkarjaa ja Holstein-Friisiläistä. Lopputulos todettiin huonoksi ja kokeilusta luovuttiin. Alasaarela muuttui Ayrshire-karjatilaksi 1980-luvun loppupuolella. Rotu koettiin tilalle parhaiten sopivaksi. Karjantarkkailuun tila kuului vuodesta 1962 lähtien. Tilalta on aikoinaan myyty lehmävasikoita toisille tiloille ja yksi hieho jopa Venäjälle. Sonnit kasvatettiin alussa itse. Myöhemmin ne laitettiin vasikkana välitykseen. Teuraseläimet lähetettiin eri teurastamoihin. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

Tila lopetti lypsykarjan pidon vuonna 2005. Eläimet lähetettiin teuraaksi ja pellot vuokrattiin toiselle eläintilalle. Nykyisin tilan toiminta keskittyy porotalouteen. Porojen ruokintaan tarvittava vilja ja heinä saadaan pääosin pellot vuokranneelta tilalta. Vähäinen määrä heinää kerätään itse peltojen reunoilta. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

3.3 Koneet ja laitteet

Navetassa on putkilypsykone. Lypsy-yksiköitä on kaksi ja maitomittareita yksi. Aiemmin lehmät lypsettiin kannukoneella ja maitopänikät säilytettiin kylmäaltaassa. Lypsykone pestiin käsin padassa kuumennetulla vedellä. Tilalla on n. 500 litran tilatankki, jossa on oma pesuri. Maitokiintiöitä oli 56 000 litraa ja maidon osti Valio. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

Tilan automatisoitu kuivalantajärjestelmä käyttöön otettiin vuonna 1990. Lantakouruun asennettiin lantakone. Automatisoitu lantakouru kulkee ainoastaan lypsylehmien takana. Lanta hiehojen lantakourusta ja vasikoiden karsinoista on siirretty talikoin lehmien lantakouruun. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

Tilalla on edelleen maatalouden harjoittamisessa tarvittavat koneet ja laitteet. Ensimmäinen traktori tilalle ostettiin 1950- luvulla. Nykyään tilalla on kaksi vanhaa toimivaa traktoria. Kevyempiin töihin soveltuva kopiton ja vähätehoinen Valmet on ostettu käytettynä 1980- luvun lopulla. Tilan toinen traktori on uutena vuonna 1989 ostettu Case. Case on kopillinen ja siinä on etukuormaaja. Etukuormaajaan on kaksi kauhaa. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

Traktoriin kiinnitettäviä vanhoja ja pieniä lisälaitteita on useita. Lisälaitteet vaativat huoltoa, mutta ovat käyttökelpoisia. Maanmuokkausta varten on uuden veroinen kolmisiipinen kyntöaura. Rullakarhi ja s-piikkiäes ovat pieniä ja vanhoja. Tilalla on myös pieni jyrä. Väkilannoitteet on levitetty kolmimetrisellä nostolaitesovitteisellä tarkkuuslevittimellä. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

Tilalla on aktiiviaikana viljelty myös viljaa. Vilja ja heinäsiemenet on kylvetty käsin. Kylvökoneita tilalla ei ole ollut. Ruiskutukset on tehty itse aina 2000- luvun alkupuolelle asti. Tämän jälkeen ruiskutus on ostettu urakoitsijalta. Viljan korjaamista varten tilalle hankittiin 1980-luvun lopulla käytetty Sampo Rosenlew-puimuri. Puimuri on vieläkin toimintakykyinen, mutta moderneihin puimureihin verrattuna vanha ja pieni. Alkuaikoina vilja kuivattiin. Propionihapon käytön yleistyessä vilja säilöttiin sillä. Viljan murskaamiseen on käytössä siisti ja toimintakuntoinen traktorikäyttöinen valssimylly. Siemenviljat on otettu omasta sadosta. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

Kuivalanta on kuljetettu peräkärriellä pellolle ja levitetty traktorin perään laitettavalla lantataikolla. Virtsaa on kuljetettu omalla hajalevitysvirtsakärriellä navetan virtsakaivosta pellolle. Virtsakärri on hankittu 1980- luvun lopulla. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

Nurmen tuotantoon on käytettävissä lautasniittokone. Lisäksi tilalla on tarkkuussilppuri, jolla säilörehut on niitetty säilörehutorniin aina 1970- luvulta asti. Rehu on kuljetettu pellolta säilörehukärryllä. Rehu on siirretty kärrystä kuljettimella torniin, jossa rehuvisko viskoo rehun ympäri tornia. Rehua irrotetaan nosturilla. Heinäntekoa varten tilalla on pöyhin ja kanttipaalaaja. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

3.4 Rakennukset

Alussa tilalla oli 2 lehmää ja hevonen. Vanhassa navetassa oli talli ja paikat 4 lehmälle. Navettaan oli tehty 4 lisäpaikkaa myöhemmin. Nykyinen betoniharkkonavetta (kuvio 1) on rakennettu vuonna 1964 ja sen tiloja on hieman muutettu toiminnan aikana. Navetassa olleeseen talliin on rakennettu hiehojen parsia 1980- luvulla. Kaikki parret ovat olleet betonipohjaisia ja niiden kuivikkeena on käytetty runsasta olkikuivitusta. Lehmillä ja hiehoilla on ollut lapatukiparret, jossa lehmän kaulapanta kiinnitetään ketjulla parteen. Nykyisin navetassa on paikat 10 lypsylehmälle, 3 hieholle ja 2 ryhmäkarsinalle. Maituhuone on rakennettu 1980- luvun loppupuolella. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

Ulkona oleva, betoniharkkoista rakennettu säilörehutorni (kuvio 1) on rakennettu vuonna 1990. Torni on hyväkuntoinen. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

Tilan muihin rakennuksiin kuuluu kaksi konevajaa. Näistä toinen on rakennettu 1990 ja vanhempi arviolta 1960- luvulla. Navetan yhteydessä on varastorakennus ja lato (kuvio 1). Tilan läheisyydessä on puinen vanha hirsivarasto. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

Nykyinen lantala ja virtsakaivo riittävät nykyiselle eläinmäärälle, kun ne tyhjennetään kokonaan keväällä ja syksyllä. Molemmat ovat hyvässä kunnossa. Eläinmäärän noustessa tarvitaan isompi lantala ja virtsakaivo. Lantalan pohjan pinta-ala on noin 70 m². Lantalassa on kolme seinää, joista yksi on navetan seinä ja kaksi ovat betonista tehtyjä seinämiä. Seinämien korkeus on noin 1,5 m. Lantalan kokonaistilavuus on noin 105 m³. Lantalan pohja on kallistettu niin, että kosteus menee lantalan perälle eikä valu pois lantalasta. Virtsakaivon tilavuus on noin 80 m³.

3.5 Maa- ja vesialueet

Alussa tilalla oli kaksi hehtaaria peltoa. Peltoalaa on jälkeinpäin lisätty raivaamalla. Viimeisenä toimintavuonna 2005 omaa peltoa oli 12,23 ha 5 lohossa ja vuokrattua peltoa 6,5 ha.

Pelloista suurin osa sijaitsee tilan ympärillä. Kaukaisimmalle lohkolle, jonka pinta-ala on vajaa 4 hehtaaria, on matkaa noin 4,5 km. Peltoja ei ole salaojitettu vaan ne ovat avo- ojitettuja. Peltoja on kunnostettu avaamalla ojia ja kalkitseamalla. Näitä toimenpiteitä ei lähivuosina tarvitse tehdä, koska pellot ovat nyt hyvässä kunnossa.

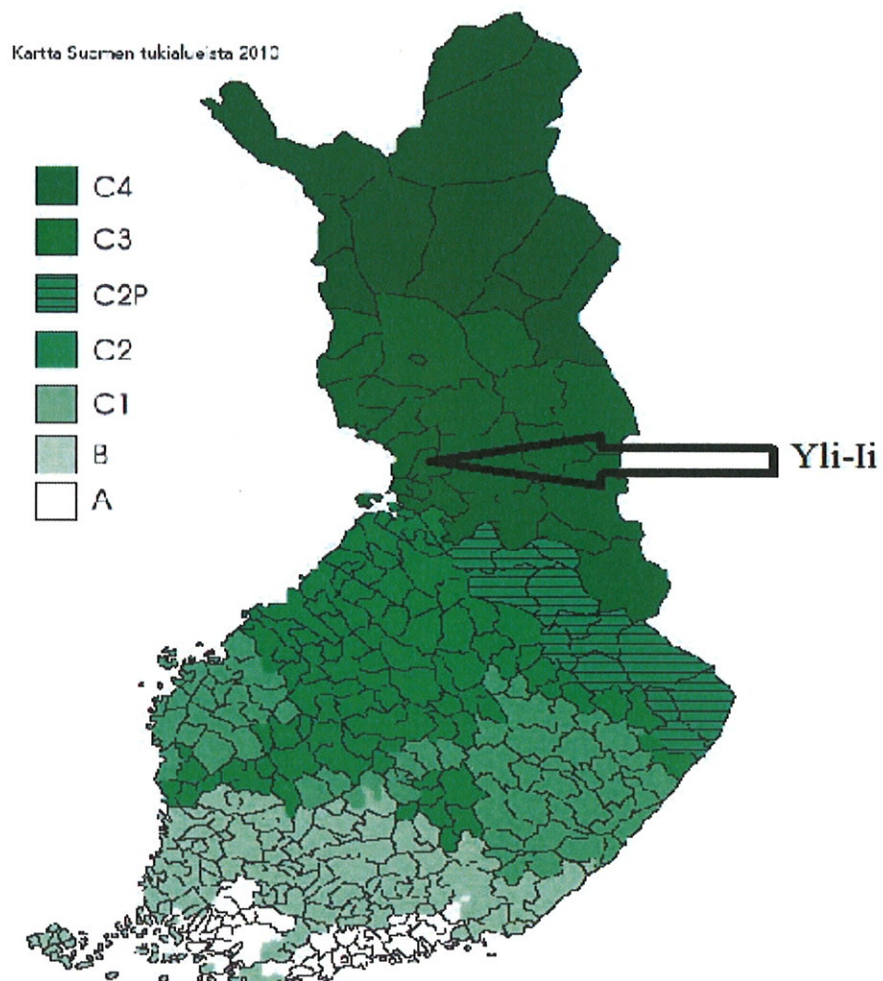
Noin 1,5 km:n päässä tilalta on pieni tulvaniitty, jossa aikoinaan on laidunnettu hiehoja. Nykyään pieneltä alueelta on joka vuosi tehty heinää poroille. Alueella kasvaa paljon pajua. Raivaamalla ne vähemmäksi saataisiin hyvää laidunalaa lisää ja maisema parantuisi. Iijoki virtaa alueen vieressä ja tulva-aikana vesi nousee niitylle.

3.6 Maitokiintiö

Tilalla on ollut aktiiviaikana käytössään maitokiintiö, jonka suuruus oli 56 000 litraa. Karjasta luopumisen jälkeen maitokiintiö on myyty. Puolet on mennyt kansalliseen varantoon ja loput on myyty suoraan toiselle tilalle. (Hekkala, E. & R. 7.4.2011, haastattelu.)

4 EU- TUET

Alasaarelan tila on tukikelpoinen ja oikeutettu EU- tukiin. Alasaarelan tila sijaitsee tukialueella C3 (kuvio 2) tarkemmin sanottuna C3p2. Seuraavissa kappaleissa kerrotaan mitä tukia voidaan hakea ja saada.

KUVIO 2. Alasaarelan tilan sijainti. (Maaseutuvirasto 2010c, 41).

4.1 Hakijan ja maatilan tukikelpoisuus

Tuen hakijalla tarkoitetaan yksittäistä viljelijää, joka on oikeushenkilö, luonnollinen henkilö tai mahdollisesti oikeushenkilöiden tai luonnollisten henkilöiden yhteenliittymä, riippumatta siitä, mikä oikeudellinen asema kansallisessa lainsäädännössä on yhteenliittymällä ja sen jäsenillä. Tukea voidaan maksaa hakijan hallinnassa olevalle, Suomessa sijaitsevalle maatilalle. (Maaseutuvirasto 2011a, 13.)

Tukiin eivät ole oikeutettuja luopumiseläkkeen saajat. Edellytysten täytyessä tukiin ovat oikeutettuja työkyvyttömyyseläkkeen, työttömyyseläkkeen, osaaikaeläkkeen, yksilöllisen varhaiseläkkeen, varhennetun vanhuuseläkkeen tai vanhuuseläkkeen saajat. MYEL- vanhuuseläkkeen saannilla on vaikutusta kansallisiin tukiin. (Maaseutuvirasto 2011a, 13.)

Viljelijällä pitää olla hallinnassaan tuen perusteena oleva pinta-ala vähintään vuorokauden ajan, joka on vuonna 2011 15. kesäkuuta. Tällöin voidaan maksaa tilatukea. LFA- ja ympäristötuen sekä kansallisissa tuissa pellon, jolta tukea haetaan, on oltava viljelijän hallinnassa viimeistään 15.6.2011 ja aina kesäkuun puoliväliin mennessä. Täydentäviä ehtoja on noudatettava koko kalenterivuoden. (Maaseutuvirasto 2011a, 13.)

Pelloista kannattaa tehdä kirjallinen vuokrasopimus, koska se selkeyttää niiden hallinnan valvontaa. Suullinen vuokrasopimus on voimassa 2 vuotta. Kirjallinen sopimus, johon ei ole merkitty aikaa, on voimassa 2 vuotta. Kirjallisiin vuokrasopimuksiin on hyvä merkitä selvästi määräaika, joka on maksimissaan 20 vuotta. (Maaseutuvirasto 2011a, 13.)

Hakijalla täytyy olla tukivuonna 2008 tai 2009 vahvistettu enimmäisala tai se on siirretty hakijalle toiselta maatilalta koko tilan hallinnan siirron yhteydessä. Tällöin tilalle voidaan maksaa kotieläintilan hehtaaritukea. (Maaseutuvirasto 2011a, 13.)

Sitomuskausi kestää 5 vuotta ja sen ajan viljelijän tulee noudattaa valitsemiaan sitomusehtoja. EU voi muuttaa sitomuskauden pituutta. Viljelijän aloittaessa viljelyn hän antaa sitoumuksen, johon hän merkitsee, mitä tukia hän aikoo hakea. Valitsemiensa tukien ehtoja tulee noudattaa koko sitomuskauden ajan. (Maaseutuvirasto 2011a, 43.)

Tilatuen saannille ei ole ikärajoitetta. LFA- ja ympäristötukijärjestelmässä sekä LFA:n kansallisessa lisäosassa sitoumuksen antajan on oltava edellisen vuoden loppuun mennessä täyttänyt 18 vuotta, mutta oltava alle 65 vuotta. Kansallisia tukia voidaan maksaa, jos hakija on edellisen vuoden loppuun mennessä täyttänyt 18 vuotta, mutta on alle 68 vuotta. Lisäksi hakija tai tämän puoliso eivät saa saada maatalousyrittäjien eläkelainsäädännössä tarkoitettua vanhuuseläkettä. (Maaseutuvirasto 2011a, 13- 14.)

Tilatukeen ei ole olemassa vähimmäispinta-alaa. Suorien tukien ainoa maksamisen peruste on se, että yhteenlaskettu summa pitää olla yli 200 €. LFA- ja ympäristötukeen vaaditaan vähintään 3 hehtaaria tukikelpoista peltoa koko sitomuskauden ajan. Vähimmäisalaan lasketaan tukikelpoiset pellot ja pelloilla sijaitsevat erityistukisopimuslohkot. LFA- ja ympäristötuen maksamisen edellytys on se, että maksettavan tuen yhteismäärä on yli 100 €. Kansallisia peltotukia saadakseen viljelijällä pitää olla hallinnassaan viimeistään 15.6.2011 ja koko kasvukauden 2011 ajan vähintään 3 hehtaaria peltoa. (Maaseutuvirasto 2011a, 16.)

Tilatuen, muiden EU:n kokonaan rahoittamien tukien ja palkkioiden, LFA- ja ympäristötukisitoumuksen sekä eläinten hyvinvointituen saannin ehtona on täydentävien ehtojen noudattaminen. Monissa tuissa on velvoite viljelystä ja sadonkorjuusta, mutta tilatuessa tällaista velvoitetta ei ole. Kansallisten peltotukien saannin ehtoina on, että viljelijä pyrkii korjuu- ja markkinakelpoiseen satoon. Tuen saantiin oikeuttavaan viljelytapaan kuuluu:

- tarkoituksenmukainen pellon muokkaus ja lannoitus
- tasaisen itämisen mahdollistava kylvö viimeistään 30.6.2011
- alueelle soveltuvan kasvilajin ja –lajikkeen käyttö
- alueelle soveltuva, määrältään ja laadultaan riittävä siemen- ja taimimäärä
- tarkoituksen mukainen kasvinsuojelu ja hukkakauran torjunta
- korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottamisen mahdollistava lohkon kasvukunto.

(Maaseutuvirasto 2011a, 17.)

4.2 Tukien hakeminen

Hakulomakkeet jätetään huhtikuun loppuun mennessä tilakeskuksen sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Ellei tilalla ole tilakeskusta, lomakkeet jätetään kuntaan, missä suurin osa pelloista sijaitsee. Lomakkeet voi lähettää postitse maaseutuelinkeinoviranomaiselle ja ne pitää olla leimattuna ennen määräaika, jotta niiden katsotaan tulleen ajoissa. Ne voi myös viedä suoraan kuntaan. Sähköinen palautus tapahtuu Vipu- palvelun avulla ja viimeinen palautusajankohta on tänä vuonna 29.4.2011 klo 23.59. Tämän jälkeen voi enää palauttaa ainoastaan kylvöalojen muutoslomakkeen 117 ja peruslohkolomakkeen 102A aina 15.6.2011 klo 23.59 asti. Käyttöoikeudet Vipu-palveluun haetaan maaseutuelinkeinoviranomaiselta lomakkeella 405. Tukea ei saa ollenkaan, ellei niitä ole haettu. Hakematta jääneet tuet voidaan maksaa, jos tuen hakijalla on ylivoimainen este perusteena. Määräaikojen ylitys ilman hyvää syytä leikkaa maksettavia tukia. (Maaseutuvirasto 2011a, 19- 20.)

Haettaessa tukea ensimmäisen kerran täytetään lomake 101D, joka on maatalan osalliset -lomake. Muina vuosina lomake palautetaan vain, jos siihen on tullut muutoksia. Lomakkeella 144 ilmoitaudutaan toistaiseksi nautarekisterin perusteella määräytyviin EU:n ja kansallisiin tukijärjestelmiin. (Maaseutuvirasto 2011a, 20.)

4.3 Tilatuki

Tilatuki kuuluu EU:n kokonaan rahoittamiin pinta-alaperusteisiin tukiin. Edellytys tilatuen saamiselle on tukikelpoisen pinta-alan ilmoittaminen, tukioikeuksien hallinta ja maatalousmaan pitäminen täydentävien ehtojen vaatimassa kunnossa niiltä osin, joilla on tukioikeuksia. Tukikelpoisia ovat pääsääntöisesti pellot ja pysyvät laitumet. Tilatukea ovat saaneet sellaiset pinta-alat, joille vuonna 2006 on vahvistettu tilatukioikeus. Tilatukioikeuksia voi siirtää pellolta toiselle ja niitä voi hakea kansallisesta varannosta tietyillä perusteilla. Vuonna 2011 tilatuen suuruus on C3 tukialueella 167,98 €/tukikelpoinen hehtaari. Tukea maksetaan, kun viljelijällä on tilatukioikeuksia ja hän ilmoittaa tukikelpoisen alan lomakkeella ja hallitsee tukioikeuksia kesäkuun puoleen väliin. Kaikkien suorien tukien yhteenlaskettu summa pitää olla yli 200 €, jotta tuki maksetaan. (Maaseutuvirasto 2011a, 34- 35.)

Jokaiselle peruslohkolle on määritelty tilatukiominaisuus, joka kertoo alan kelpoisuuden tilatuessa. Se voi olla A= pelto, B= pysyvä laidun, D= muussa kuin maatalouskäytössä oleva ala ja E= metsämaa. A ja B saavat tilatukea, mutta D ja E eivät saa. (Maaseutuvirasto 2011a, 35- 37.)

4.4 Yleinen hehtaarituki

Yleinen hehtaarituki on yksi osa kansallisia peltotukia. Pohjoisia tukia maksetaan ainoastaan C- tukialueelle. Tätä tukea ei makseta ensimmäistä kertaa ilmoitettaville lohkoille, mutta niiden saadessa hyväksynnän ympäristötukeen tai LFA tukeen ne voivat saada myös tätä tukea. Kunnasta myönnetään ilman erillistä hakua tukikelpoisuus pohjoisiin tukiin, jos pellolla on siihen oikeus. Pellon saadessa pohjoiset tuet, ne eivät siltä poistu, vaikka pelto siirrettäisiin pois ympäristötuki- tai LFA- sitoumuksesta. Pohjoisissa tuissa on käytössä tukiyksikkökerroin, koska pohjoisiin hehtaaritukiin liittyy pinta-alarajoite. Tästä syystä tukiyksikkökerrointa voidaan muuttaa, jos pinta-alarajoite ylittyy. (Maaseutuvirasto 2011a, 62.)

Yleinen hehtaarituki on tarkoitettu C2- C4 alueelle kaikelle peltoviljelyalalle. Tukea eivät voi saada seuraavat kohteet: viljelemättömät pellot, hoidetut viljelemättömät pellot, luonnonlaidun ja – niitty, kasvimaat eikä kasvihuoneita. Tukeen oikeutettuja kasveja ovat maatalous-, energia- ja puutarhakasvit. Lisäksi yleistä hehtaaritukea saavat alueella C3 ja C4 avomaavihannekset, mutta ei muut pohjoista hehtaaritukea saavat kasvit. Energiakasveihin kuuluvat yksivuotiset tai lyhytkiertoiset energiataroituksiin viljeltävät kasvit. C3-tukialueella yleisen hehtaarituen määrä on viljelyksessä oleville kasveille 49 €/ha. Kansallisissa peltotuissa pienimmän maksettavan tuen suuruus on 100 €. (Maaseutuvirasto 2011a, 62 ja 64.)

4.5 Nuoren viljelijän tuki

Nuorten viljelijöiden tukea maksetaan vain C- tukialueille ja sen suuruus on 36 €/ha viljelyksessä oleville kasveille. Saadaksesen tukea viljelijän tai puolison täytyy olla edellisen vuoden loppuun asti alle 40-vuotias. Luonnollisista henkilöistä muodostunut ryhmä voi saada myös tukea, kunhan kaikki osapuolet täyttävät ikämääritelmän. Elokuun viimeiseen päivään mennessä tehty sukupolvenvaihdos antaa jatkajalle tuen, jos hän täyttää ikämääritelmän ja entinen haltija on tehnyt hyväksyttävän tukihakemuksen. Tukeen oikeutettuja kasveja ovat maatalous-, energia- ja puutarhakasvit. Tukea eivät voi saada seuraavat kohteet: viljelemättömät pellot, hoidetut viljelemättömät pellot, luonnonlaidun ja – niitty, kasvimaa eikä kasvihuoneala. (Maaseutuvirasto 2011a, 62- 64.)

4.6 Ympäristötuki

Ympäristötukisitoumus ja sen sitoutumisehdot koskevat kaikkia tilan hallinnassa olevia peltolohkoja, myös tukikelvottomia peltoja. Sitoumus annetaan aina 5 vuodeksi kerrallaan. Sitoumusta haetaan lomakkeella 101 B ja lisäksi on täytettävä sitoumuslomake 111 sekä tarvittaessa kotieläimiä koskeva lomake 111 A. Näiden täyttämisen jälkeen voidaan ympäristötukea maksaa. Lomakkeet on palautettava huhtikuun viimeiseen arkipäivään mennessä. Maksatusta haetaan joka vuosi koko sitoumuskauden ajan. Maksua on haettava, vaikka tila ei kyseisenä vuonna tukea saisikaan. Tuen maksamisen edellytyksenä on, että yksittäisen tuen määrä on yli 100 €. C3 alueella peltokasveille maksetaan perustoimenpiteentukea kasvinviljelytilalle 93 €/ha ja kotieläintilalle 107 €/ha. (Maaseutuvirasto 2011a, 48- 49, 56 ja 58.)

Ympäristötuen ehdot perustuvat Manner- Suomen maaseudun kehittämishjelmaan vuosina 2007- 2013. Yleisiä vaatimuksia ympäristötukeen sitoutuneille viljelijöille ovat seuraavat asiat: Viljelijöiden on noudatettava vähimmäisvaatimuksia lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käytön suhteen. Typpilannoituksen vähimmäisvaatimus on valtioneuvoston nitraattiasetuksen noudattaminen. Tavallisille peltokasveille fosforia saa käyttää enimmillään 80 kg/hehtaarille vuodessa. Uuden kasvinsuojeluruiskun on täytettävä eurooppalaisen standardisarjan SFS-EN 12761 vaatimukset, jos sitä käytetään kasvinsuojeluaineiden levitykseen. Lisäksi Ruiskun hyväksytystä testauksesta pitää olla kirjallinen todistus sekä hyväksymismerkintä Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskukselta tai ruiskun valmistajalta. Käytössä olevat kasvinsuojeluruiskut on testattava vähintään joka 5. vuosi. Kasvinsuojeluaineita saa levittää vain henkilö, joka on käynyt vähintään 4 tuntia kestävään ruiskuttajakoulutukseen viiden vuoden välein. (Maaseutuvirasto 2011a, 49.)

Ympäristötuen perustoimenpiteitä ovat pelto- tai puutarhakasvien lannoitus, ympäristönsuojelun suunnittelu ja seuranta liittyen viljelyyn, pientareiden ja suojakaistojen hoito, luonnon monimuotoisuuden ja maiseman ylläpito. Kasvinviljelytilalle ja kotieläintilalle on eriytetty perustoimenpiteen tuki. Kotieläintilan perustoimenpiteen tuki maksetaan tilalle, jolla on tuotantoeläimiä vähintään 0,4 ey/ tukikelpoinen peltohehtaari tai vähintään 25 ey sekä yrittäjä on ilmoittanut ehdon täyttyvän. (Maaseutuvirasto 2011a, 49- 50.)

Lannoituksen on perustuttava viljavuustutkimukseen, joka tulee teettää riittävän usein ja jokaisen näytteen on koostuttava vähintään 7 osanäytteestä sekä sen pitää olla otettu koko muokkauskerroksen syvyydeltä. Lisäksi joka vuosi on tehtävä viljelysuunnitelma, jossa lannoitusta tarkastellaan. Lannoituksen tulee tapahtua maalajin, viljavuusluokan, viljelyalueen ja satotason mukaan. Fosforilannoituksen mennessä suositusten yli (ei kuitenkaan yli 80/ha) voidaan käyttää 5 vuoden tasausjaksoa, jota kutsutaan fosforintasaukseksi. Tämän ajanjakson aikana fosforitaseen pitää olla nolla tai sen alle. Fosforilannoituksen enimmäismäärä määräytyy lohkon viljavuustutkimuksen ja kasvilajin perusteella. Taulukon arvon ollessa tyhjä sitomusehdoissa, ei

fosforilannoitusta ole sallittu kyseiselle lohkolle. Kotieläinten lannasta on tehtävä lanta-analyysi hyväksytyssä laboratoriossa. Tilalla syntyneen lannan ravinteet on laskettava lannoitusmääriin joko analyysin arvoihin tai taulukossa olevia arvoja käyttäen. (Maaseutuvirasto 2011a, 50.)

Maiseman monimuotoisuuskartoitus on tehtävä toisen sitoumusvuoden huhtikuun loppuun mennessä. Tätä varten pitää täyttää lomake 219. Lomakkeeseen merkitään tilan tuotantorakennusten lähiympäristössä sekä peltoalueiden ja niiden lähiympäristössä sijaitsevat monimuotoisuuden kannalta merkittävät kohteet. Lomakkeen lisäksi kohteet on merkittävä karttaan esim. peruslohkokarttaan. Kartoitus säilytetään tilalla ja tarkastuksessa se on esitettävä. (Maaseutuvirasto 2011a, 50.)

4.7 Ympäristötuen lisätoimenpidetuet

Joissakin lisätoimenpiteissä on toimenpidekohtaisia rajoituksia ja siitä syystä se rajaa lisätoimenpiteen valintamahdollisuuden vain tietyille maataloille. Lisätoimenpidetukea maksetaan vain niille pelloille, joille maksetaan myös perustoimenpidetukea. Ne pellot, jotka saavat luonnonhoitopellon tukea, eivät voi saada ympäristötuen lisätoimenpidetukea. Lisätoimenpiteitä voi vaihtaa kesken sopimuskauden, jos on tarvittavat perusteet. Lisäksi voi luopua toimenpiteestä, mutta maksettu tuki siltä osin peritään kokonaisuudessaan takaisin. C- tukialueella voi valita 0- 2 lisätoimenpidettä. Toimenpiteet ovat vähennetty lannoitus 10 €/ha, typpilannoituksen tarkentaminen peltokasveilla 23 €/ha, peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ja kevennetty muokkaus 11 €/ha, lannan levitys kasvukaudella 27 €/ha, ravinnetaseet 18 €/ha ja laajaperäinen nurmituotanto 49 €/ha. (Maaseutuvirasto 2011a, 54 ja 57.)

Ympäristötuen erityistukisopimuksia (taulukko 1) voi tehdä viideksi tai kymmeneksi vuodeksi kerrallaan, riippuen siitä, mille erityissopimukselle sopimus tehdään. Sopimukset tehdään viljelijän/rekisteröidyn yhdistyksen ja valtion välille. Osassa sopimuksista tuen suuruus on kiinteä ja osassa sen määrä muodostuu kustannusten ja tulonmenetysten perusteella. Tukea haetaan päätukihaun yhteydessä ELY-keskuksesta keväällä. Kohteet arvioidaan ennen sopimuksen hyväksyntää. Erityistuen maksatusta on haettava joka vuosi huhtikuun loppuun mennessä koko sopimuskauden ajan lomakkeella 101 B. (Maaseutuvirasto 2011a, 55.)

TAULUKKO 1. Taulukkoon on koottu tietoja vuoden 2011 erityistukisopimusten korvaushinnoista (Maaseutuvirasto 2011a, 57).

Erityissopimus	Korvaushinta
Suojavyöhykkeiden perustaminen ja hoito	C- tukialueella 350 €/ha
Monivaikutteisen kosteikon hoito	enintään 450 €/ha
Pohjavesialueiden peltoviljely	enintään 156 €/ha
Valumavesien käsittelymenetelmät	
- säätösalaajitus	- enintään 54 €/ha
- säätökastelu	- enintään 108 €/ha
- kuivatusvesien kierrätys	- enintään 140 €/ha
Perinnebiotooppien hoito	enintään 450 €/ha
- arvokkaat pienialaiset kohteet 5-30 aaria	- 200 €/kohde
Luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistäminen	enintään 450 €/ha
Ravinnekuormituksen tehostettu vähentäminen	enintään 347 €/ha
Luonnonmukainen tuotanto	141 €/ha
Luonnonmukainen kotieläintuotanto	126 €/ha (+ 141 €/ha)
Alkuperäiskasvien viljely	450 €/ha
Lietelannan sijoittaminen peltoon	56 €/ha
Turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely	
- kotieläintilat, joilla kasvatetaan nautoja, hevosia, lampaita tai vuohia yhteensä enemmän kuin 2 eläinyksikköä	- 68 €/ha
- muut kotieläintilat ja kasvinviljelytilat	- 114 €/ha
Alkuperäisrotujen kasvattaminen	
- suomenlammas, ahvennanmaanlammas ja kainuunlammas	- 270 €/ey - 500 €/ey
- itäsuomen- ja pohjoissuomenkarja	- 270 €/ey
- länsisuomen karja	
- suomenhevonen	- 270 €/ey
-suomenvuohi	- 270 €/ey
- maatiaiskanat ja -kukot	
* 20- 39 kanaa ja kukkoa	* 100 €/ maatila
* 40- 59 kanaa ja kukkoa	* 150 €/ maatila
* vähintään 60 kanaa ja kukkoa	* 250 €/ maatila

Arvokkaiden perinnebiotooppien alkuraivaamiseen sekä aitaamiseen ja monivaikutteisten kosteikkojen perustamiseen on saatavilla ei-tuotannollisten investointien tukea. Viljelijä tai rekisteröity yhdistys voi hakea tätä tukea ja sen valmistuttua pitää kohteen hoidosta tehdä ympäristötuen erityistukihakemus. Keto, niitty, hakamaa tai laidun ovat esimerkkejä arvokkaista perinnebiotoopeista, jotka ympäristöhallinto on määritellyt valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaiksi perinnebiotoopeiksi. Alueen kunnostamiseksi voidaan tukea maksaa alueen aitaamisesta, pensaiden sekä puiden raivaamisesta ja raivausjätteen poiskuljettamisesta. Lisäksi rakennelmien ja perinteisten latojen säilyttäminen ja kunnostaminen toteuttamisalueella voidaan sisällyttää toimenpiteisiin. Tukea maksetaan kaksi kertaa vuodessa toteutuneiden kulujen mukaan maksuhakemuksen perusteella. (Maaseutuvirasto 2011a, 55.)

4.8 LFA- tuki

LFA- tuella pyritään mm. ylläpitämään maaseudun elinkelpoisuutta ja edistämään ympäristöystävällisiä viljelyjärjestelmiä. LFA- tukeen sitoudutaan aina 5 vuodeksi kerrallaan. Tukea pitää hakea päätukihaussa joka vuosi koko sitoumuskauden ajan. Osa EU:n maaseudun kehittämistoimenpiteistä on luonnonhaittakorvaus. EU:n rahoitusosuus viljelijälle maksettavasta LFA:sta on ohjelmakaudella 2007- 2015 28 % ja 72 % maksetaan kansallisista varoista. Tämänkin tuen maksatusedellytys on täydentävien ehtojen noudattaminen sekä se, että kohteena olevalta pellolta on sato korjattu tai pelto on hoidettu vaaditulla tavalla. (Maaseutuvirasto 2011a, 40- 43.)

Tukea voidaan maksaa aloille, jotka on ilmoitettu vuosittaisessa tukihakemuksessa ja jotka ovat viimeistään 15.6. viljelijän hallinnassa. Tukea maksetaan pelto- ja puutarhakasvien viljelyksessä olevalle peltoalalle, viherlannoitusnurmelle, hunajantuotantoon käytettävälle alalle, eräille pellolla sijaitseville ympäristötuen erityistukisopimusaloille, pientareille, suojakaistoille, luonnon monimuotoisuuspientareille, syystä jätetylle yli 3 m leveälle nurmipeitteiselle viljelytekniselle päisteelle ja hoidetulle viljelemättömälle pellolle tietyillä edellytyksillä. (Maaseutuvirasto 2011a, 40- 43.)

Viljelijä sitoutuu luonnonhaittakorvaussitoumuksessa viljelemään maatilallaan vähintään 3 tukikelpoista peltohehtaaria ja noudattamaan LFA:n ehtoja 5 vuoden ajan koko maatilallaan alueella. LFA:n sitoumus annetaan tukihakemuslomakkeella 101 B huhtikuun viimeiseen arkipäivään mennessä. Luonnonhaittakorvauksen maksettavan rahamäärän pitää olla yli 100 €, jotta se maksettaisiin. LFA- tuen määrä oli vuonna 2011 C3 alueella 210 €/tukikelpoinen hehtaari. (Maaseutuvirasto 2011a, 43- 44.)

4.9 LFA:n lisäosa

Luonnonhaittakorvauksen kansallisen lisäosan eli LFA- lisäosan tarkoituksena on tukea erityisesti kotieläintiloilla luonnonhaittakorvauksen tavoitteita. LFA- lisäosaan sitoudutaan myös perusosan tavoin yhtäaikaisesti 5 vuodeksi kerrallaan. Sitä maksetaan vain alalle, joka saa LFA -tukea. Tuen sitoumusta pitää hakea päätukihaussa lomakkeella 176 ja kotieläintilaksi hakeva täyttää myös lomakkeen 176A. Tuen maksatusta haetaan joka vuosi koko sitoumuskauden ajan huhtikuun viimeiseen arkipäivään mennessä lomakkeella 101 B. Tuki peritään takautuvasti kokonaisuudessaan takaisin, jos viljelijä luopuu LFA- sitoumuksesta ennen sitoumuskauden päättymistä ilman kunnollisia syitä. C3 alueelle maksetaan kasvinviljelytiloille vain perusosaa, joka on 25 €/hehtaari ja kotieläintiloille perusosa + kotieläintilan korotus eli yhteensä 105 €/hehtaari. (Maaseutuvirasto 2011a, 40 ja 44- 45.)

Tila ilmoittautuu kotieläin- tai kasvinviljelytilaksi, kun se antaa sitoumuksensa LFA- lisäosaan. Jokaista LFA- tukikelpoista peltohehtaaria kohden kotieläintilaksi ilmoittautuneelta vaaditaan vähintään 0,4 eläinyksikköä tai tilalla on oltava vähintään 10 eläinyksikköä koko sitoumuskauden ajan. Jälkimmäisessä tapauksessa pitää olla kuitenkin vähintään 0,2 eläinyksikköä LFA- tukikelpoista hehtaaria kohden. Kotieläintilaksi ilmoittautuneen täytyy pitää eläinrekisteri ajan tasalla, jotta saadaan oikeat eläinyksikkömäärät laskettua. Lisäksi viljelijän tulee säilyttää tarvittavaa kirjanpitoa vähintään 3 vuotta sitoumuksen päättymisestä tarkastusten varalta. (Maaseutuvirasto 2011a, 45-46.)

Tila, joka on ilmoittautunut kotieläintilaksi, mutta ei täytä edellisessä kappaleessa mainittuja vaadittavia eläinyksikkökertoimia, muuttuu kasvinviljelytilaksi, ellei sillä ole perusteltua syytä eläinyksikkömäärän vähenemiseen. Poikkeuksellisista muutoksista ja tilan tuotantosuunnan muutoksista on ilmoitettava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kirjallisesti 10 työpäivän kuluessa. Tila, joka on ilmoittautunut kasvinviljelytilaksi, mutta haluaa kotieläintilaksi, voi päästä siihen seuraavissa tapauksissa:

- sukupolvenvaihdos tapahtuu kesken sitoumuskauden tai tapahtuu muu koko tilan hallinnan siirto ja sitoumus siirretään tai aivan uusi viljelijä antaa sitoumuksen
- tapahtuu tilojen välisiä yhdistymisiä, joissa tilat ovat tehneet lisäosaitoumuksen ja eläinyksikkövaatimus täyttyy
- alun perin tila on ilmoittautunut kotieläintilaksi, mutta eläinmäärän pienentyessä muutettu kasvinviljelytilaksi
- vanhan sitoumuksen loputtua tila tekee uuden sitoumuksen ja täyttää kotieläintilalle asetetut vaatimukset.

(Maaseutuvirasto 2011a, 48.)

5 TÄYDENTÄVÄT EHDOT

Täydentävien ehtojen noudattaminen on monien viljelijätukien vaatimuksena ja niitä on noudatettava koko kalenterivuoden. Täydentävillä ehdoilla pyritään pitämään pellot hyvässä viljelykunnossa, pitämään pysyvät laitumet avoimina, välttämään ravinnepäästöjen pääsyä vesistöihin ja luonnon monimuotoisuutta pyritään pitämään yllä. Niihin sisältyy myös useita kansanterveyteen sekä eläinten ja kasvien terveyteen liittyviä vaatimuksia. Nykyään voi viljelijä saada tukea täydentäviä ehtoja koskevaan neuvontaan enimmillään 330 €. (Maaseutuvirasto 2011a, 68.)

Täydentäviä ehtoja täytyy noudattaa seuraavissa tuissa: tilatuki, uuhipalkkio, tärkkelysperunan tuki, valkuais- ja öljykasvipalkkio, EU:n siementuotannon tuki timoteille, lypsylehmäpalkkio, nautapalkkio, teuraskaritsan laatupalkkio, eläinten hyvinvointituki, ohjelmakauden 2007- 2013 ympäristötuki, ympäristötuen erityistuet sekä luonnonhaittakorvaus, kotieläintilan hehtaarituki, luonnonhaittakorvauksen kansallinen lisäosa ja pohjoiset hehtaarituet. Täydentävät ehdot koskevat kaikkia maatalousmaita, vaikka vain osasta haettaisiin tukea. (Maaseutuvirasto 2011a, 68.)

Maatilalla tulee noudattaa viljelykiertoa eli sillä pitää olla vähintään kahta eri viljelykasvia tai muuta maatalousmaan hoito- tai käyttömuotoa. Hoitomuodoksi ei kelpaa tilapäisesti viljelty eikä viljelemätön ala. Viljelykiertoa ei tarvita tilalla, jolla on pelkästään nurmea tai pysyvien kasvien alaa tai koko ala on maatalouden ympäristötuen erityistukisopimusalaa suojavyöhykkeen perustamisesta ja hoidosta, luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämisestä tai turvepeltojen pitkäaikaisesta nurmiviljelystä. Lisäksi viljelykiertovaatimus ei koske kasvihuonealoja. (Maaseutuvirasto 2011a, 69.)

Pellot on pyrittävä pitämään viljeltävässä kunnossa ja ne pitää pyrkiä pitämään kasvipeitteisinä. Paljaana pelto saa olla vain torjuttaessa rikkakasveja tai tehtäessä kunnostustoimenpiteitä. Pelloilla olevien vesistöjen ja valtaojien varsille pitää jättää 60 cm:n nurmipeitteinen piennar, jota ei saa lannoittaa eikä käsitellä kasvinsuojeluaineilla. Pesäketorjunta tai pientareen uusiminen on sallittua, jos rikkoja on paljon tai piennar on mennyt paljaaksi. Tällöin pitää ilmoittaa kirjallisena kuntaan, että aikoo käyttää pesäketorjuntaa tai aikoo uusia pientareen. Pelloilla olevan oljen polttoa tulee välttää samoin kuin raskailla koneilla ajoa märillä pelloilla. Täydentävissä ehdoissa on myös määräyksiä ja kohtia seuraavista asioista:

- hukkakauran leviämisen estäminen
- maaston ominaispiirteiden säilyttäminen
- kasteluveden ottolupa
- pysyvien laitumien hoito- ja säilytysvelvollisuus.

(Maaseutuvirasto 2011a, 70- 74.)

5.1 Direktiivit

Täydentävissä ehdoissa on ympäristöön liittyviä lakisääteisiä hoitovaatimuksia ja ne esitellään seuraavaksi.

Nitraattidirektiivi koskee kaikkia viljelijöitä ja se sisältää seuraavat asiat:

- lannoituksissa on otettava huomioon, ettei lantaa saa levittää aikavälillä 15.10.- 15.4.
- nurmelle ei saa levittää lantaa 15.9. jälkeen
- orgaaninen lannoite, joka levitetään syksyllä, tulee mullata tai kyntää peltoon vuorokauden sisällä levityksestä
- lannasta on otettava typpianalyysi joka viides vuosi
- lantalaan pitäisi mahtua vuoden aikana kertyvä lanta
- typpilannoitemääriä on noudatettava kasvilajikohtaisesti
- Puristeneste, joka tulee säilörehun valmistuksessa, tulee ottaa talteen
- on noudatettava määräyksiä, jotka koskevat lannan patterivarastointia

- 5 metrin päähän vesistöä ei saa levittää typpilannoitteita ja seuraavalle 5 metrille ei saa levittää pintalevityksenä lannoitteita, jos pellon kaltevuus on yli 2 % vesistöön päin
- lannan käytössä on huomioitava enimmäiskäyttömäärä syksyllä ja kasvukaudella saa käyttää enimmillään kokonaistyppeä 170 kg/ha/v. (Maaseutuvirasto 2011a, 75.)

Pohjavesien suojele eli pohjavesidirektiivi koskee kaikkia viljelijöitä, joilla on peltoja pohjavesialueella. Viljelijän on hyvä tarkistaa oman tilan osalta sijaitseeko peltoja I- tai II- luokan pohjavesialueella, koska ne ovat tärkeitä vedenhankinta-alueita. Lisäksi kannattaa tarkistaa, onko ympäristöluvassa tai muussa voimassa olevassa luvassa annettu määräyksiä viljelyn osalta tai onko kunnassa annettu rajoituksia pohjavesialueviljelystä. Pohjavesialueilla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita, joissa on rajoituksia pohjavesialueille. Lantapattereita ei saa sijoittaa pohjavesialueelle sekä sinne ei saa olla valumia eläinsuojasta, ulkotarhasta eikä jaloittelualueilta. (Maaseutuvirasto 2011a, 75.)

Luonnonsuojelu eli lintu- ja luontodirektiivi koskee kaikkia viljelijöitä ja lisäksi viljelijöillä, joilla on peltoja Natura 2000- alueella, voi olla muita velvoitteita. Viljelijän on viljelytoimenpiteissään otettava huomioon luonnonsuojelu. (Maaseutuvirasto 2011a, 76.)

Kasvinsuojeluaineiden käytön direktiivi ja laki (1259/2006) koskee kaikkia viljelijöitä, jotka käyttävät kasvinsuojeluaineita. Vain Suomessa hyväksytyjä aineita saa käyttää Suomessa ja pakkausten myyntipäällyksmerkintöjä tulee noudattaa. Viljelijän, joka käyttää kasvinsuojeluaineita, tulee pitää kirjaa niiden käytöstä sekä hänen on huolehdittava hyväksymättömien aineiden asianmukaisesta hävittämisestä ongelmajätteenä. (Maaseutuvirasto 2011a, 76-77.)

Eläinten merkitseminen ja rekisteröinti koskee kaikkia eläintenpitäjiä, joilla on ainakin yksi sika, nauta, lammas tai vuohi. Viljelijän tulee tehdä seuraavat toimenpiteet, jotta elintarvikkeiden turvallisuus ja jäljitettävyys voidaan varmistaa:

- viljelijän on rekisteröidyttävä eläinten pitäjäksi kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle
- eläimet pitää merkitä ja viljelijän tulee ylläpitää pitopaikkakohtaista eläinluetteloa
- pitää ilmoittaa nauta-, vuohi-, tai lammasrekisteriin eläinyksilöitä koskevat syntymät, poistot, ostot, myynnit ja siirtoilmoitukset sekä sikarekisteriin eläinryhmiä koskevat poisto-, osto- ja eläinmääräilmoitukset. (Maaseutuvirasto 2011a, 76.)

Tuotantoeläimiltä kielletyt aineet eli hormonikieltodirektiivi koskee viljelijöitä, jotka kasvattavat eläimiä elintarviketeollisuuteen. Direktiivi koskee lääkeaineiden käyttöä, jolla pyritään vaikuttamaan eläimen kasvuun ja tuotannon edistämiseen. Ne ovat kiellettyjä, lukuun ottamatta eläinlääkärin käyttämiä lääkkeitä yksittäisen eläimen hoidossa. (Maaseutuvirasto 2011a, 77.)

5.2 Asetukset

Yleinen elintarvikeasetus koskee kaikkia alkutuottajia, jotka tuottavat raaka-aineita elintarviketeollisuudelle. Elintarvikkeiden tulee olla turvallisia. Ne eivät saa aiheuttaa terveydelle haittaa eivätkä saa olla ihmisravinnoksi soveltumattomia. Elintarvikkeeksi ei saa käyttää eläintä, jonka terveydentila voi vaarantaa elintarvikkeen turvallisuuden. Vain puhdasta vettä voidaan käyttää eläinten juomavetenä, alkutuotannon tuotteiden puhdistamisessa ja jäädyttämisessä sekä alkutuotantopaikan laitteiden, pintojen ja välineiden puhdistamiseen ja huuhteluun. Veden tulee olla tarkastettua vähintään *Escherichia coli* ja suolistoperäisten enterokokkien osalta ja lisäksi pitää aistinvaraisesti havainnoida väri ja hajua. Vain sallittuja lääkkeitä saa käyttää eläinten lääkintään ja lääkkeiden varomääräyksiä on noudatettava. (Maaseutuvirasto 2011a, 77.)

Alkutuotannon aloittamisesta on ilmoitettava kunnan elintarvikeviranomaiselle, ellei hän ole saanut tietoa jostain muualta. Alkutuotannossa pitää tehdä omavalvontaa ja kirjanpitoa seuraavista asioista:

- omavalvonnan kuvaus pitää olla toimenpiteistä, miten pidetään puhtaana tilat, laitteet, säiliöt, häkit, kuljetusvälineet ja eläimet
- sienten ja kasvien, joita syödään sellaisenaan, puhtaudesta on oltava havainnot
- laadun valvontaa on pidettävä aistinvaraisesti rehuista ja vedestä, haittaeläinten torjunnasta sekä varomääräyksistä tuotaessa tilalle uusia eläimiä, kasveja ja sieniä
- pitää olla kuvaus rehun lisäaineiden, eläinlääkkeiden, lannoitevalmisteiden, kasvinsuojeluaineiden, biosidien, vaarallisten kemikaalien käytöstä sekä säilytyksestä ja jätteiden käsittelystä
- lisäksi tulee tehdä elintarvikehygienian ja tartuntatautien torjuntaan perehdyttäminen työntekijöille. (Maaseutuvirasto 2011a, 77.)

Kirjanpitovaatimus koskee seuraavia kohtia:

- eläimille, alkutuotannon tuotteille, eläinlajeille ja –ryhmille syötetyistä rehuista
- lääkityistä eläimistä ja lääkkeiden käytöstä
- vaarallisten tautien esiintymisestä
- käytetyistä kasvinsuojeluaineista ja biosideista
- eläintäutilain (55/80) ja elintarvikelain (23/2006) annetuista rajoitteista
- raakamaito-, vesi- ja vierasainevalvontanäytteiden ottamisesta ja näytetuloksista
- eläimistä otetuista näytteistä ja muista otetuista näytteistä, joilla on merkitystä elintarvikeeturvallisuuden kannalta
- toimitetuista tuotteista ja eläimistä
- ympäristö- ja muista tekijöistä, joilla voi olla haitallista vaikutusta alkutuotannon tuotteisiin
- lämpötilaseuranta, jos tuotteet sitä vaativat. (Maaseutuvirasto 2011a, 77- 78.)

Maidontuotantotilojen hygienia koskee kaikkia maidontuottajia, jotka tuottavat maitoa muuhun kuin omaan käyttöön. Tuotantotilojen tulee olla sellaiset, että siellä voidaan tuottaa laadukkaita raaka-aineita. Säännösten mukaan pitää olla omat tilat lypsylle, maidon käsittelylle ja maidonkäsittelyvälineiden puhdistamiselle. Maidon kuljetuksen pitää tapahtua niin, ettei maito saastu. Maituhuoneessa olevien kalusteiden, valojen ja ilmanvaihdon on oltava asianmukaisia. Maidontuotannon on oltava laadukasta alusta loppuun. Kaiken on tapahduttava hygieenisesti ja laadukkaasti. Tuottajan on ilmoitettava elintarvikeviranomaiselle toimittamastaan ternimaidosta tilan ulkopuolelle ja maitopohjaisten tuotteiden valmistuksesta, sekä näiden että maidon luovutuksesta suoraan kuluttajalle. (Maaseutuvirasto 2011a, 78.)

Rehut kuuluvat yleiseen elintarvikeasetukseen ja tämä asetus koskee kaikkia rehuja tuottavia, sekoittavia, käyttäviä ja valmistavia tiloja. Heidän tulee rekisteröityä rehualan toimijoiksi. Eviraan täytetään Internetistä löytyvä lomake (F), jolla ilmoitaudutaan rehualan toimijaksi. Ilmoittautuminen on voimassa toistaiseksi. Samalla lomakkeella ilmoitetaan myös pysyvistä muutoksista. (Maaseutuvirasto 2011a, 79.)

Rehujen on oltava jokaisessa muodossa turvallisia. Rehujen teon, käytön, siirron ja säilytyksen on tapahduttava hygieenisesti ja oikein. Valmistajan antamia ohjeita on noudatettava kasvinsuojeluaineissa ja lannoitevalmisteissa. Haitalliset aineet on pidettävä erillään rehuista ja eläimistä. Rehuihin ei saa käyttää kiellettyjä aineita ja haitallisten aineiden suurimmat sallitut pitoisuudet eivät saa ylittyä rehuissa. Hyväksytyjä lisäaineita saa käyttää rehuihin ja rehujen pitää olla tarkoitukseensa sopivia. Ruokajätteen käyttö rehuna on kokonaan kielletty. (Maaseutuvirasto 2011a, 79.)

Rehun käyttäjä on kirjanpitovelvollinen rehuistaan. Tilan on kirjattava ylös saamastaan rehusta sen toimittajan/myyjän nimi, osoite, tuotteen nimi tai luonne, määrä ja eläinryhmä, jolle kyseistä rehua on syötetty sekä toimituspäivämäärä on kirjattava. Tilalta pois lähtevästä rehusta on kirjattava ostajan nimi ja osoite, toimituspäivä ja määrä sekä tuotteen nimi tai luonne. Omista rehuista pitää kirjata kullekin eläinryhmälle syötetyn rehun luonne tai

nimi. Mikäli rehulla on varoaika, tulee rehun käytön lopetusaika kirjata ylös. Rehujen näytteiden tulokset tulee kirjata ylös. Rehua saa ostaa ainoastaan rekisteröidyltä tai hyväksytyltä rehualan toimijalta. Rehualan toimijat ja viljelijät vastaavat rehujensa turvallisuudesta. Heillä on myös velvollisuus ilmoittaa Eviraan ja lopettaa jakelu sekä käyttö ja tutkia rehuissa oleva ongelma, jos sellaisia ilmenee. (Maaseutuvirasto 2011a, 79.)

Eläimiä ei saa ruokkia eläinperäisillä rehuilla muuten kuin poikkeustapauksissa. Liha/luujauho on kokonaan kielletty elintarviketuotantoeläinten ruokinnassa. Kalajauhon käyttö on muutoin kielletty, mutta märehittijöihin kuuluvien vieroittamattomien elintarviketuotantoeläinten kaupallisissa juottorehuissa ne ovat sallittuja. Kalajauhon käytöstä on tehtävä ilmoitus Eviraan erityisellä lomakkeella. Tilan tulee olla Eviran hyväksymä siipikarja- tai sikatila, jos se haluaa käyttää kalajauhoa sisältäviä rehuja. (Maaseutuvirasto 2011a, 80.)

Eläintaudit- asetus koskee kaikkia tiloja, joilla on ainakin yksi vuohi, nauta tai lammas. Tilan on välittömästi ilmoitettava kunnan eläinlääkärille, jos tilalla epäillään olevan TSE- tartunta ja tilan tulee noudattaa annettuja ohjeita. Lampaiden ja vuohien alkuiden ja eläinten kaupassa EU:n sisällä ja sen ulkopuolella on noudatettava annettuja säädöksiä TSE- taudin leviämisen ehkäisemiseksi. Vakavista eläintaudeista kuten suu- ja sorkkataudista, lampaan bluetongue- taudista sekä swine vesicular- taudista on tehtävä välittömästi ilmoitus eläinlääkärille ja on aloitettava torjunta- ja ehkäisytoimenpiteet. Eläimille on olemassa myös lakisääteiset hoitovaatimukset, joilla pyritään parantamaan ja takaamaan eläimille hyvät elinolosuhteet. Eläinsuojeluvaatimuksissa on vaatimuksia esimerkiksi eläinten elinolosuhteista, ruokinnasta, juotosta ja lääkityksestä. (Maaseutuvirasto 2011a, 80- 81.)

5.3 Neuvonta

Täydentäviin ehtoihin on saatavilla maksullisia avustajia ja heidän perimästään maksusta voi saada korvausta. Palvelun hinta on neuvojan ja tilan isännän välinen asia. Tukea maksetaan arvonlisäverottomista hinnoista ja tuki on korkeintaan 165 €/neuvontaosio. Tilan on mahdollista saada tukea kahdesta neuvontaosiosta. Tuki maksetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Tukea pitää hakea kunnasta lomakkeella 364 viimeistään 60 päivää neuvonnan jälkeen. Myöhässä haettua tukea ei makseta. Hakemukseen on liitettävä tosite neuvonnan maksusta. Tukea ei makseta alle 100 € maksuista ja tuen saannilla on kansallisten tukien ikäedellytys. (Maaseutuvirasto 2011a, 81- 82.)

6 MAIDON TUOTANTOTUKI

Maidon tuotantotukea maksetaan tuotettujen maitolitrojen mukaan ja se on kokonaan kansallisesti rahoitettua tukea. Tuen määrä maitolitraa kohti riippuu siitä, millä tukialueella tilan talouskeskus sijaitsee. Tukialueella C3p2 tuen suuruus on 14,1 snt/l ja yhdelle henkilölle voidaan samalla tukialueella maksaa tukea korkeintaan 2,0 miljoonasta litrasta. (Maaseutuvirasto 2011a, 89- 90.)

6.1 Tuen hakeminen

Tukea haetaan Maaseutuviraston eli Mavin lomakkeella 282 ja se on osallistumisilmoitus maidon tuotantotukijärjestelmään. Lomake palautetaan sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka alueella tilakeskus sijaitsee. Osallistumisilmoituksen voi tehdä mihin vuodeen aikaan tahansa, koska haku on jatkuva. Osallistumisilmoitus annetaan vain kerran ja se on voimassa toistaiseksi, niin kauan kunnes tuottaja sen lopettaa. Tukea aletaan maksaa jo samassa kuussa, jos hakemus on tallennettu kunnassa kuukauden 10. päivään mennessä. Tuki maksetaan joka kuukausi meijerin ilmoittaman tuotantotiedon perusteella. Maidon tuotantotukeen ovat oikeutettuja kaikki, jotka täyttävät tuen saamisen ehdot, kuten ikäedellytys, tuotantovaatimus ja C- tukialueen kiintiövaatimus. Tukeen vaikuttaa myös hakijan tai puolison saama MYEL-vanhuuseläke. (Maaseutuvirasto 2011a, 89.)

6.2 Tasausjärjestelmä

Maitokiintiöiden tasausjärjestelmä on käytössä C- tukialueella. Tasausjärjestelmän ansiosta voidaan maksaa tukea myös tilakohtaisen kiintiön ylittävistä litroista, silloin kun C- tukialueella on vastaavasti tiloja, joilla kiintiö alittuu ja lisäksi pohjoisen tuen maidon määrärajoitetta ei ylitetä. Tuottajalla täytyy olla hallinnassaan kiintiöitä, jotta hänellä on mahdollisuus saada ylityslitroista tukea. Tukea maksetaan aikavälille 1.1.- 31.3.2011 50 %:lle ylityslitroista. Tasausprosentti lasketaan lopullisesti kiintiökauden 2010- 2011 loputtua. Vuonna 2011 huhtikuun alusta vuoden loppuun maksetaan 30 %:lle ylityslitroista tukea. Kiintiökauden 2011- 2012 päätyttyä lasketaan lopullinen tasausprosentti. Tasausprosenttien mahdolliset muutokset ylöspäin laskelmissa kiintiökausien loputtua johtavat siihen, että uusien prosenttien mukainen tuki maksetaan ylityslitroista aina seuraavan vuoden kesään mennessä koko edellisen tukivuoden osalta. (Maaseutuvirasto 2011a, 90.)

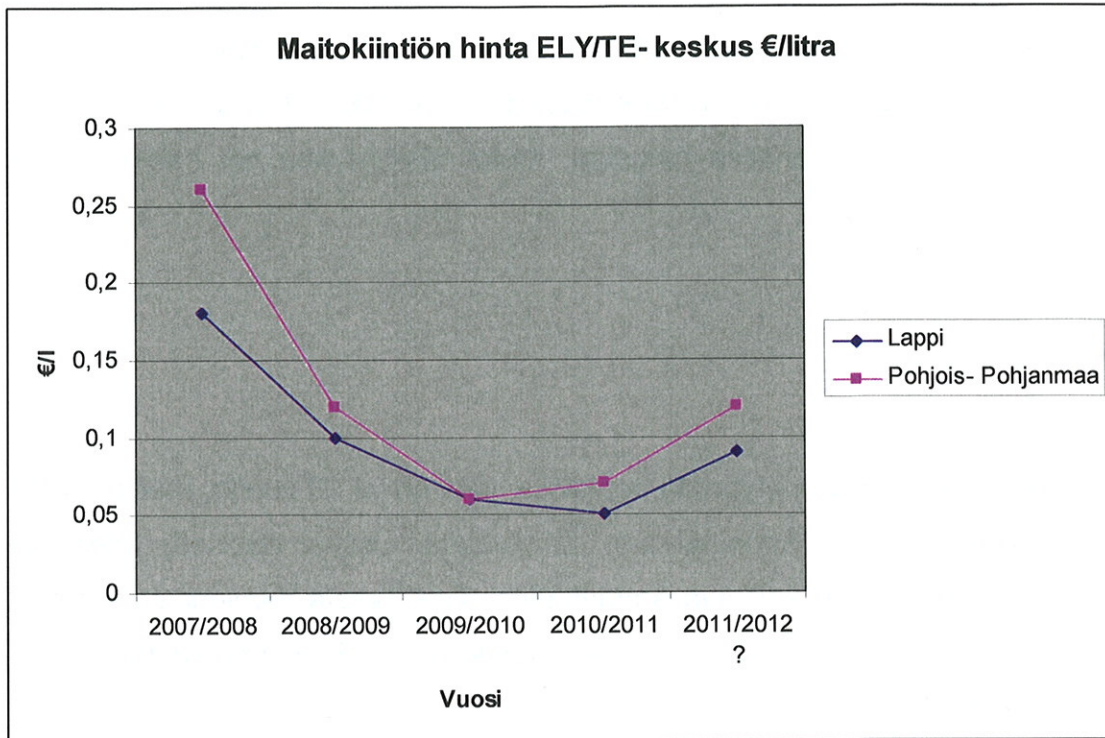
6.3 Maitokiintiön hinta

Taulukossa (taulukko 2) näkyy, paljonko on ollut maitokiintiön hinta €/l eri vuosina eri TE/ELY- keskuksien alueilla. Viimeisessä sarakkeessa ? tarkoittaa hinta-arviota. (Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto 2012a, 16.)

TAULUKKO 2. Maitokiintiön hinta €/l eri TE/ELY- keskuksien alueella (Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto 2012a, 16).

	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012 ?
Lappi	0,18	0,10	0,06	0,05	0,09
Pohjois- Pohjanmaa	0,26	0,12	0,06	0,07	0,12

Graafisesti esitettynä (kuvio 3) maitokiintiön hinnat vuosien 2007- 2012 välisenä aikana (Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto 2012a, 16).

KUVIO 3. Maitokiintiön hinta €/l eri TE/ELY- keskuksien alueella (Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto 2012a, 16).

7 ELY- KESKUKSESTA HAETTAVAT TUET

ELY- keskukselta voi hakea investointitukea ja nuoren viljelijän aloitustukea, kunhan tietyt vaatimukset täyttyvät investoinnissa ja hakija täyttää vaatimukset. Investointituelle on olemassa hakuajat, mutta aloitustukea voi hakea milloin vain.

7.1 Investointituki

Investointitukea voidaan myöntää henkilölle, joka on yli 18 vuotta, mutta alle 63 vuotta ja aikoo ryhtyä harjoittamaan maataloutta. Lisäksi tilallisella tulee olla yritystoiminnan kannalta riittävä ammattitaito. Tuettavasta toiminnasta yrittäjän pitää saada vähintään 25 % toimeentulostaan. (Maaseutuvirasto 2011b, hakupäivä 13.2.2012.)

Vuokratulle tilalle voi saada investointitukea, jos vuokraoikeuden voi siirtää kolmannelle osapuolelle kiinteistön omistajaa kuulematta. Lisäksi vuokrasopimus on tehtävä kirjallisesti vähintään 10 vuodeksi. Vuokrapeltojen on oltava hallinnassa vähintään elinkeinosuunnitelman laskelmakauden ajan, jos niillä on merkitystä yrittäjätulo vaatimukseen. (Maaseutuvirasto 2011b, hakupäivä 13.2.2012.)

Tilallisen on saatava vähintään 17 000 €:n yrittäjätulo tilastaan. Yrittäjätuloa tarkastellaan viidentenä kalenterivuonna tuen myöntämisestä. Yrittäjätulo lasketaan maataloudesta saaduista tuloista ja niistä vähennetään maataloudesta aiheutuvat kiinteät ja muuttuvat kulut sekä poistot että velkojen korot. Tuettavan investoinnin poistoprosentteja vastaavasti jaksotetaan investointiavustus. (Maaseutuvirasto 2011b, hakupäivä 13.2.2012.)

Tuettavan tilan on noudatettava kyseisen tuotannonalan pakollisia vaatimuksia, jotka koskevat ympäristöä, hygieniaa ja eläinten hyvinvointia koskevaa Euroopan yhteisön ja kansallista lainsäädäntöä. Viranomaiset valvovat tarkastuksilla vaatimusten täyttymistä. Lisäksi täytyminen voidaan todentaa viranomaisten päätöksillä tai hakijan omilla selvityksillä. (Maaseutuvirasto 2011b, hakupäivä 13.2.2012.)

Tuen määrä

Rakentamisinvestoinnin arvon on oltava yli 5 000 €, jotta sille voitaisiin myöntää tukea ja vastaavasti muiden hankintojen on oltava yli 2 000 €. Tuen enimmäismäärä on 500 000 € kolmen verovuoden aikana, jos investoinnin toteuttaa yksi ihminen. Mikäli on kaksi maatalousyrittäjää, tuen määrä on enintään 750 000 € ja kun on kolme yrittäjää, enimmäismäärä on 1 000 000 €. (Maaseutuvirasto 2010b, hakupäivä 13.2.2012.)

Taulukosta (taulukko 3) ilmenee, paljonko investointitukeen voi saada avustusta ja korkotukilainaa. ”* Avustuksen enimmäismäärää voidaan korottaa 10 prosenttiyksiköllä, kun tuen saaja täyttää nuoren viljelijän aloitustuen myöntämisen edellytykset ja tilanpidon aloittamisesta ei ole kulunut viittä vuotta.” (Maaseutuvirasto 2012, hakupäivä 10.4.2012.)

TAULUKKO 3. Korkotukilainan, korkotuen ja avustuksen enimmäismäärät prosentteina (Maaseutuvirasto 2012, hakupäivä 10.4.2012).

Tukikohde	Korkotukilainan enimmäismäärä hyväksyttävistä kustannuksista C-tukialueilla, prosenttia	Korkotuen enimmäismäärä hyväksyttävistä kustannuksista C-tukialueilla, prosenttia	Avustuksen enimmäismäärä hyväksyttävistä kustannuksista C-tukialueilla, prosenttia
Lypsy- ja nautakarjatalous	75	20	25*

Yksikkökokovaatimus

Haettaessa investointiavustusta lypsykarjatalouteen oli se sitten laajentamista tai uudisrakentamista, täytyy vähimmäisyksikkökokovaatimuksen täyttyä. Mikäli tilalla on kahta tai useampaa eri tuotannonalaa, voidaan tukea myöntää kunhan yksi tuotannonaloista täyttää vähimmäiskokovaatimukset. Lypsylehmillä vähimmäisyksikkökoko on 30 lehmäpaikkaa. (Maaseutuvirasto 2011c, hakupäivä 13.2.2012.)

7.2 Nuoren viljelijän aloitustuki

Viljelijä, joka aloittaa ensimmäistä kertaa tilanpidon ja on alle 40 –vuotias, voi saada nuoren viljelijän aloitustukea. Lisäksi maatalouden yrittäjätulon on oltava vähintään 25 % kaikista hakijan saamista tuloista ja ammattitaitovaatimuksen on täyttyvä. (Maaseutuvirasto 2010a, hakupäivä 13.2.2012.)

Tukea voi hakea mihin aikaan tahansa vuodesta ELY- keskukselta lomakkeella 2319. Tilan on tehtävä elinkeinosuunnitelma, jossa se osoittaa tilan olevan kannattava ja työtulon menevän yli vaaditun rajan. Vaadittua tulorajaa tarkastellaan viimeistään kolmantena kalenterivuonna tuen myöntämisestä. (Maaseutuvirasto 2007, hakupäivä 1.3.2012.)

Nuoren viljelijän tukea myönnetään kahdella eri tukitasolla. Ensimmäisessä on vaatimuksena, että yrittäjätulo on vähintään 17 000 €. Tällöin hakija voi saada avustusta enintään 35 000 €, korkotukea enintään 20 000 € ja lisäkorkotukea enintään 15 000 €. Toisen vaatimuksena on, että yrittäjätulo on vähintään 15 000 € ja lisäksi kyseisestä summasta on vähintään 10 000 € tultava maataloudesta. Tällöin on mahdollista saada avustusta 5 000 € ja korkotukilainan korkotukea enintään 20 000 €. (Maaseutuvirasto 2010a, hakupäivä 13.2.2012.)

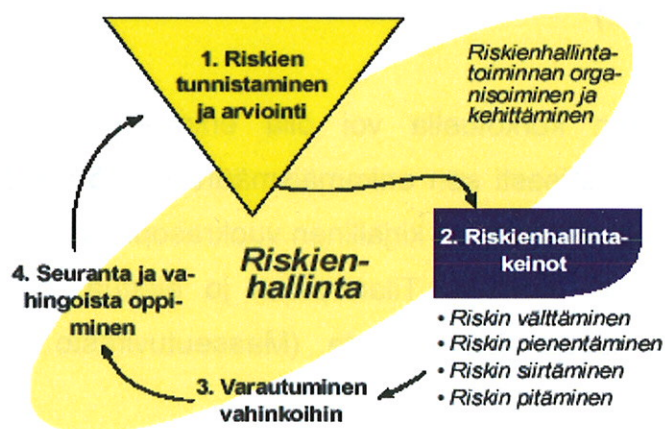
Lainaa, jota tuetaan korkotuella voi olla enintään 80 % hyväksytyistä kustannuksista ja rahallisesti sen enimmäismäärä on 150 000 €. Aloitustukea on haettava luonnoksella, joka on kirjallinen vuokrasopimus tai luovutuskirja, jos tilanpitoa ei vielä ole aloitettu. Tilan pidon jo alettua, on tukea haettava viimeistään 10 kuukautta aloittamisesta. (Maaseutuvirasto 2010a, hakupäivä 13.2.2012.)

8 RISKIEN HALLINTA

Kaikessa yritystoiminnassa on olemassa riskejä, niin myös maataloudessa. Ne on hyvä tunnistaa, koska niihin voi itse mahdollisesti vaikuttaa ja varautua.

Riskit voidaan jakaa vahinkoriskeihin ja liiketaloudellisiin riskeihin. Vahinkoriskit voidaan yleensä vakuuttaa. Niihin kuuluvat henkilö-, omaisuus-, vastuu-, keskeytys-, kuljetus-, tieto-, turvallisuus-, verkosto- ja riippuvuusriskit sekä yhteiskunnalliset riskit. Liiketaloudellisia riskejä on otettava yrittäjänä ja niihin kuuluvat taloudelliset, tekniset, sosiaaliset ja poliittiset riskit. (Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry 2004, hakupäivä 11.4.2012.)

Riskienhallinnalla tarkoitetaan prosessia, jossa yritystä uhkaavia ongelmia voidaan torjua ja niistä johtuvia menetyksiä minimoida. Riskienhallinnan (kuvio 4) tulee edetä suunnitelmallisesti vaiheittain toimintaprosessina. Silloin puhutaan riskianalyysistä. Riskianalyysissä selvitetään riskikohteet, niiden todennäköisyys ja vakavuus sekä riskeistä aiheutuvat seurannaisvaikutukset. (Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry 2004, hakupäivä 11.4.2012.)

KUVIO 4. "Yrityksen toimintaan liittyviä riskejä voidaan tarkastella esim. PK-yrityksen arviointityökalun tai haavoittuvuusanalyysin avulla." (Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry 2004, hakupäivä 11.4.2012.)

Yritys joutuu miettimään, millaisen turvan riskienhallintatoimenpiteet antavat ja paljonko ne maksavat. Yrityksen tulee kyetä kantamaan riskien aiheuttamat taloudelliset seuraukset. Riskienhallinnan keinoja ovat välttäminen, pienentäminen/poisto, siirtäminen, jakaminen ja ottaminen/tiedostaminen. (Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry 2004, hakupäivä 11.4.2012.)

Turvallisuusinvestoinneilla voidaan ehkäistä, rajoittaa ja torjua jälkivahinkoja. Riskejä voidaan pienentää, välttää ja jakaa kontrolloimalla riskejä. Siirtämällä riskejä esim. vakuutus sopimuksella pois itseltä, voidaan vähentää riskien aiheuttamien kustannusten kasautuminen itselle. (Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry 2004, hakupäivä 11.4.2012.)

Seuraavissa kappaleissa käsitellään, kuinka Alasaarelan tilalla tullaan siirtämään mahdollisia riskejä ulkopuoliselle toimijalle. Vakuuttaminen on vastuun siirtämistä.

8.1 Maatalousyrittäjän eläkevakuutus

MYEL- vakuutusta hoitaa Maatalousyrittäjien eläkelaitos eli Mela. MYEL- vakuutus on 18- 67 -vuotiaiden metsänomistajien, viljelijöiden, poronhoitajien ja kalastajien sekä heidän perheenjäsentensä työeläkevakuutus. Se vakuuttaa myös kuolinpesän osakkaat ja maataloutta yhtymänä harjoittavat. (Mela 2008a, hakupäivä 28.4.2011.) Työeläketurvan piiriin kuuluvat myös apurahansaajat (Mela 2011a, hakupäivä 28.4.2011). Vakuutus tulee ottaa kuuden kuukauden kuluessa yrittäjäksi ryhtymisestä, jos pakollisen vakuuttamisen ehdot täyttyvät (Mela 2008a, hakupäivä 28.4.2011). Mikäli vakuutusehdot eivät enää täyty, pitää Melaan ilmoittaa työskentelyn päättymisestä (Mela 2011d, hakupäivä 28.4.2011). MYEL on samanlainen työeläkejärjestelmä kuin muut vastaavat. Sinne karttuu ja sieltä maksetaan eläkkeitä. Vaikka vakuutettu työskentelisi muussa palkkatyössä tai muuna yrittäjänä, niin MYEL korottaa kokonaiseläketurvaa. Useimmille maatalousyrittäjille MYEL- vakuutus on pakollinen ja ellei se ole pakollinen, niin sen voi silti ottaa. Vakuutuksen perustana on MYEL- työtulo, jonka mukaan lasketaan korvaukset, päivärahat ja eläkkeet. (Mela 2011a, hakupäivä 28.4.2011.)

MYEL- vakuutettu, työkäinen maatalousyrittäjä on oikeutettu tapaturmaturvaan ja Mela- sairauspäivärahaan. Työkykynsä menettänyt yrittäjä saa kuntoutustuen tai työkyvyttömyyseläkkeen. Lomituspalvelut ovat myös mahdollisia MYEL- vakuutetuille. (Mela 2011a, hakupäivä 28.4.2011.) Yrittäjällä on oikeus 26 vapaapäivään vuodessa ja lisäksi sijaisapua saa tapaturman tai sairauden vuoksi (Mela 2011d, hakupäivä 28.4.2011). Osa-aikaeläkettä ja luopumistukea on yrittäjällä mahdollista saada eläkeiän lähestyessä ja yrittäjä ottaa vanhuuseläkettä valintansa mukaan 63- 68 vuoden iässä. Vakuutus antaa turvaa perheellekin, koska kuolemantapauksen sattuessa leskellä ja lapsilla on oikeus perhe-eläkkeeseen ja ryhmähenkivakuutuskorvaukseen. (Mela 2011a, hakupäivä 28.4.2011.)

8.2 Pakollinen maatalousyrittäjän eläkevakuutus

Maatalousyrittäjän eläkevakuutus on pakollinen viljelijälle, jolla on peltoa tai metsää vähintään 5 MYEL -hehtaaria ja MYEL- työtulo on vuodessa vähintään 3 553 €. Metsänomistajan tulee vakuuttaa itsensä, jos hänellä on metsää vähintään 5 MYEL -hehtaaria. Tämä tarkoittaa Etelä- Suomessa 50 hehtaaria, Keski- Suomessa 75 hehtaaria ja Pohjois- Suomessa 100 hehtaaria. Poronhoitajan tulee ottaa vakuutus, kun hän tekee poronhoitotyötä omaan tai paliskunnan lukuun ja vuotuinen työtulo on vähintään 3 553 €. Perheenjäsenet, jotka työskentelevät palkkaa vastaan ja asuvat maatilatalouden harjoittajan tilalla, ovat vakuutusvelvollisia. Vakuutus voidaan tehdä työpanoksen mukaan, ellei palkkaa makseta ollenkaan. Lisäksi eläkkeensaajat, jotka työskentelevät maataloudessa ja joiden vakuuttamisen edellytykset täyttyvät, ovat pakollisia vakuutettavia. (Mela 2012a, hakupäivä 1.2.2012.)

MYEL- vakuutuksen perustana on MYEL- työtulo, joka kuvaa maatalousyrittäjän tilallaan tekemää työpanosta. Eläkkeet, korvaukset ja päivärahat lasketaan työtulon perusteella sekä lisäksi liikennevakuutuksen päivärahan ja Kelan päivärahojen laskentaperusteena käytetään työtuloa. Työtulo muodostuu viljellyn maatalousmaan ja metsän pinta-alasta sekä tilalla harjoitetusta maatalouden liitännäistoiminnasta. Työtulo jaetaan siinä suhteessa yrittäjien kesken kuin he tekevät tilan töitä. Koko maatalouden työtulo on yksinäisen yrittäjän työtulo. (Mela 2008b, hakupäivä 28.4.2011.)

Lain määäämissä rajoissa voi yrittäjä vaikuttaa omiin työtuloihinsa tai työpanokseensa. Kuitenkin työtulon kannattaa olla realistinen, jotta mahdolliset korvaukset vastaavat ansiomenetyksiä. Perheenjäsenille maksettu palkka on heidän työtulonsa ja palkattomalle työlle arvioidaan työpanos ja se määrää työtulon. (Mela 2008b, hakupäivä 28.4.2011.)

Omat ja vuokratut pellot vaikuttavat työtuloon pinta-alan kautta. Maatalousmaasta kertyy vuonna 2012 MYEL- työtuloa vuodessa seuraavasti:

- ensimmäisiltä 12 hehtaarilta 1 517,31 €/ha
 - seuraavilta 10 hehtaarilta 616,43 €/ha
 - seuraavilta 10 hehtaarilta 414,85 €/ha
 - seuraavilta 30 hehtaarilta 130,39 €/ha
 - 62 hehtaarin ylittävältä osalta 23,68 €/ha.
- (Mela 2011c, hakupäivä 1.2.2012.)

Vakuutetun henkilökohtaisesta MYEL- työtulosta lasketaan MYEL- vakuutusmaksu ja lisäksi maksuun vaikuttaa ikä. Vakuutusmaksuja peritään kolme kertaa vuodessa helmikuussa, toukokuussa sekä lokakuussa ja ne ovat verovähennyskelpoisia. Vuonna 2012 vakuutusmaksu alle 24 893,37 €:n työtulosta on 11,0250 % alle 53 -vuotiaalle. Maksu kasvaa liukuvasti 24 893,37 €:n ja 39 118,22 €:n väliseltä osalta. Tämän ylimenevältä osalta maksu on 22,50 %. 53 -vuotiailta ja sitä vanhemmilta peritään suurempaa vakuutusmaksua, koska heille kertyy eläkettä enemmän. Näillä henkilöillä vastaavat prosenttiluvut ovat 11,6865 ja 23,85. (Mela 2012b, hakupäivä 1.2.2012.)

8.3 Maatalousyrittäjän tapaturmavakuutus

MYEL- vakuutuksen yhteydessä maatalousyrittäjä saa automaattisesti MATA-työtapaturmavakuutuksen. Vakuutus korvaa työssä sattuneet tapaturmat ja niistä aiheutuneet ammattitaudit. Vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen voi ottaa työtapaturmavakuutuksen rinnalle korvaamaan vapaa-ajalla sattuvat vahingot. (Mela 2012a, hakupäivä 1.2.2012.)

MATA- tapaturmavakuutus on lakisääteinen. Se korvaa MYEL- vakuutetussa apurahatyöskentelyssä ja maatalousyrittäjätöissä tapahtuneet tapaturmat ja aiheutuneet ammattitaudit. Tapaturmavakuutus ei korvaa esim. perheen ruokahuollossa sattuneita tapaturmia tai viljelmällä sijaitsevan asuinrakennuksen rakennus- ja kunnostustöissä tapahtuneita tapaturmia. Lisäksi korvauksia ei saa, jos vahinko tapahtuu yrittäjätöissä, jota verotetaan elinkeinoverolain mukaan tai palkkatyössä. (Mela 2010, hakupäivä 28.4.2011.)

MATA- vakuutusmaksu muodostuu maatalousyrittäjille kaikille samansuuruisesta pohjaosasta ja työtuloon perustuvasta ansio-osasta. Pakollisessa vakuutusmaksussa maksu vuonna 2012 on 31,46 € + 1,65 % MYEL- työtulosta. Vapaaehtoisessa vakuutuksessa maksu on 37,75 € + 1,98 % vuosityöansioista. Vakuutusmaksu apurahansaajilla on puolet maatalousyrittäjän maksusta, koska apurahansaajilla on pienempi tapaturmariski. Vapaa-ajalle otettavan vakuutuksen maksu on 14,00 € + 0,48 % vuosityöansioista tai 14,00 € + 0,72 % vuosityöansioista, jos vakuutuksessa on vähennetty ansiomenetykskorvaus muiden eläkkeiden ja päivärahojen kanssa. MATA- vakuutuksen maksut voi vähentää verotuksessa apurahansaaja tai maatalousyrittäjä. (Mela 2011b, hakupäivä 1.2.2012.)

Maatalousyrittäjällä on mahdollisuus kerätä bonuksia 10 prosenttiyksikköä maksuistaan vuodessa, ellei vahinkoja satu. Bonusalennus voi olla korkeimmillaan 50 % täydestä vakuutusmaksusta. Bonus pienenee 10 prosenttiyksikköä jokaisesta korvattavasta vahingosta. Viiden kalenterivuoden ajalta taaksepäin vahinkoja voidaan tarkastella vakuutusmaksun kohdistumisvuodesta katsottuna. Bonusta kertyy työtapaturma- ja vapaa-ajan vakuutuksesta erikseen. Molempien bonukset vaikuttavat vain niihin itseensä. MATA- vakuutuksen maksuja koskee ainoastaan bonusjärjestelmä, ei MYEL- maksuja. (Mela 2011b, hakupäivä 1.2.2012.)

8.4 Agro- maatilavakuutus

Kävin keskustelemassa vakuutustarjouksesta Tapiola- vakuutusyhtiössä. Vakuutukseksi valitsin Agro- vakuutuksen, joka on maataloille tehty vakuutus. Vakuutukseen tulivat laajalla vakuutuksella navetta, varastorakennukset, navetan yhteydessä oleva lato, pellot, koneet, kalusto ja keskeytysturva. Perusturvalla tulivat eläimet ja osakaskolla traktorit. Lisäksi traktoreihin tulee liikennevakuutus. (Jaakkola 20.2.2012, haastattelu.)

Agro- vakuutuksen hinnaksi tuli 1 160 €, johon lisättiin liikennevakuutus 90 € eli vakuutusmaksut tulevat maksamaan yhteensä 1 250 €. MTK:n jäsen saa 10 % alennuksen ja lisäksi keskittämällä vakuutukset Tapiolaan saa 17 % alennuksen vakuutuksista. Lopulliseksi hinnaksi jää 933,75 €. (Jaakkola 20.2.2012, haastattelu.)

9 TUOTANTOPANOKSET

Maatilan toiminnan uudelleen aloittaminen vaatii tuotantopanoksia. Seuraavissa kappaleissa käydään läpi, mitä tarvittavat tuotantopanokset maksavat.

9.1 Tuotantoeläimet

Taulukossa (taulukko 4) on näkyvillä Maaseudun Tulevaisuudesta otettujen jalostuseläinten välitysmäärät ja niiden keskimääräiset hinnat. Lisäksi taulukosta ilmenee lehmästä saatava teurastili €/kg. (Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto 2011- 2012.)

TAULUKKO 4. Lehmien, hiehojen sekä vasikoiden välitysmäärät ja hinnat. Lisäksi teuraaksi menevän lehmän hinta €/kg. (Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto 2011- 2012.)

Julkaisun ajankohta	Jalostusautojen välityshintoja						Lehmän liha €/kg
	Lehmä		Siemennetty hieho		Vasikka		
	määrä	€/kpl	määrä	€/kpl	määrä	€/kpl	
25.7.2011	25	1304	95	1331	16	483	1,81
3.10.2011	5	1304	28	1331	7	483	1,83
14.11.2011	55	1306	122	1412	50	518	1,88
12.12.2011	32	1207	64	1384	21	498	1,90
2.1.2012	16	1080	53	1382	22	462	1,95
16.1.2012	26	1284	51	1369	37	493	1,99
Keskihinta		1290		1368		490	1,89
Painotettu keskiarvo		1259		1374		496	

9.2 Muut tuotantopanokset

Seuraaviin taulukoihin (taulukot 5, 6 ja 7) on koottu 3 maatalouskaupasta keväällä 2012 kyselyllä saatuja tuotteiden hintoja. Hinnat eivät sisällä alv:a. Korostettuna näkyviä hintoja on käytetty laskelmissa.

TAULUKKO 5. Taulukossa on kuivikkeiden sekä säilöntäaineiden pakkauskoot ja hinnat. Lisäksi on parsimaton ja juomakupin hinnat.

Tuote	Pakkauksen koko	Kauppa 1 hinta €	Kauppa 2 hinta €	Kauppa 3 hinta €
Kuivikkeet				
Puru paalu	400 l	10,98		
	200 l		4,88	5,04
Turve paalu	250 l	8,94	8,82	7,97
	2,2 m ³			56,10
Säilöntäaineet				
AIV 2	250 l	289		
AIV 2	30 l		40,51	
AIV ÄSSÄ	200 l			284
AIV ÄSSÄ	30 l			44,6
Propionihappo	30 l		62,91	52
Parsimatto 120*150	1 kpl		86,99	81,3
Juomakuppi 20 l/min	1 kpl		73,17	69,92

Nautakarja tarvitsee monenlaisia rehuja, joilla täydennetään säilörehuruokintaa. Seuraavassa taulukossa (taulukko 6) on rehujen hintoja ja pakkauskokoja. Korostettuna näkyviä hintoja on käytetty laskelmissa.

TAULUKKO 6. Taulukossa on nautakarjarehujen pakkauskoot ja hinnat.

Tuote	Pakkauksen koko	Kauppa 1 hinta €	Kauppa 2 hinta €	Kauppa 3 hinta €
Nautakarjan rehut				
Täysrehu	1000 kg		309,7	246
Rypsi	40 kg	20,62		
	900 kg		348,05	
Rouhetiiviste	1000 kg			324
Kivennäiset				
Viher hertta mineral	20 kg	13,81		
Tunnutus namino anion	20 kg	14,16		
Tunnutus hertta muro	20 kg	19,91		
Seleeni hertta mineral	20 kg	12,83		
Lypsy namino	20 kg	11,24		
Biotiini- namino	25 kg	21,42		
Viher hertta muro	20 kg		12,39	
Seleeni hertta	20 kg		11,28	
Lypsykivennäinen	1000 kg			284
Vasikan juoma- ja väkirehut				
Startti maito instant	20 kg	39,82		42,5
Agri Suvi juoma	20 kg		48,67	
Mysli	20 kg		19,47	23
Vasikan väkirehu				
Primo I mure	40 kg	21,77		
Primo starter	40 kg	25,66		
Primo starter	1000 kg		495,58	
Mulli Tähti I	40 kg			15,2

Peltoviljelyyn tarvitaan monia eri tuotantopanoksia, jotta saavutetaan hyvä lopputulos. Seuraavaan taulukkoon (taulukko 7) on koottu tuotantopanoksia. Lisäksi taulukossa on polttoaineen ja polttoainesäiliön hinta. Korostettuna näkyviä hintoja on käytetty laskelmissa.

TAULUKKO 7. Taulukossa on peltoviljelyn kannalta tärkeiden tuotantopanosten pakkauskokoja ja hintoja.

Tuote	Pakkauksen koko	Kauppa 1 hinta €	Kauppa 2 hinta €	Kauppa 3 hinta €
Siemenet				
Ohran siemen	40 kg		17,11	
Kauran siemen	40 kg	19,91	17,40	
Timotein siemen	20 kg		62,60	
Nurmen siemenseos	20 kg	60	60,98	56,91
Puna-apila	25 kg		121,95	
Alsikapila	25 kg		100,41	
Lannoitteet				
Suomen salpietari	1000 kg		355,00	355,00
Nurmen NK 1	1000 kg		430,00	430,00
Nurmen NK 2	1000 kg		440,00	440,00
Kasvinsuojeluaineet				
Rounup max	20 l	97,6		
Rounup max	10 kg			107,32
Rounup gold	20 l		142,28	
Mestarin kiinnite	1 l			4,88
Express SX premium	150 g			81,3
Contact- kiinnite	5 l		20,98	
Ratio- tabletti	10 kpl		47,15	
Polttoaine kesälaatu	1 l	0,89	0,88	0,91
Polttoainesäiliö+ valuma-alas	2000 l		2317,07	
	1700 l			2113,82

9.3 Urakointihintoja Yli-lissä

Alla olevaan taulukkoon (taulukko 8) on koottu keväällä 2011 tehdyn urakointihintakyselyn tuloksia ja lisäksi on otettu Työtehoseuran julkaisusta keskimääräiset urakointihinnat. Hinnat eivät sisällä alvia. Korostettuja hintoja on käytetty laskelmissa. (Niemelä 25.5.2011, puhelinhaastattelu.); (Palva 2011, 2-4.); (Päkkilä 25.5.2011, puhelinhaastattelu.)

TAULUKKO 8. Urakointihintoja.

Työsuoritus	Urakoija 1	Urakoija 2	TTS hinnat	Keski- määrin	Yksikkö
Ruiskutus (Ei aineita)	-	-	15,8	15,8	€/ha
Kylvö (ilman siemeniä)	42	-	53,5	47,75	€/ha
Virtsan ajo	-	2,0	2,1	2,05	€/m ³
Virtsan ajo	-	44	65,8	54,9	€/h
Virtsan ajo	72	-	-	72	€/ha
Kuivalannan levitys	-	44	-	44	€/ha
Kuivalannan levitys	-	-	2,3	2,3	€/m ³
Paalaus ja käärintä (ilman muovia ja säilöntäainetta)	9,4	10,5	11,6	10,5	€/paali
Paalaus ja käärintä (sisältää muovin ja ei sisällä säilöntäainetta)	-	13,5	15,0	14,25	€/paali
Oljen paalaus (ilman muovia ja säilöntäainetta)	6,0	10,5	6,2	7,57	€/paali
Puinti	120	-	94,7	107,35	€/ha
Säilörehun niitto	35	41	36,0	37,33	€/ha
Kyntö	54	-	61,7	57,85	€/ha

10 MAITOTILAN PALVELUN TUOTTAJAT

Maitotiloille on olemassa monia palveluntuottajia, jotka voivat auttaa heitä tilan kehittämisessä ja kannattavuuden parantamisessa. Liittymällä osuuskuntiin tila saa jäsenenä alennuksia tuotteista ja palveluista. Osa palveluntuottajista vaatii tilan sitoutumista kyseiseen palveluntuottajaan, jotta hän saa tuotteensa myytyä yritykselle.

10.1 Faba

Faba on nautakarjanjalostukseen erikoistunut yritys, jonka omistavat suomalaiset kotieläinyrittäjät. Faba tarjoaa palveluita (taulukko 9) jalostustoimintaan lypsy- ja lihakarjatilaille. Faban toimintaan kuuluvat keinosiemennys- ja jalostuspalvelut. Lisäksi se myy apuvälineitä tiloille tuloksellisen jalostustyön toteuttamiseksi. Faban palvelutarjonnasta löytyvät kantakirjaukset, indeksit, tiedot sonneista, jalostussuunnittelupalvelut, tarvike- ja jalostuseläinvälitykset, alkionsiirto-, keinosiemennys- ja hedelmällisyysneuvontapalvelut sekä DNA- määrittämisseläinpalvelut. (Faba 2012e, hakupäivä 11.4.2012.)

Faba fuusioitui Viking Geneticsin kanssa vuonna 2009. Tämän myötä siementuotantoon liittyvät toiminnot siirtyivät Viking Geneticsille. (Faba 2012b, hakupäivä 11.4.2012.)

Tilan pyrkiessä osuuskunnan jäseneksi sen pitää täyttää lomake, joka löytyy Faban sivuilta. Uutena hyväksytyn jäsenen on maksettava liittymismaksu 20 €+ alv ja lisäksi hankittava vähimmäismäärä osuuksia eli 21 kappaletta. (Faba 2012c, hakupäivä 14.1.2012.) Faban jäsentilana sillä on vähintään 21 kappaletta nimellisarvoltaan 10 € suuruista osuutta. Näin ollen jäsentilan osuuspääoma on 210 €. Vuonna 2011 nettovarallisuus oli osuuskunnalla 2 014,0 €/jäsen. (Faba 2012d, hakupäivä 14.1.2012.)

TAULUKKO 9. Faban tarjoamien palveluiden hintatietoja vuodelta 2012. (Faba 2012a, hakupäivä 1.2.2012.)

Palvelu	Hinta ilman 23 % alvia
Seminologin käyntimaksu osuuskunnan jäsenelle	15 €/kerta
Siemennysmaksu FabaJASU- tilalle	10 €/kpl
Valiosonnin käyttö	14 €/kpl
Tiineystarkastus	3 €/kpl
Jalostusneuvojan tilakäyntimaksu	80 €/kerta
Tuntiveloitus alkavalta tunnilta	50 €
JASUun sonnin valinta alle 20 eläintä	3,8 €/eläin

10.2 Osuuskunta Pohjolan Maito

Osuuskunta Pohjolan Maito on maidon hankintaosuuskunta, joka kuuluu Valio-ryhmään. Pohjolan Maitoon sulautuivat vuonna 2007 Lapin Maito ja Keski-Pohjan Juustokunta. Keski- Pohjanmaalla, Pohjois- Pohjanmaalla ja Lapissa on 70 kuntaa, jotka kuuluvat Pohjolan Maidon maidon hankinta- alueeseen. Maidon tuottajia Pohjolan Maidolla on 2200 kappaletta. (Osuuskunta Pohjolan Maito 2012, hakupäivä 11.4.2012.)

Osuuskunta Pohjolan Maidon rooliin kuuluu Valio Oy:n omistajuus ja hallinnointi sekä maidon hankinta ja siihen liittyvät toiminnot. Sen perustehtäviin kuuluvat turvata maidontuottajan työn jatkuvuus, edistää maidontuotannon kannattavuutta, maidon tuottaminen laadullisesti ja eettisesti kestävin perustein, eläinten ja ympäristön hyvinvoinnista huolehtiminen sekä uskottavana ja luotettavana kumppanina toimiminen. Lisäksi toimintoihin kuuluvat alkutuotannon tiedotus, koulutus ja neuvonta, maidon tuotannon ja hankintatoimen kehittäminen, maidon keruu- ja siirtokuljetus, jäsenasiat ja maidontilitys, rehujen ja maidon analysointi Valion laboratoriossa, maitotuotteiden ja tuotantotarvikkeiden myynti sekä Normilk-ryhmän kautta maidontuotannon edunvalvonta. (Osuuskunta Pohjolan Maito 2012, hakupäivä 11.4.2012.)

Liityttäessä osuuskunta Pohjolan Maitoon on tilan velvollisuus liittyä jäseneksi ja hankkia osuuksia kyseisestä osuuskunnasta. Osuuden arvo on 40 €/kpl ja tilan tulee hankkia niitä niin monta kuin luku 200 menee tilan tuottamien maitolitrojen määrään. Kun osuuksien määrä kerrotaan niiden arvolla, saadaan summa, joka kuvaa paljonko tilan osuusmaksuvelvoite on. Osuusmaksua peritään 0,75 snt/litra joka kuukausi maitotilistä. Osuusmaksun keskimääräinen perintäaika on noin 10 vuotta. Vuonna 2011 meijeri on maksanut maidosta keskimäärin 0,44 €/litra. (Yppäriä 10.2.2012, sähköpostiviesti.)

Osuuksien määrää tarkastellaan vähintään joka toinen vuosi. Tarkastuksessa katsotaan, pitääkö tilan hankkia lisää osuuksia vai voiko tila vähentää niiden määrää. Osuuspääoman tullessa täyteen, voi maksaa vapaaehtoisia osuuksia. Maksetuille osuusmaksuille maksetaan korkoa, jonka päättää edustajisto. Osuusmaksut palautetaan tilalle, kun se eroaa osuuskunnasta. (Yppäriä 10.2.2012, sähköpostiviesti.)

10.3 ProAgria

ProAgrian tavoitteena on kehittää alueensa maataloutta ja maaseutua. Se tuottaa asiantuntijoidensa ja yhteistyöverkkonsa avulla asiakkailleen menestyksen mahdollisuuksia. Pohjois- Pohjanmaan ProAgria Oululla on noin 65 työntekijää. ProAgria- ryhmään kuuluvia jäseniä ovat Faba, ProAgria Keskukset ja niiden liitot, Maa- ja kotitalousnaisten keskus, Osuuskunta ProAgrian Palvelukeskus, ProAgria Maatalouden Laskentakeskus, Valio Alkutuotanto ja ProAgria Svenska Lantbrukssällskapetens förbund. (ProAgria Oulu 2012a, hakupäivä 11.4.2012.)

ProAgria asiantuntijapalveluja on saatavilla seuraaviin kohteisiin:

- kotieläintuotanto
 - kasvinviljely ja puutarhatuotanto
 - luomutuotanto
 - kilpailukyky
 - hyvinvointi
 - yrityksen perustaminen ja kehittäminen
 - talousasioiden hallinta
 - tilaneuvonta
 - investoinnit ja tuotannon laajennus
 - energia
 - ympäristön-, maiseman- ja luonnonhoito
 - kotitalous, ravitseminen
 - kalatalous
- (ProAgria Oulu 2012c, hakupäivä 11.4.2012.)

Maitotilalle tärkeä ProAgrian palvelu on ProAgria Maito. Se sisältää tärkeitä palveluita maitotilan kehittämiseen. Palveluiden hinnoista sovitaan tilakohtaisesti. ProAgria Maito- palvelukokonaisuuteen kuuluu tuotannon suunnittelu, käytännön tekeminen, kannattavuuden parantaminen, tilan kehittäminen sekä kasvu ja muutostilanteiden hallinta. Lisäksi se tekee ruokintasuunnitelmia, tuotosseurantaa, lehmähavaintoja, talouspalveluja ja viljelysuunnitelmia. Maito- palvelukokonaisuuteen kuuluvat myös seuraavat palvelut: eläinten hyvinvointi, plus 20, karjakompassi ja tilan johtaminen. (ProAgria Oulu 2012b, hakupäivä 11.4.2012.)

11 SUUNNITELLUN TOIMINNAN LASKENNASSA KÄYTETYT TIETOKONEOHJELMAT

Opinnäytetyössä käytetään Wisu- ohjelmaa viljelysuunnitelman tekoon. Siitä saadaan tietoon peltojen tuotantopanosten määrät. CashMan- ohjelmalla tehdään opinnäytetyöhön tarvittavat laskelmat.

11.1 Wisu

Wisu on viljelyohjelmisto, jolla on pitkät perinteet. Ohjelma sisältää seuraavat osa-alueet:

- peruslohkokirjanpito, jossa ovat lohkon perustiedot, viljavuustiedot ja tukiin liittyvät lohko-kohtaiset määrittelyt
- talous, joka sisältää laskettavat katetuotot kasveittain, talousseuranta- ja suunnittelu, varastokirjanpito ja tukilaskentaominaisuus
- monipuolinen viljelysuunnittelu, jolla voi laatia kalkitus-, lannoitus- ja kasvinsuojelun suunnitelmat lohko kerrallaan tai monilaskentana
- lannoituksessa tarvelaskentaa voi itse säätää ja puutarhakasveilla voidaan suunnitella tihkukastelulannoitus
- sähköinen asiointi ja tukihaku eli ohjelmalla voidaan lähettää lohkotietopankkiin lohkotietoja, päivittää netin kautta ohjelmaa ja lähettää tarvittavia tietoja sähköisen tukihaun sivulle
- karttakäyttöliittymä, jossa voi katsoa ilmakuvia ja ylläpitää VIPU- karttaa sekä tehdä karttakorjauksia
- tulosteet, joita löytyy laaja valikoima yli 100 erilaista
- tulosteita voi lähettää esim. Wordiin tai Exceliin
- ohjelma esitäyttää tärkeimmät tukilomakkeet.

(Pro Agria 2012b, hakupäivä 30.1.2012.)

WebWisu on netissä käytettävä Wisu- ohjelma. Sen käyttöön tarvitaan vain internet- yhteys ja selain. Kyseisellä ohjelmalla tehdyt muistiinpanot ja suunnitelmat tallentuvat WebWisun palvelimelle ja samalla se huolehtii varmuuskopioinnista. Ohjelman päivityksistä ei tarvitse huolehtia, koska käytössä on aina uusin ohjelma. WebWisussa on aina voimassa olevat maataloushallinnon säädökset ja se on suunniteltu Suomen viljelyolosuhteisiin. WebWisun kautta tiedot ovat helposti neuvojan käytössä. Lohkokohtaiset muistiinpanot voi lähettää lohkotietopankkiin ja halutessa voi vertailla tietoja muiden tilojen tuloksiin. (Pro Agria 2012a, hakupäivä 30.1.2012.)

WebWisun ominaisuudet ovat samoja kuin pelkän Wisu- ohjelman. Viljelysuunnittelu ja sähköinen tukihaku onnistuu netissä. Lohkokirjanpitoon voidaan syöttää perustiedot, viljelytoimenpiteet, viljavuustiedot, lannoitukset, havainnot, myyntierät ja laatutiedot sekä muut kustannukset. Karttapalvelut ovat samat kuin pelkässä Wisussa, mutta netin ansiosta karttatietoja voi tarkastella myös kännykällä WisuMobilessa. (Pro Agria 2012a, hakupäivä 30.1.2012.)

11.2 CashMan

CashMan- ohjelma on Suonentieto Oyn tekemä talouden suunnitteluohjelma. Suonentieto Oyllä on yli 20 vuoden kokemus maatalousohjelmien tuottajana. Yhtiön organisaatioon kuuluu neljä tiimiä. Ne ovat tuotanto, myynti, neuvonta ja hallinto. (Suonentieto 2012b, hakupäivä 10.2.2012.)

CashMan on työkalu talouden johtamiseen, seurantaan, suunnitteluun ja raportointiin. Olemassa olevat kirjanpilotiedot ovat CashManin hyödynnettävissä ja niiden pohjalta voi laatia ennusteita tuleville kuukausille ja vuosille. CashMan- ohjelma on ladattavissa rajoitetuksi ajaksi täydellisenä versiona netistä ja lataus on ilmaista. Lisenssitiedoilla määritellään käyttöoikeusaika. (Suonentieto 2012a, hakupäivä 10.2.2012.)

CashManiin kuuluu kolme erilaista ominaisuuksien laajuuden mukaisesti jaoteltua tuotetta. Ensimmäinen on CashMan Mini, joka on edullisin ja sisältää perustoiminnot. Ohjelmalla voi analysoida sekä raportoida yrityksen taloutta ja laatia kassabudjetin joko kuukausitasolle tai vuodelle. Toiseen CashMan Plus-ohjelmaan kuuluu Minin ominaisuuksien lisäksi pitkien aikavälien ennusteet ja tuotantolaskentaan pohjautuva koko talouden suunnittelu. Kolmantena ohjelmana on CashMan TA, joka on laajin ohjelma. Se on työkalu taloussuunnitteluun ja yrityksen kehittämispalveluja tuottavalle palveluyrittäjälle. (Suonentieto 2012a, hakupäivä 10.2.2012.)

12 TOIMINNAN ALOITTAMISEN EDELLYTYKSET

Alasaarelan tilanpidon aloittaminen vaatii monien asioiden laittamista kuntoon. Osa on pakollisia ja osa vapaaehtoisia. Ilman näitä toimenpiteitä ei ole mahdollista aloittaa toimintaa. Seuraavissa kappaleissa käsitellään, mitä Alasaarelan tilalla täytyy tehdä toiminnan aloittamiseksi.

12.1 Tilatunnus

Tilatunnus on maatilalla 9- numeroinen tunnus, jonka ensimmäiset kolme numeroa ovat kunnanumero ja loput numerot henkilökohtaisia numeroita. Tilatunnusta tarvitaan monissa eri ilmoitusasioissa, kuten esimerkiksi eläinten ilmoittamisissa rekisteriin. Tilatunnuksena käy jo aiemmin tilalla käytössä ollut tilatunnus, jos toiminta jatkuu vanhalla tilalla. Tietyissä tapauksissa joudutaan hankkimaan uusi tilatunnus, kuten esimerkiksi kun hakijalla ei ole vanhaa tilaa käytettävissä. (Pietilä 5.5.2011, haastattelu.)

12.2 Y- tunnus ja arvonlisävero

Uusi yritys pitää ilmoittaa kaupparekisteriin ja verohallintoon, jotta yritys voi saada Y-tunnuksen ja pääsee arvonlisäveron piiriin. Tarvittava lomake löytyy netistä patentti- ja rekisterihallituksen sekä verohallinnon yhteisestä yritystietojärjestelmästä. Samalla lomakkeella voidaan hakea Y- tunnusta ja ilmoittautua arvonlisäverovelvolliseksi. Y- tunnusta tarvitaan maksuliikenteen hoitamiseen. (Patentti- ja rekisterihallitus 2010b, hakupäivä 1.2.2012) Ilmoitus maksaa 75 € (Patentti- ja rekisterihallitus 2010a, hakupäivä 1.2.2012).

12.3 Tilan vuokraaminen

Alasaarelan tila vuokrataan kirjallisella vuokrasopimuksella 10 vuodeksi sellaisessa kunnossa kuin se nykyään on. Vuokraaja ja vuokran antaja sopivat mitä vuokrataan, mihin hintaan ja mahdollisista muista vaatimuksista. Tässä tilanteessa vuokrataan tilan kaikki koneet ja huolehditaan niiden vakuutuksista. Pellot vuokrataan kokonaisuudessaan sellaisessa kunnossa kuin ne nyt ovat. Pellot täytyy pitää maatalouskäytössä ja viljeltävinä. Rakennuksista vuokrataan kalustovajat ja koko navettarakennus latoineen. Vuokraaja tekee investoinnit ja korjaukset omalla kustannuksellaan ja vastaa rakennusten vakuutuksista.

12.4 Maitokiintiön osto

Tilalla ei itsellään ole enää maitokiintiötä. Sitä täytyy hankkia vapailta markkinoilta. Maaseudun Tulevaisuus- lehdessä on ilmoitettu myynnissä olevista kiintiöistä. Lisäksi kiintiöistä kannattaa kysellä neuvojilta sekä tutuilta kenellä kiintiötä voisi olla myytävänä. Maitokiintiötä voi myös vuokrata. Maitokiintiötä on tarkoitus ostaa 140 000 litraa eli sen pitäisi riittää hyvin tulevalle lehmämäärälle. Maitokiintiö on edellytys kansallisen maitotuen saannille.

12.5 Eläinten osto

Tuotantoeläimet ostetaan vapailta markkinoilta kyselemällä ja seuraamalla lehtien ilmoituksia. Faban nautanetistä voi myös löytää sopivia eläimiä. Eläimet pyritään hankkimaan samaan aikaan, jotta tuotanto käynnistyy täydellä teholla.

12.6 Muut vaatimukset

Täydentävissä ehdoissa ja EU- tukikohdassa on kerrottu lomakkeista, jotka tulee täyttää tilanpidon vuoksi. Maidonhankintasopimus tulee tehdä meijerin kanssa, joka hakee maidot tilalta. Kunnan ympäristösuojeluviranomaiselle on tehtävä ilmoitus tilanpidon aloittamisesta. Vakuutukset tulee laittaa kuntoon.

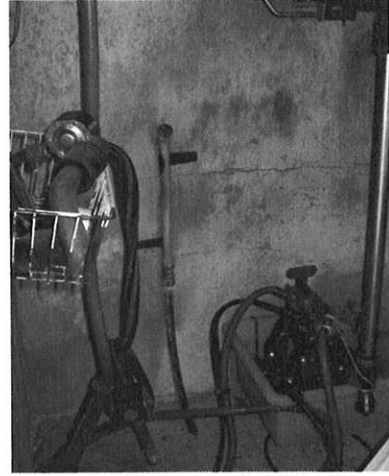
13 INVESTOINNEISTA

Tilan saattaminen toimintakuntoon ja haluttuun mittakaavaan vaatii monia investointeja. Useat tarvittavista investoinneista perustuvat lainsäädäntöön ja ilman niiden toteuttamista tilanpitoa ei voida aloittaa.

13.1 Koneet ja laitteet

Tilalle hankitaan navettaan rehunjakovaunu. Investoinnin arvo on 3 600 €. Lisäksi hankitaan peltotöitä helpottamaan apulannan levitin 4 500 € ja nostolaitesovitteinen kylvökone 2 000 €.

Tilalla on kaksi lypsy- yksikköä ja yksi maitomittari (kuviot 5 ja 6). Ne riittävät, mutta tarkoitus on hankkia molempia vielä yksi kappale lisää lypsyn nopeuttamiseksi. Näiden arvioitu hinta vapailta markkinoilla on 500 €. Lisäksi lehmämäärän lisäys vaatii sen, että uusi tilatankki on hankittava. Tankin koon tulee olla vähintään 1 200 litraa, jottei se jää heti liian pieneksi, jos keskituotos nousee. Investoinnin arvo on 1 500 €. Tämän kokoluokan tankkeja on saatavilla vapailta markkinoilta kohtuulliseen hintaan. Hankintoihin kuuluu myös noin 700 €:n lämminvesivaraaja vapailta markkinoilta. Sillä saadaan maidosta otettua lämpö talteen ja lämmintä vettä käytettäväksi lypsylaitteiden pesuun. Lisäksi tilalle asennetaan lypsykoneen automaattipesuri, joka saadaan ilmaiseksi toiselta tilalta. Tällä saadaan lypsimien pesu automatisoitua ja hygieniaa parannettua.

KUVIOT 5 JA 6. Vasemmassa kuvassa näkyy maidon kokooja sekä maitomittari. Oikealla on kuva lypsimestä.

13.2 Rakennukset

Maituhuoneen pesuvedet pitää käsitellä jollain tavalla, koska tällä hetkellä vesi menee suoraan putkea pitkin ojaan. Yksi vaihtoehto olisi vetää viemäriputki lehmien lantakuiluun ja sieltä neste menisi virtsakuiluun ja edelleen virtsakaivoon. Tämä ei kuitenkaan kannata, koska kaivon tilavuus ei riittäisi. Tämän vuoksi rakennamme viemäriputken maituhuoneesta navetan ulkopuolelle. Navetan viereen kaivetaan kaivo, johon pesuvedet menevät. Kaivon pohjalle on tarkoitus saada jäämään kaikki sakat ja kiintoaines. Ne imetään pois noin kerran vuodessa. Kaivosta on tarkoitus poistua vain lähes pelkkää vettä. Vesi menee salaojaputkeen ja putki kulkee imeytyskenttää pitkin ojaan ja kun tämä toimii oikein, ei ojaan pääse aineita. Investoinnin arvo on 1 500 €.

Tämän hetkisen lantalan (kuvio 7) tilavuus riittää kohtuudella 10 lehmälle ja muutamalle muulle naudalle, mutta laajennuksen vuoksi on syytä rakentaa kuivalantala isommaksi. Lantalan laajennukseen varataan rahaa 3 000 €, johon sisältyy kaivuutyöt, täytemaat, valettava betoni ja muut työt.

Virtsakaivo ei tule riittämään isommalle karjamäärälle ja näin ollen joudutaan rakentamaan lisää tilaa virtsalle. Tämä hoidetaan rakentamalla kumiallas kauimmaiselle lohkolle. Noin 150 m³:n allas kaivetaan kaivinkoneella kauimmaisen peltolohkon viereen. Täytemaata otetaan ensisijaisesti tilan mailta. Jos sitä ei ole saatavilla, ostetaan sitä paikalliselta sorafirmalta. Monttu peitetään kumisella kankaalla ja altaan ympärille rakennetaan aita. Investoinnin arvo on 2 200 €.

KUVIO 7. Kuvassa näkyy nykyinen lantala, jota on tarkoitus laajentaa oikealle päin. Virtsakaivo on maan sisässä oikealla olevan seinän molemmin puolin.

Lehmäpaikkojen laajennukseen varataan rahaa 6 000 €. Neljä lisäpaikkaa rakennetaan jatkamalla lehmäpuolta ladon puolelle. Seinät rakennetaan omista puista ja vesivanerista tehdään sisäseinät ja ulkopuolelle tuulensuojalevyt. Nykyinen lattia puretaan niiltä osin kuin on tarpeen ja valetaan lantakouru ja parret. Lantakouruun hankitaan lantaraapat. Parsikalusteet ostetaan käytettynä samoin kuin maitoputket ja juomakupit. Työt tehdään suurimmalta osin itse.

Lehmäpaikkojen rakentamisesta on keskusteltava kunnan rakennusinsinöörin kanssa. Tämä riittää, koska navettaan tehtävät muutokset koskevat vain sen sisäpuolta. Laajennuksesta on kuitenkin tehtävä piirustukset. (Pietilä 5.5.2011, haastattelu.)

Polttoainesäiliö ja sen valuma- alas hankitaan maatalouskaupasta. Investoinnin arvo on 2 317 €.

14 MAATALOUDEN TUNNUSLUVUT

Maatalouden kirjanpidosta saadaan paljon erilaisia tunnuslukuja, joilla voidaan arvioida ja tarkastella oman tilan kehitystä ja taloudellista tilaa. Niiden avulla voi myös verrata omaa tilaa muiden tiloihin.

Seuraavissa kappaleissa on esitetty tunnuslukuja ja kuinka ne lasketaan. Tunnusluvut ja niiden laskukaavat on otettu Enroth, Harmoinen & Pellinen (2008, 69- 83) Kannattava maatilayritys- kirjasta.

Liiketoiminnan tuotot

Liiketoiminnan tuotot= liikevaihto+ muut tuotot

Käyttökate ja käyttökate- %

Käyttökate = liiketoiminnan tulos ennen poistoja ja rahoituseriä

Käyttökate- % = $100 * (\text{käyttökate} / \text{liiketoiminnan tuotot yhteensä})$

Käyttökate kuvaa paljonko korkoja, poistoja sekä mahdollista voittoa varten jää rahaa.

Liiketulos ja liiketulos- %

Liiketulos = käyttökate – poistot

Liiketulos- % = $100 * (\text{liiketulos} / \text{liiketoiminnan tuotot yhteensä})$

Liiketulos kuvaa paljonko koroiksi ja voitoksi jää tuotoista. Liiketulosprosentin yleisinä ohjearvoina käytetään: yli 10 % on hyvä, 5- 10 % on tyydyttävä ja alle 5 % huono.

Nettotulos ja nettotulos- %

Nettotulos = Liiketulos + saadut korko- ja rahoitustuotot – korko- ja rahoituskulut

Nettotulos- % = $100 * (\text{nettotulos} / \text{liiketoiminnan tuotot yhteensä})$

Nettotulos kuvaa, paljonko omalle pääomalle saadaan tuottoa.

Oman pääoman korkovaatimus

Oman pääoman korkovaatimus = oma korkovaatimus- % * oman pääoman määrä keskimäärin tilikaudella.

Yrittäjänvoitto lasketaan

Yrittäjänvoitto = nettotulos – oman pääoman korkovaatimus

Yrittäjänvoitto kuvaa, jääkö harjoitetusta liiketoiminnasta voittoa.

Kokonaispääoman tuotto- %

Kokonaispääoman tuotto- % = $100 * [(\text{nettotulos} + \text{korko- ja rahoituskulut}) / \text{kokonaispääoman keskimääräinen määrä tarkasteluvuonna}]$

Kokonaispääoman tuotto-% ohjearvoina pidetään: yli 10 % on hyvä, 5-10 % on tyydyttävä ja alle 5 % on huono.

Oman pääoman tuotto- %

Oman pääoman tuotto- % = $100 * (\text{nettotulos} / \text{oman pääoman keskimääräinen määrä tarkasteluvuonna})$

Laskelmissa suositellaan käytettävän 5 % korkovaatimusta.

Yrittäjätulo lasketaan

Yrittäjätulo = tuloslaskelman nettotulos + yrittäjäperheen palkkavaatimus

Tuloa, joka jää yrittäjäperheen oman työn palkaksi ja oman pääoman korkovaatimukseksi kutsutaan yrittäjätuloksi.

Työtuntiansio lasketaan

Työtuntiansio = työansio / yrittäjän työmäärä tunteina

Työtuntiansiosta ei ole vähennetty veroja.

Työansio lasketaan

Työansio = yrittäjätulo – oman pääoman korkovaatimus

Kannattavuuskerroin

Kannattavuuskerroin = Yrittäjätulo / (yrittäjän palkkavaatimus + oman pääoman korkovaatimus)

Kannattavuuskerroin kuvaa pystyykö yrittäjätuloilla kattamaan oman työn palkkavaatimuksen ja oman pääoman korkovaatimuksen. Kannattavuuskertoimen ollessa alle 1 yrittäjätulo ei kata vaatimuksia ja kertoimen ollessa yli 1 vaatimukset saadaan täytettyä yrittäjätulolla.

Omavaraisuusaste- %

Omavaraisuusaste- % = $100 * [\text{oma pääoma} / (\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})]$

Oman pääoman määrää ja koko omaisuuden yhteismäärän suhdetta kuvaa omavaraisuusaste- %. Kyseistä tunnuslukua arvioidaan näin: alle 20 % on heikko, 20- 40 % on tyydyttävä ja yli 40 % on hyvä.

Suhteellinen velkaantuneisuus

Suhteellinen velkaantuneisuus = $100 * [(\text{taseen velat} - \text{saadut ennakot}) / \text{liikevaihto}]$

Suhteellista velkaantuneisuutta arvioidaan näin: alle 40 % on hyvä, 40- 80 % on tyydyttävä ja yli 80 % on heikko.

Rahoitusomaisuus

”Rahoitusomaisuus = lyhytaikaiset saamiset + rahat ja rahoitusarvopaperit”

Quick ratio

Quick ratio = $\text{rahoitusomaisuus} / (\text{lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Quick ratio kuvaa yrityksen selviytymistä lyhytaikaisista veloistaan pelkällä rahoitusomaisuudellaan. Kyseistä tunnuslukua arvioidaan näin: alle 0,5 on heikko, 0,5- 1 on tyydyttävä ja yli 1 on hyvä.

15 SUUNNITELLUN TOIMINNAN TOTEUTUS

Seuraavassa käydään läpi tilan toimintasuunnitelmaa, mitä ja milloin hankintoja tehdään. Lisäksi selviää kuinka investoinnit tullaan rahoittamaan.

15.1 Tuotanto

Keväällä 2012 rakennetaan lantala, etävirtsasäiliö ja maitohuoneen pesuvesien käsittelykaivo. Tarvittavat siemenet, kasvinsuojeluaineet, säilöntäaineet ja lannoitteet hankitaan keväällä. Urakointisopimukset tehdään kevään aikana, jotta urakoitsija on saatavana tarpeen mukaan. Ensimmäisenä vuonna ei ole kuivalannan eikä virtsan levitystä. Urakointikulut koostuvat paalauksesta, käärintästä, kasvinsuojelusta ja puinnista. Pelloilta on olemassa voimassa olevat viljavuustutkimukset, mutta ne otetaan kuitenkin keväällä 2012.

Auto ei kuulu maatalouden tulonlähteeseen, jos sen ajoista on alle 50 % maatalouteen liittyvää ajoa. Tällöin voidaan käyttää lisävähennystä. Tällöin maatalouden ajot kerrotaan 0,45 €/km (vuonna 2012). Lisävähennys edellyttää luotettavaa selvitystä maatalouden ajoista esim. ajopäiväkirjaa. (Verohallinto 2011, hakupäivä 16.3.2012.) Ajopäiväkirjaa pidetään kevästä 2012 lähtien.

Vakuutukset otetaan voimaan keväällä ja jäsenmaksut maksetaan vuodesta 2012 lähtien. Nuoren viljelijän aloitustukea haetaan toiminnan alettua.

Kesällä ilmoitaudutaan jätekeräyksen piiriin. Lypsyparsiin asennetaan parsimatot. Syksyllä aloitetaan lypsypaikkojen laajennus rakentamalla ne ladon puolelle.

Maitokiintiöt hankitaan kesään mennessä. Väkipuhuri hankitaan kesällä. Eläinten väkipuhuri ja kivennäisiä hankitaan ennen kuin eläimet siirretään tilalle. Viljasäkit hankitaan syksyllä ennen puintien alkamista.

10 kappaletta Lehmiä ja hieho hankitaan elokuun loppupuolella ja ne tuodaan mahdollisuuksien mukaan kerralla navettaan. Tilalla syntyneet sonnivasikat laitetaan välitykseen alle 1 kuukauden ikäisinä ja lehmävasikat kasvatetaan itse. Laajennuksen valmistuessa vuoden 2012 lopussa hankitaan lehmiä lypsypaikat täyteen. Eläinmäärän vakiintuessa 14 lehmään, 4 hiehoon ja 4 lehmävasikkaan, voidaan muut ylimääräiset eläimet myydä pois.

Peltotuista ensimmäiset osat tulevat jo elokuun puolessa välissä, mutta kokonaisuudessaan kaikki tuet on maksettuna viljelijälle joulukuun loppuun mennessä. Vuokranantajalle maksettavat navetta- ja peltovuokrat maksetaan aina vuoden lopussa.

15.2 Koneet ja laitteet

Polttoainesäiliö ja suunnitellut maataloustyökoneet hankitaan keväällä ennen kylvöjä. Konehankintoihin kuuluvat apulannan levitin ja kylvökone. Lisäksi kaikki tilalla olleet koneet huolletaan ennen peltotöiden aloittamista. Syksyllä ennen lehmien tuloa ostetaan Varmolift- rehunjakovaunu.

Kesällä huolletaan lanta- ja lypsykone sekä automatisoidaan lypsykoneen pesu. Lisäksi asennetaan tilatankki ja lämminvesivaraaja. Hankitaan kolmas lypsin ja toinen maitomittari.

15.3 Rahoitus

Investoinnit rahoitetaan aloitustuella, omalla pääomalla ja vieraalla pääomalla, joka on lainarahaa. Lisäksi toiminnasta saatavilla tuloilla rahoitetaan toimintaa sen käynnistyessä kunnolla. Pääosa rahoituksesta tulee lainasta, jota otetaan yksityiseltä taholta tarvittava määrä, jotta saadaan katettua syntyvät kustannukset. Ellei yksityiseltä taholta lainaa ole saatavissa, joudutaan kääntymään pankin puoleen.

Mikäli tilan yrittäjätulo ylittää viimeistään kolmantena vuonna 15 000 tai 17 000 €, on mahdollista saada nuoren viljelijän aloitustukea. Tukea on mahdollista saada enintään 35 000 €, kun tulot ovat yli 17 000 €. Tämä summa on yrittäjän tienamaa tuloa, jota verotetaan. Tällä rahalla maksetaan investointeja ja se vähentää tarvittavan ulkopuolisen lainan määrää. Loput tarvittavat rahat saadaan yrittäjän omista säästöistä.

15.4 Laskentaperusteet eri laskelmaversioissa

Alasaarelan tilalle on tehty neljällä erilaisella laskelmaversiolla laskelmat, joilla selvitettiin tilan kannattavuutta. Laskelmien peruspohja on kaikissa versioissa sama. Eri versioihin on muutettu maidon hintaa, velan määrää ja sen takaisinmaksun aloituskohtaa sekä aloitustuen mahdollista saantia. Mainituilla muuttujilla on laskettu neljä eri laskelmaversiota kohteena olevan Alasaarelan tilan toiminnasta. Näillä versioilla pyritään varmistamaan suunnitelman mukaisen toiminnan taloudellinen kannattavuus.

Laskelmaversio 1

Tämä laskelmaversio (liite 3) on tehty käyttämällä maidon hintana 0,38 €/l. Vierasta pääomaa on otettu laskelmaan 50 000 € ja loput omaa pääomaa. Lainan takaisinmaksu alkaa vuonna 2014. Laskelmaan ei ole otettu tilanpidon aloittamistukea.

Laskelmaversio 2

Tämä laskelmaversio (liite 4) on tehty käyttämällä maidon hintana 0,38 €/l. Vierasta pääomaa on otettu laskelmaan 30 000 € ja loput omaa pääomaa. Lainan takaisinmaksu alkaa vuonna 2013. Laskelmaan on otettu tilanpidon aloittamistukea.

Laskelmaversio 3

Tämä laskelmaversio (liite 5) on tehty käyttämällä maidon hintana 0,44 €/l. Vierasta pääomaa on otettu laskelmaan 30 000 € ja loput omaa pääomaa. Lainan takaisinmaksu alkaa vuonna 2013. Tähän laskelmaan on otettu tilanpidon aloittamistukea.

Laskelmaversio 4

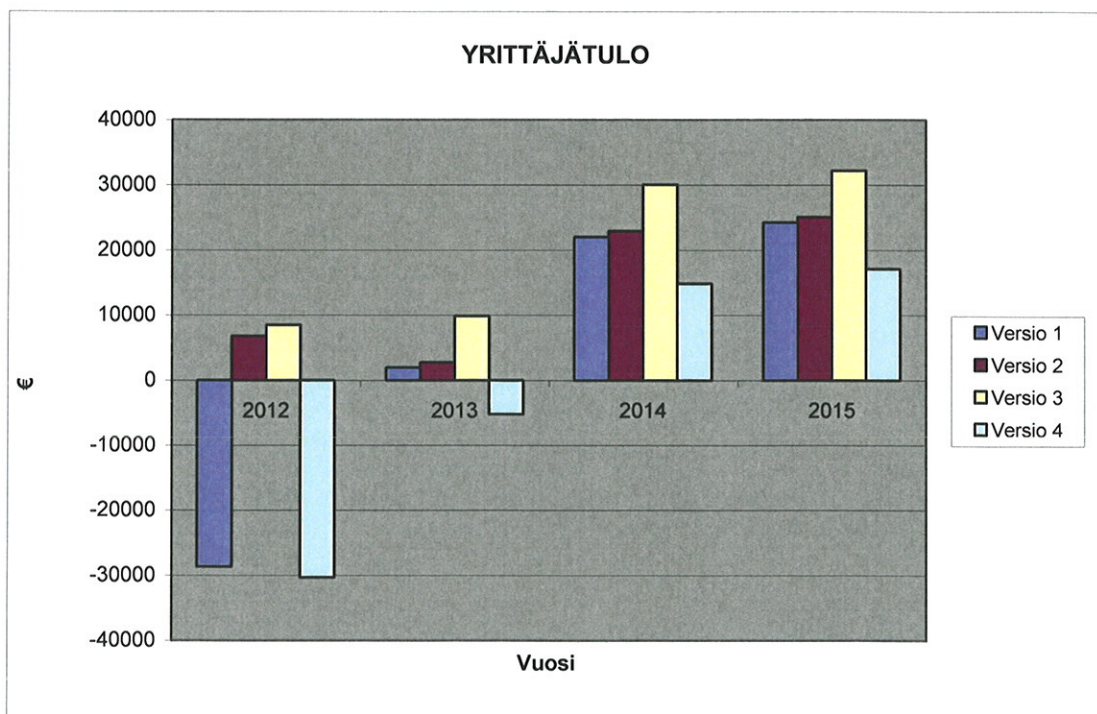
Tämä laskelmaversio (liite 6) on tehty käyttämällä maidon hintana 0,32 €/l. Vierasta pääomaa on otettu laskelmaan 50 000 € ja loput omaa pääomaa. Lainan takaisinmaksu alkaa vuonna 2014. Tähän laskelmaan ei ole otettu tilanpidon aloittamistukea.

16 TULOKSET

Alasaarelan tilalle on tehty neljällä erilaisella laskelmaversiolla laskelmat, joilla selvitetään tilan kannattavuutta. Alasaarelan tilan eri laskelmaversioiden (liitteet 3,4,5 ja 6) laskelmat ovat valmiit ja nähtävissä liitteistä opinnäytetyön lopussa. Niistä selviävät lainanhoito, tase, tuloslaskelma, maatilän maksuvalmius ja maatilän tunnusluvut. Lisäksi liitteestä 1 näkyy kone- ja laiteinvestoinnit ja liitteestä 2 tuotantorakennusten investoinnit.

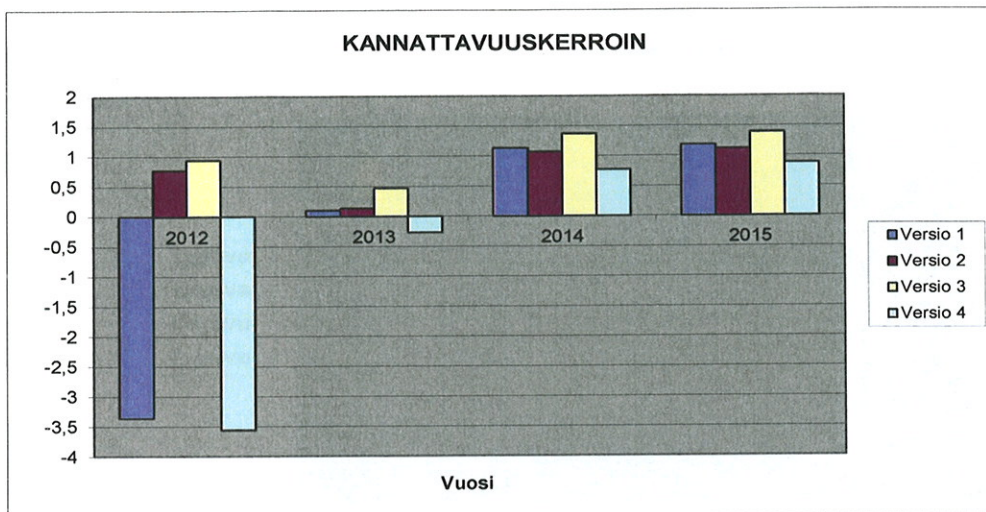
Laskelmista (liitteet 3,4,5 ja 6) on otettu tärkeimmät tunnusluvut, joista on tehty kaaviot. Kaavioista näkyy eri laskelmaversioiden ja vuosien tulokset.

Seuraavaan graafiseen kuvioon (kuvio 8) on koottu eri laskelmaversioista (liitteet 3,4,5 ja 6) yrittäjätulot. Kuvioista näkee kuinka yrittäjätulo muuttuu eri laskelmaversioissa vuosina 2012- 2015.

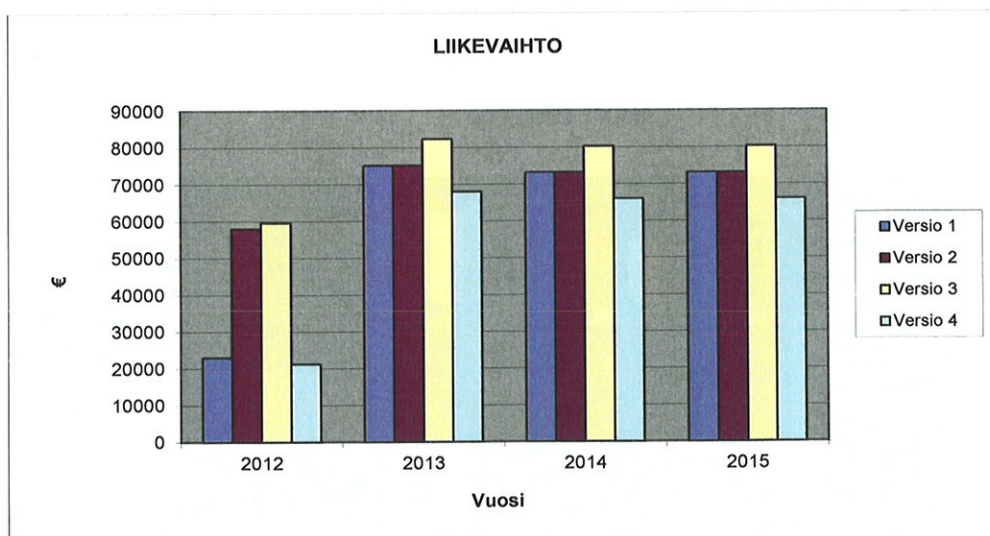
KUVIO 8. Yrittäjätulo eri laskelmaversioissa.

Seuraavaan graafiseen kuvioon (kuvio 9) on koottu eri laskelmaversioista (liitteet 3,4,5 ja 6) kannattavuuskertoimet. Kuvioista näkee kuinka kannattavuuskerroin muuttuu eri laskelmaversioissa vuosina 2012- 2015.

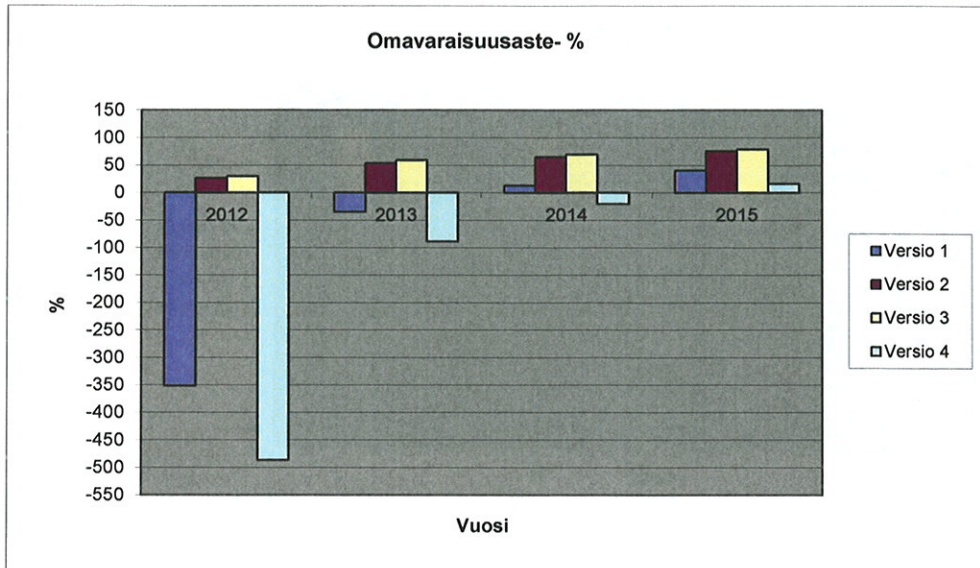
KUVIO 9. Kannattavuuskerroin eri laskelmaversioissa.

Seuraavaan graafiseen kuvioon (kuvio 10) on koottu eri laskelmaversioista (liitteet 3,4,5 ja 6) liikevaihdot. Kuvioista näkee kuinka liikevaihto muuttuu eri laskelmaversioissa vuosina 2012- 2015.

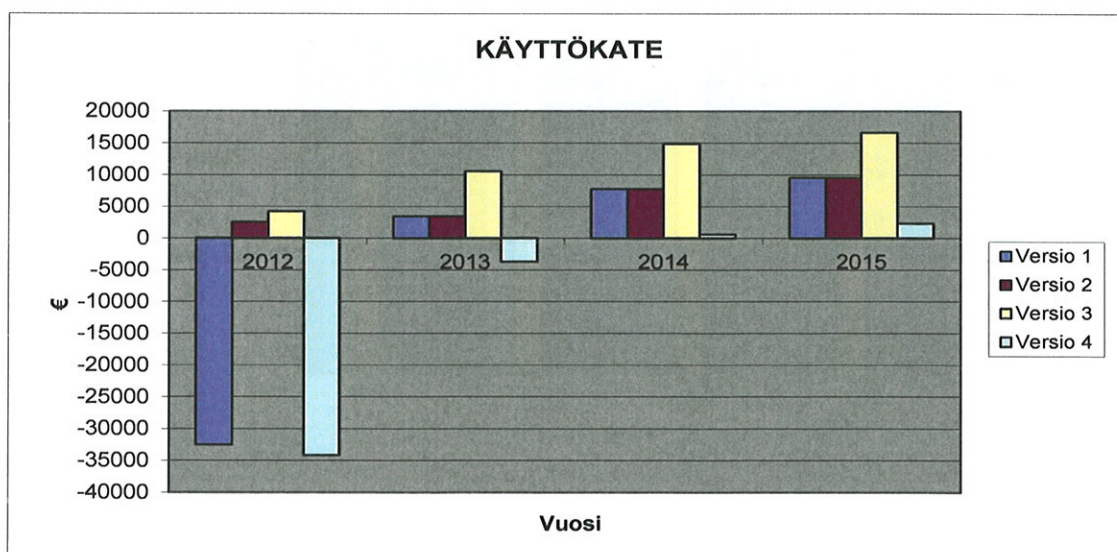
KUVIO 10. Liikevaihto eri laskelmaversioissa.

Seuraavaan graafiseen kuvioon (kuvio 11) on koottu eri laskelmaversioiden (liitteet 3,4,5 ja 6) omavaraisuusaste- %. Kuviosta näkee kuinka omavaraisuus- % muuttuu eri laskelmaversioissa vuosina 2012- 2015.

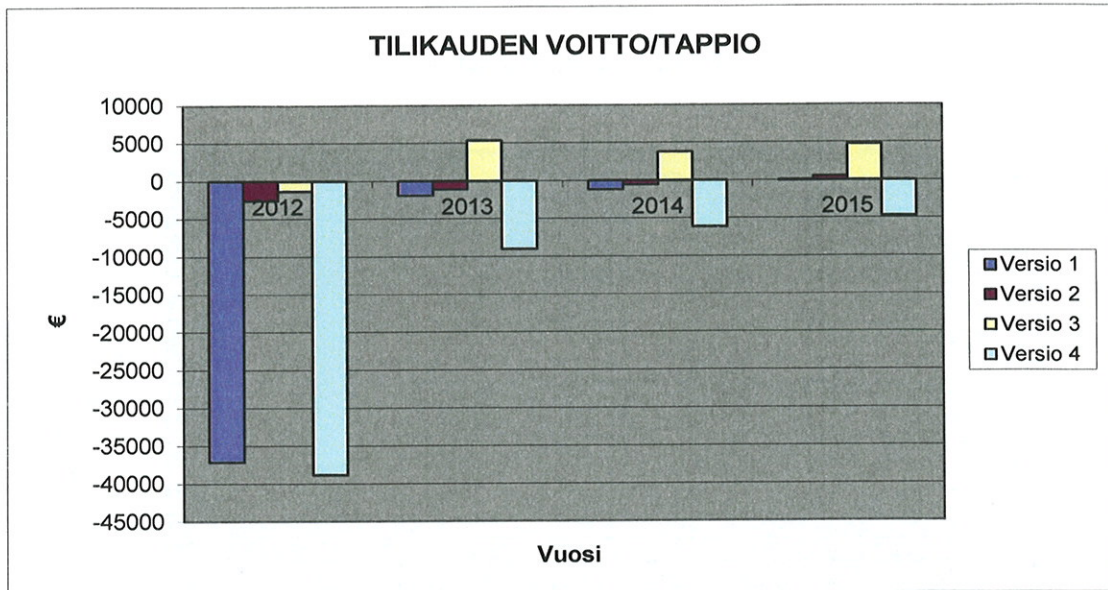
KUVIO 11. Omavaraisuusaste eri laskelmaversioissa.

Seuraavaan graafiseen kuvioon (kuvio 12) on koottu eri laskelmaversioista (liitteet 3,4,5 ja 6) käyttökateet. Kuviosta näkee kuinka käyttökate muuttuu eri laskelmaversioissa vuosina 2012- 2015.

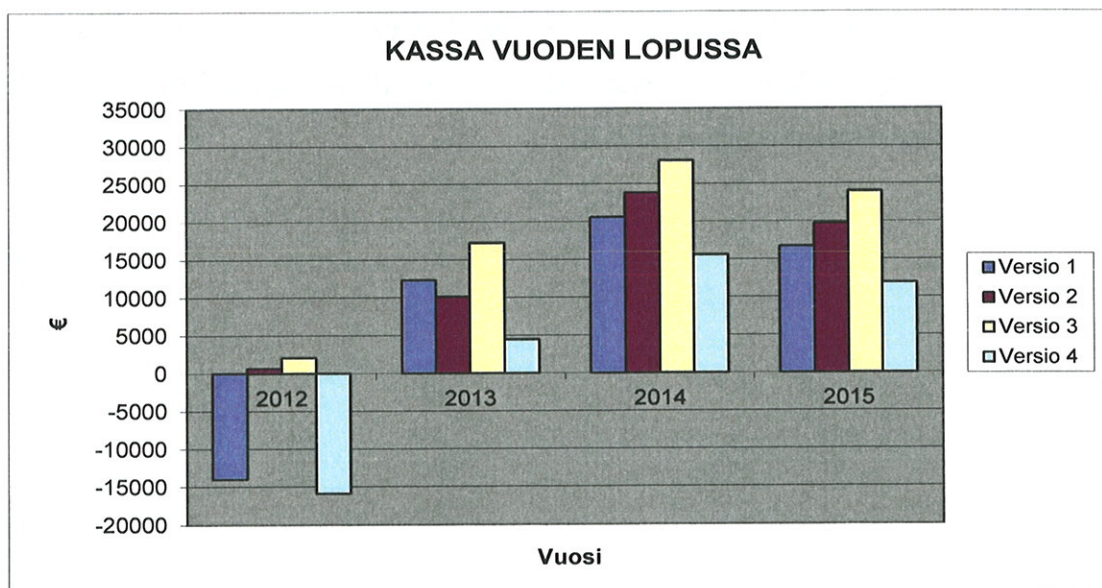
KUVIO 12. Käyttökate eri laskelmaversioissa.

Seuraavaan graafiseen kuvioon (kuvio 13) on koottu eri laskelmaversioista (liitteet 3,4,5 ja 6) tilikauden voitot/tappiot. Kuvioista näkee kuinka voitto/tappio muuttuu eri laskelmaversioissa vuosina 2012- 2015.

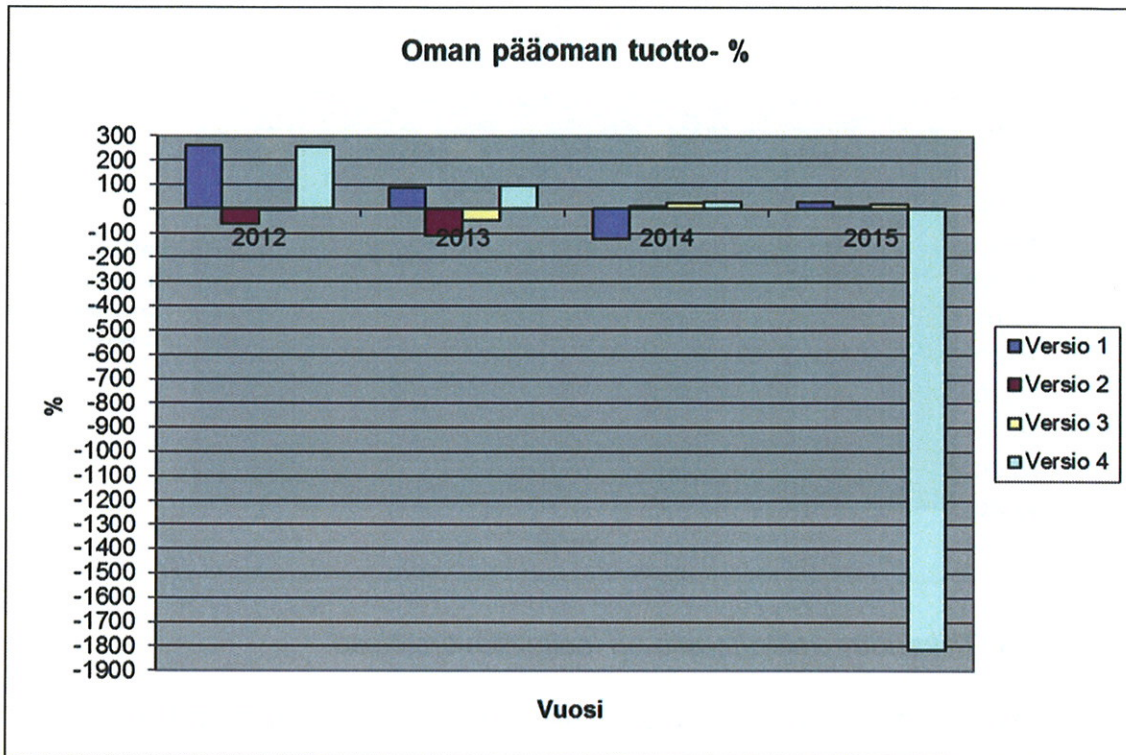
KUVIO 13. Tilikauden voitto/tappio eri laskelmaversioissa.

Seuraavaan graafiseen kuvioon (kuvio 14) on koottu eri laskelmaversioista (liitteet 3,4,5 ja 6) kassat vuoden lopussa. Kuvioista näkee kuinka kassa vuoden lopussa muuttuu eri laskelmaversioissa vuosina 2012- 2015.

KUVIO 14. Kassa vuoden lopussa eri laskelmaversioissa.

Seuraavaan graafiseen kuvioon (kuvio 15) on koottu eri laskelmaversioiden (liitteet 3,4,5 ja 6) oman pääoman tuotto- %. Kuviosta näkee kuinka oman pääoman tuotto- % muuttuu eri laskelmaversioissa vuosina 2012- 2015.

KUVIO 15. Oman pääoman tuotto % eri laskelmaversioissa.

Tuloksien perusteella paras kokonaistulos saavutetaan laskelmaversiolla 3 (liite 5). Seuraavina ovat laskelmaversio 2 (liite 4) sekä 1 (liite 3) ja viimeisenä on heikoin tulos laskelmaversiolla 4 (liite 6).

17 POHDINTA

Opinnäytetyön päätavoite oli selvittää laskelmien avulla, voiko lopetetun Alasaarelan lypsykarjatilän uudelleen käynnistäminen olla taloudellisesti kannattavaa. Neljällä eri laskelmaversiolla selvitettiin, miten tilan tulos muuttui tulojen noustessa tai laskiessa.

Opinnäytetyötä varten haastateltiin tilan omistajia, paikallisia urakoitsijoita, Yli-lin kunnan maaseutuasiamiestä ja Tapiolan vakuutusmyyjää. Tuotantopanosten hintoja kysyttiin 3 eri maatalouskaupasta. Sähköpostilla kysyttiin tietoja Osuuskunta Pohjolan Maidosta. Lisäksi tietoja hankittiin alan lehdistä, kirjoista ja Internetistä. Näillä keinoilla pyrittiin saamaan todellisia arvoja tuloista ja menoista käytettäväksi laskelmiin.

Saatujen tulosten perusteella tilasta olisi mahdollista saada kannattava, jos kansallinen tuki olisi 0,141 €/litra ja meijerin maksama hinta maidosta olisi 0,38 €/litra. Yrittäjätulo nousisi toisena kokonaisena toimintavuotena yli 17 000 €:n. Näin ollen olisi mahdollista saada nuoren viljelijän aloitustukea. Tilan tulosta parantaisivat huomattavasti maidosta maksettava korkeampi hinta ja saatava nuoren viljelijän aloitustuki. Silloin voitaisiin pienentää tarvittavan vieraan pääoman määrää.

Mikäli maidon hinta olisi 0,32 €/litra ei tila olisi kannattava eikä yrittäjä voisi saada nuoren viljelijän aloitustukea. Maidon hinnassa 1 sentin muutos aiheuttaa yrittäjätulossa 1 190 €:n muutoksen ylös- tai alaspäin. Laskettaessa tällä tavalla 0,34 €/litra oikeuttaisi vielä saamaan yrittäjätuloa yli 17 000 €. Silloin voisi saada nuoren viljelijän aloitustuen.

Maidosta maksettiin vuonna 2011 keskimäärin 0,44 €/litra. Maidon hinnan pysyessä näin korkealla tai vain hieman laskiessa tilan uudelleen käynnistäminen olisi kannattavaa. Maitokiintiöiden poistuminen vuonna 2015 tuo epävarmuutta maidon hintaan. Mikäli maidosta tulee ylitarjontaa, maidon hinta saattaisi laskea merkittävästi ja se huonontaisi tilan kannattavuutta.

Työssä on huomioitu tulot ja menot kattavasti, mutta mahdollisia menojen vuosittaisia nousuja ei ole huomioitu. Tämä saattaisi laskea tilan tulosta vuosina 2013- 2015, mutta niiden vaikutus näin lyhyellä aikavälillä ei todennäköisesti ole suuri. Lisäksi investoinnit rakennuksiin ovat arvioita, joista olen keskustellut veljeni kanssa. Hän on investoinut tilalleen samantyyppisiä rakennelmia ja budjetoinnit on tehty niiden perusteella. Rakennusinvestoinneista olisi hyvä tehdä vieläkin tarkemmat investointilaskelmat.

Monien haastattelujen teko oli työn kannalta suotavaa, jotta saatiin todellisia lukuja laskelmien pohjaksi. Samalla pystyttiin kartoittamaan urakoitsijoiden palvelutarjonnat. Näin pystyttiin selvittämään tilalle hankittavien koneiden tarve.

Seuraavissa kohdissa pohditaan, mitä voisi tehdä toisin ja miten saataisiin yrittäjätuloa lisättyä. Lisäksi ongelmiin annetaan ratkaisuja.

Kylvökone jätettäisiin hankkimatta ja urakoinnin hinta olisi 47,75 €/ha, rahaa ei tarvitsisi olla kerralla paljoa ja kustannukset jakautuisivat vuosittain tasaisemmin.

Apulannan levitin investoinnin tekemättä jättäminen ja levityksen ulkoistaminen urakoitsijalle (16 €/ha) toisi säästöä investointikustannuksiin aloitusvuodelle. Rahaa tarvittaisiin vähemmän ja kulut jakautuisivat tasaisemmin eri vuosille.

Virtsakaivon ja lantalan vuokraus voisi korvata niiden rakentamisen tilalle. Tämä toisi säästöjä aloitusvuodelle ja pienentäisi investointimenoja hetkellisesti. Kuljetuskulut ja työmäärä kuitenkin lisääntyisivät. Lisäksi virtsakaivon ja lantalan vuokrauksesta aiheutuisi vuokratuloja. Kohtuullisen matkan päässä tilakeskuksesta sijaitseva vuokrattava lantala ja virtsakaivo voisivat kuitenkin olla hyvä vaihtoehto itse rakentamiselle. Etävirtsasäiliö on kuitenkin kannattava investointi, koska sitä voi hyödyntää niin vanha kuin mahdollinen uusi navettakin.

Laskelmilla saadut lantamäärät ovat suuret. Virtsa saadaan levitettyä pelloille, mutta kuivalantaa ei. Kuivalantaa on tarkoitus levittää uusittaville lohkoille, mutta niitä on vähän, joten lantaa jää yli. Lantaa joudutaan luovuttamaan tilalta pois. Tämä pyritään tekemään ilman kustannuksia.

Ostamalla vähemmän maitokiintiöitä säästetään menoissa. Tarvittavia lisäkiintiöitä voisi olla edullisempaa vuokrata muilta tiloilta kuin ostaa niitä itselle. Lisäksi C- tukialueella on olemassa kiintiön tasausjärjestelmä, jossa kiintiön yli meneville litroille saa myös hieman korvausta. Mikäli kiintiölitran hinta nousee korkealle, vuokraus tai kiintiön ostamatta jättäminen ovat hyviä vaihtoehtoja. Kiintiöt ovat poistumassa vuonna 2015. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, mitä sen jälkeen tapahtuu.

Kuivikkeiden käytössä voitaisiin hyödyntää enemmän olkea, jota syntyy puitavilta lohkoilta. Olki voisi korvata purua ja turvetta. Näin saataisiin menoja pienennettyä.

Lehmävasikoiden kasvattaminen tilalla pidempään lisää kustannuksia, mutta lisää vasikan arvoa. Laskemalla vasikan kasvatuksesta aiheutuneet kustannukset ja lisäämällä ne sen hintaan voitaisiin saada vasikoista parempi hinta ja lisää tuloja. Nuorkarjapaikkojen vähyys luo haasteen pidemmälle kasvatusajalle.

Mikäli lehmien keskihinta olisi 100 € pienempi, niin säästöä syntyisi vajaat 2000 €. Lehmien laadussa ei kuitenkaan kannata säästää, koska lehmien kokonaismäärä on pieni. Lehmien hyvinvointiin pitää panostaa, jotta lehmät kestäisivät karjassa pitkään. Mikäli lehmiä joutuu poistamaan kerralla useamman, se lisää kuluja huomattavasti ja vähentää maitotuloja huomattavasti.

Säilörehun riittävyys on myös haaste ja sen hankinnasta aiheutuu vain kustannuksia. Laskelmien perusteella säilörehua jää yli 2012 ja 2013, mutta kahtena viimeisenä vuotena säilörehua saadaan vähemmän kuin sitä tarvittaisiin. Tilannetta voidaan parantaa ostamalla paaleja ulkopuoliselta vuonna 2013 noin 40 kpl ja 2014 noin 90 kpl. Säilörehuvajetta voidaan vähentää hankkimalla lisää peltopinta-alaa vuokraamalla. Näin saadaan lisää säilörehualaa. Uudistetaan peltoja vähemmän ja panostetaan täydennyskylvöön. Yritetään suurentaa satotasoa lannoittamalla ja pitämällä rikkaruohot poissa pellolta sekä nurmi tiheänä. Helpoin tapa nykyisellä peltopinta- alalla on tehdä viljasta kokoviljasäilörehua ja syöttää sitä lehmille. Tämä johtaa siihen, että puintikustannukset pienenevät, mutta paalaus-kustannukset vastaavasti lisääntyvät. Paaleja joudutaan kuitenkin ostamaan lisää, koska peltopinta-ala ei nykyisellään riitä.

Mikäli maidon tilityshinta olisi 0,38 €/l ja kansallinen tuki 0,141 €/l, keskituotoksen nostaminen 100 litralla toisi 14 lehmällä noin 600 € lisää tuloja vuodessa. Säilörehua kuluisi myös enemmän, joten ostorehun varassa tulot lisääntyisivät vähemmän.

Toivoisin, että tulevaisuudessa tehtäisiin enemmän tällaisia pienten tilojen kannattavuuslaskelmia ja selvitetäisiin ovatko pienet tilat kannattavia. Suomessa lopettaa toimintansa vuosittain satoja tiloja. Niissä on mukana paljon pieniä tiloja, jotka voisivat olla kannattavia ja antaa toimeentulon yrittäjälleen. Pienen tilan aloittaminen voi olla järkevää henkilölle, jolla ei ole omaa kotitilaa tai ei ole paljon kokemusta tilan pidosta. Lisäksi suuren tilan hankintaan ei välttämättä pankki anna lainaa.

Tämän opinnäytetyön tein Alasaarelan tilan uudelleen käynnistämistä. Tämän toteuttamisen jälkeen voitaisiin tehdä opinnäytetyö, jossa käsiteltäisiin tilan laajennusta tai uuden navetan rakentamista tilalle. Pohdittavaksi tulisi, miten tilan laajennus toteutetaan. Laajennetaanko vanhaa navettaa vai tehdäänkö kokonaan uusi? Mistä tarvittavat pellot saadaan? Miten yrittäjätulon käy investoinnin toteuttamisen jälkeen? Saako tekemälleen työlle riittävän korvauksen?

Opinnäytetyössä kannattaa käyttää todellisia hintatietoja. Ennakkoluulottomasti kannattaa ottaa yhteyttä paikallisiin yhteistyökumppaneihin, yrityksiin ja palvelun tuottajiin. Näin saadaan tuloksista luotettavampia ja nähdään tilan kannattavuus. Kannattaa miettiä kaikki mahdolliset tulon lähteet ja erityisesti menot. Ei tule yllätyksiä, jos opinnäytetyö toteutetaan käytännössä.

Opinnäytetyöprosessi oli vaikea ja aikaa vievä. Työhön tarvittavat tieto- osiot vaihtuivat aluksi tiuhaan ja työ alkoi laajentua. Lopulta löytyi kultainen keskitie ja keskityin vain olennaiseen eli selvittämään tilan uudelleen käynnistämisen kannattavuuden. Monet ongelmat ratkesivat ohjaavan opettajan avustuksella. Käydyt keskustelut ja ohjaukset auttoivat huomattavasti työn saattamisessa eteenpäin. Varsinkin laskelmien teossa apu oli tarpeen, koska ohjelma oli outo. Tietoa hankin monilta eri tahoilta ja monesta lähteestä. Opinnäytetyön joutui kokoamaan pienistä palasista. Lopulta haluttu aikataulu piti ja valmistuminen on lähempänä. Aihe oli mielenkiintoinen ja auttoi siksi jaksamaan loppuun asti. Itse olen tyytyväinen ja ylpeä tekemästani opinnäytetyöstä.

Lopuksi haluan esittää kiitokseni kaikille haastatteluihin osallistuneille henkilöille. Kiitos työni ohjaajalle Jarmo Kastikaiselle. Erityiskiitos Alasaarelan tilan omistajille Esko Hekkalalle ja hänen siskolleen Raili Hekkalalle, jotka antoivat minulle mahdollisuuden tehdä opinnäytetyön heidän kotitalalleen.

LÄHTEET

Agrimarket. Maataloustarvikekauppa. 2012. Hintakysely Kempele. 30.1.2012

Enroth, A. Harmoinen, T & Pellinen, J. 2008. Kannattava maatilayritys. Keuruu. Otavan Kirjapaino Oy

Faba. 2012a. Faba hinnasto 1.1.2012. Hakupäivä 1.2.2012.
<http://www.faba.fi/palvelut/hinnasto/>

Faba. 2012b. Faban historiaa. Hakupäivä 11.4.2012.
http://www.faba.fi/faba/tietoa_fabasta/yrityksen_historia

Faba. 2012c. Jäsenomistajuus. Hakupäivä 14.1.2012.
<http://www.faba.fi/faba/jasenomistajuus>

Faba. 2012d. Jäsenosuusselvitys vuoden 2011 verotukseen. Hakupäivä 14.1.2012.
http://www.faba.fi/faba/ajankohtaista/jasenosuusselvitys_vuoden_2011_verotukseen.html

Faba. 2012e. Tämä on Faba. Hakupäivä 11.4.2012.
http://www.faba.fi/faba/tietoa_fabasta

Hekkala, E. & Hekkala, R. maanviljelijöitä, Alasaarelan tila. 2011. Haastattelu Yli-li. 7.4.2011

Jaakkola, S. Vakuutusmyyjä. Tapiola. 2012. Haastattelu Liminka. 20.2.2012

K- maatalous. Maataloustarvikekauppa. 2012. Hintakysely Oulu. 13.3.2012

Lakkapää. Maataloustarvikekauppa. 2012. Hintakysely Oulu. 27.1.2012

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto. 2011a. Markkinakatsaus. Maaseudun Tulevaisuus 25.7.2011, 12.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto. 2011b. Markkinakatsaus. Maaseudun Tulevaisuus 3.10.2011, 14.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto. 2011c. Markkinakatsaus. Maaseudun Tulevaisuus 14.11.2011, 14.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto. 2011d. Markkinakatsaus. Maaseudun Tulevaisuus 12.12.2011, 20.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto. 2012a. Markkinakatsaus. Maaseudun Tulevaisuus 2.1.2012, 16.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto. 2012b. Markkinakatsaus. Maaseudun Tulevaisuus 16.1.2012, 24.

Maaseutuvirasto. 2007. Alkuvoimaa aloitustuesta. Hakupäivä 1.3.2012.
http://www.mavi.fi/attachments/mavi/maaseudunrahoitus/5ApaWWWgc/Aloitustuki_2010_FARMARI.pdf

Maaseutuvirasto. 2010a. Tuen määrä. Hakupäivä 13.2.2012.
<http://www.mavi.fi/fi/index/maaseudunrahoitus/nuorenviljelijanaloitustuki.html>

Maaseutuvirasto. 2010b. Tuen määrä. Hakupäivä 13.2.2012.
<http://www.mavi.fi/fi/index/maaseudunrahoitus/investointituet/tuenmaara.html>

Maaseutuvirasto. 2010c. Täyttöohjeet 2010. Helsinki.

Maaseutuvirasto. 2011a. Hakuopas 2011. Helsinki.

Maaseutuvirasto. 2011b. Maatalouden investointituet. Hakupäivä 13.2.2012.
<http://www.mavi.fi/fi/index/maaseudunrahoitus/investointituet.html>

Maaseutuvirasto. 2011c. Tuotannonalaa koskeva yksikkökokovaatimus.
Hakupäivä 13.2.2012.
<http://www.mavi.fi/fi/index/maaseudunrahoitus/investointituet/tuotannonalaaoskevayksikkokokovaatimus.html>

Maaseutuvirasto. 2012. Maatalouden investointitukien tukimuodot ja tuen enimmäismäärät vuonna 2012. Hakupäivä 10.4.2012.
http://www.mavi.fi/attachments/mavi/maaseudunrahoitus/5uQkLmLMh/MAATALOUDEN_INVESTOINTITUKIEN_TUKIMUODOT_JA_TUEN_ENIMMAISMAARAT_vuonna_2012_02122011.pdf

Mela. 2008a. Vakuuttaminen. Hakupäivä 28.4.2011.
<http://www.mela.fi/Vakuutusturva/MYEL-elakevakuutus/Vakuuttaminen>

Mela. 2008b. MYEL- työtulo. Hakupäivä 28.4.2011.
<http://www.mela.fi/Vakuutusturva/MYEL-elakevakuutus/MYEL-tyotulo>

Mela. 2010. MATA- tapaturmavakuutus. Hakupäivä 28.4.2011.
<http://www.mela.fi/Vakuutusturva/MATA-tapaturmavakuutus>

Mela. 2011a. MYEL- eläkevakuutus. Hakupäivä 28.4.2011.
<http://www.mela.fi/Vakuutusturva/MYEL-elakevakuutus>

Mela. 2011b. Vakuutusmaksut. Hakupäivä 1.2.2012.
<http://www.mela.fi/Vakuutusturva/MATA-tapaturmavakuutus/Vakuutusmaksut>

Mela. 2011c. Viljellystä maatalousmaasta. Hakupäivä 1.2.2012.
<http://www.mela.fi/Vakuutusturva/MYEL-elakevakuutus/MYEL-tyotulo/Viljellystamaatalousmaasta>

Mela. 2011d. Yrittäjä. Hakupäivä 28.4.2011.

<http://www.mela.fi/Vakuutusturva/MYEL-elakevakuutus/Kenelle-vakuutus/Maatilalta/Yrittaja>

Mela. 2012a. Pakollinen vakuutus. Hakupäivä 1.2.2012.

<http://www.mela.fi/Vakuutusturva/MYEL-elakevakuutus/Vakuuttaminen/Pakollinen-vakuutus>

Mela. 2012b. Vakuutusmaksut. Hakupäivä 1.2.2012.

<http://www.mela.fi/Vakuutusturva/MYEL-elakevakuutus/Vakuutusmaksut>

Niemelä, P. Koneurakoitsija. 2011. Urakointihintakysely Yli-li.

Puhelinhaastattelu 25.5.2011

Osuuskunta Pohjolan Maito. 2012. Osuuskunta Pohjolan Maito. Hakupäivä 11.4.2012.

http://www.pohjolanmaito.fi/index.php?option=com_content&task=view&id=51&Itemid=111

Palva, R. 2011. Konetyön kustannukset ja tilastolliset urakointihinnat. TTS:n tiedote Maataloustyö ja tuottavuus 4/2011 (631), 2-4.

Patentti- ja rekisterihallitus. 2010a. Kaupparekisterin käsittelymaksuhinnasto. Hakupäivä 1.2.2012.

<http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/hinnasto.html>

Patentti- ja rekisterihallitus. 2010b. Yhdistyksen Y- tunnus. Hakupäivä 1.2.2012.

http://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/yhdistys_y_tunnus.html

Pietilä, A. Maaseutuasiamies. Yli-lin kunta. 2011. Haastattelu Yli-li. 5.5.2011

Pro Agria. 2012a. WebWisu. Hakupäivä 30.1.2012.

<https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/ProAgria/itohjelmistot/WebWisu>

Pro Agria. 2012b. Wisu. Hakupäivä 30.1.2012.

<https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/ProAgria/itohjelmistot/Wisu>

ProAgria Oulu. 2012a. Maaseudun puolesta. Hakupäivä 11.4.2012.

http://www.proagriaoulu.fi/fi/proagria_oulu/

ProAgria Oulu. 2012b. Menestyvä maitotila hallitsee suuret linjat. Hakupäivä

11.4.2012. http://www.proagriaoulu.fi/fi/proagria_maito_ja_liha/

ProAgria Oulu. 2012c. Palvelut. Hakupäivä 11.4.2012.

<http://www.proagriaoulu.fi/fi/palvelut/>

Päkkilä, T. Koneurakoitsija. 2011. Urakointihintakysely Yli-li. Puhelinhaastattelu
25.5.2011

Suonentieto. 2010. CashMan. Hakupäivä 10.2.2012.

http://www.suonentieto.fi/images/stories/cashman_ominaisuudet_20100701.pdf

Suonentieto. 2012a. CashMan talouden suunnitteluun ja raportointiin.

Hakupäivä 10.2.2012.

<http://www.suonentieto.fi/tuotteet/cashman/yleisesittely.html>

Suonentieto. 2012b. Suonentieto- kanssasi menestyksessä. Hakupäivä

10.2.2012. <http://www.suonentieto.fi/yritys.html>

Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry. 2004. Yleistä
riskienhallinnasta. Hakupäivä 11.4.2012.

[http://www.skolry.fi/easydata/customers/skolry/files/riskienhallinta/riskienhallinta
opas1s.pdf](http://www.skolry.fi/easydata/customers/skolry/files/riskienhallinta/riskienhallinta_opas1s.pdf)

Verohallinto. 2011. Autokulujen vähentäminen maataloudessa. Hakupäivä

16.3.2012. <http://www.vero.fi/fi->

[FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Maatalousyrittaja_ja_metsanomistaja/Tuloverotus
/Autokulujen_vahentaminen_maataloudessa\(10794\)](http://www.vero.fi/fi-Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Maatalousyrittaja_ja_metsanomistaja/Tuloverotus/Autokulujen_vahentaminen_maataloudessa(10794))

Yppäriä, I. Maidontilitys. Pohjolan Maito. 2012. Sähköpostiviesti 10.2.2012.

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä. 2012. Perustamisilmoituslomakkeet.

Hakupäivä 1.2.2012. <http://www.ytj.fi/palvelut/y-lomakkeet/perustamisilmoituslomakkeet>

LIITTEET

- LIITE 1. Katelaskelma kone- ja laiteinvestointi
- LIITE 2. Katelaskelma tuotantorakennus investointi
- LIITE 3. Laskelmaversio 1
- LIITE 4. Laskelmaversio 2
- LIITE 5. Laskelmaversio 3
- LIITE 6. Laskelmaversio 4

KATELASKELMA

Kone- ja laiteinvestoinnit		1		kpl	2008
		Kerroin	Määrä	Yksikkö	Yhteensä
1131	Kylvökone	1	1	kpl	-2000,00
1131	Rehujakovaunu	1	1	kpl	-3600,00
1131	Apulannan levitin	1	1	kpl	-4500,00
				Yhteensä	-10100

KATELASKELMA

LIITE 2

Tuotantorakennus investointi		1		kpl	2008
	Kerroin	Määrä	Yksikkö	Yksikköhinta	Yhteensä
1121	1	1	kpl	-3000,00	-3000,00
1121	1	1	kpl	-6000,00	-6000,00
1121	1	1	kpl	-2200,00	-2200,00
1131	1	1	kpl	-700,00	-700,00
1131	1	1	kpl	-1500,00	-1500,00
1131	1	1	kpl	-2317,10	-2317,10
				Yhteensä	-15717,1

Selite	2012	2013	2014	2015
290				
Laina 1.1				
vm-user 20120223 101846	50 000	50 000	50 000	44 444
Lainan nosto		50 000	50 000	44 444
vm-user 20120223 101846	50 000			
Lyhennys	50 000			
vm-user 20120223 101846			-5 556	-5 556
Korko			-5 556	-5 556
vm-user 20120223 101846	-1 000	-2 000	-2 000	-1 778
Laina 31.12	-1 000	-2 000	-2 000	-1 778
vm-user 20120223 101846	50 000	50 000	44 444	38 889
	50 000	50 000	44 444	38 889

TULOSLASKELMA

Kopio perusversio

14.3.2012 15:00:56

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
3	KOKONAISTUOTOT				
30	MAATALOUDEN TULOT				
300	KOTIELÄINTULOT				
3011	Maito meijerim alv 13%	10 756	45 220	45 220	45 220
3022	Sonnit teuraaksi	411	1 859	1 859	1 859
3023	Hiehot teuraaksi		756	1 512	1 512
309859	KOTIELÄINTULOT YHTEENSÄ	11 167	47 835	48 591	48 591
310	KASVINVIJELYTULOT				
320	PUUTARHATALOUDEN TULOT				
330	MUUT MAATALOUDEN TULOT				
33701	Muut maatal. tulot alv 0 %		2 750		
337859	MAA-PUUTARHATAL. MYYNTITUOTOT	11 167	50 585	48 591	48 591
340	METSÄTALOUDEN TULOT				
350	MUUN YRITYSTOIMINNAN TULOT				
37	AVUSTUKSET JA TUET				
370	MAATALOUDEN TUET				
3701	Maidon tuotetuki	3 991	16 779	16 779	16 779
3748	Ympäristötuki (perustuki)	1 821	1 843	1 814	1 772
3751	Nuorten viljelijöiden ha-tuki	440	440	440	440
3761	Lfa-tuki	2 874	2 874	2 874	2 874
3764	Tilatuki	2 654	2 654	2 654	2 654
376959	MAATALOUDEN TUET YHTEENSÄ	11 780	24 590	24 561	24 519
379969	TUET YHTEENSÄ	11 780	24 590	24 561	24 519
379979	LIKEVAIHTO	22 947	75 175	73 152	73 110
380	MUUT OIKAISUERÄT				
390	LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT				
399959	TUOTOT YHTEENSÄ	22 947	75 175	73 152	73 110
4	MUUTTUVAT KULUT				
40	MAAT. AINE- JA TARVIKEKULUT				
4010	Eläinten hankintamenot	-13 750	-6 250	-1 250	
4034	Nautakarjan valkuaisrehut alv 13%	-2 681	-11 436	-11 555	-11 555
4035	Nautakarjan kivennäisrehut alv 13%	-167	-734	-753	-753
4036	Nautakarjan juomarehut alv 13%	-80	-280	-280	-280
4120	Eläinlääkekulut	-147	-616	-616	-616
4180	Muut kotieläintalouden menot	-6 544	-7 442	-5 984	-5 984

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
419	KOT.EL. AINE-JA TARV.VAR.MUUT.				
420	KASVINVIILJ.AINE- TARVIKKEKULUT				
4211	Lannoitteet maatalouteen	-2 584	-1 781	-1 781	-1 268
4220	Siemenet alv 22/23%	-410	-270	-417	-453
4240	Kasvinsuojeluvaiheet	-107	-107		-107
430	MAATALOUDEN POLTTO-VOITELUAIN.				
4310	Maatalouden polttoaineet	-2 640	-3 520	-3 520	-3 520
4380	Muut aine- /tarvikkekulut	-1 090	-1 134	-1 090	-1 053
439959	MA AINEET JA TARVIKKEET YHT.	-30 200	-33 571	-27 245	-25 588
440	PUUTARH.TAL. AINE-JA TARV.KULU				
460	METSÄT. AINE- JA TARVIKKEKULUT				
470	MUUN YR. AINE-JA TARV.KULUT				
479969	AINEET, TARVIKKEET, TAVARAT YHT				
480	ULKOPUOLISET PALVELUT	-30 200	-33 571	-27 245	-25 588
4821	Nautakarjan siemennyskulut	-273	-1 209	-1 248	-1 248
4830	Konewuokramenot	-4 062	-4 759	-4 723	-4 632
4841	Rahtikulut	-1 099	-1 756	-1 749	-1 712
484959	MAAT.ULKOPUOLISET PALVELUT YHT	-5 434	-7 723	-7 720	-7 592
486	METSÄT. ULKOPUOLISET PALVELUT				
489969	ULKOPUOLISET PALVELUT YHTEENSÄ	-5 434	-7 723	-7 720	-7 592
50	MUUTTUVAT HENKILÖSTÖKULUT				
540	MUUT MUUTTUVAT KULUT				
5460	Jätehuoltomaksut	-228	-456	-456	-456
549859	MAAT. MUUT MUUTTUVAT KULUT YHT	-228	-456	-456	-456
560	METSÄT. MUUT MUUTTUVAT KULUT				
579999	MUUTTUVAT KULUT YHTEENSÄ	-35 862	-41 751	-35 421	-33 636
599999	MYNTTIKATE	-12 915	33 424	37 731	39 474
6	KIINTEÄT KULUT				
60	MAATALOUDEN KIINTEÄT KULUT				
6090	Oma palkkavaatimus (maatal.)	-8 526	-19 184	-19 184	-19 184
6101	Peltojen vuokramenot	-1 223	-1 223	-1 223	-1 223
6129	Muun ma kaluston kunnossapito	-1 000	-800	-800	-800
6151	Myel-vakuutus	-2 205	-2 205	-2 205	-2 205
6152	Mata- ja ryhmähenkivakuutus	-361	-361	-361	-361
6153	Ma rakennusten vakuutus	-867	-867	-867	-867
6155	Traktoreiden vakuutus	-67	-67	-67	-67

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
6179	Maatal. muut julkiset maksut	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
6185	Jäsenmaksut alv 22/23%	-2 610	-2 590	-2 590	-2 590
620	PUUTARHATAL. KIINTEÄT KULUT				
640	METSÄTALouden KIINTEÄT KULUT				
660	MUUN YRITYSTOIM.KIINTEÄT KULUT				
679999	KIINTEÄT KULUT YHTEENSÄ	-19 560	-29 998	-29 998	-29 998
699999	KÄYTTÖKATE	-32 475	3 426	7 733	9 476
7	POISTOT				
7020	Poistot maatal. rakennuksista	-635	-603	-573	-544
7030	Poistot maatalouskoneista	-3 050	-2 684	-2 362	-2 079
709859	MAATALouden POISTOT YHT.	-3 685	-3 287	-2 935	-2 623
769869	POISTOT YHTEENSÄ	-3 685	-3 287	-2 935	-2 623
799999	LIIKEVOITTO/TAPPIO	-36 160	139	4 798	6 853
8	RAHOITUSTUOTOT JA KULUT				
8110	Maatalouden korkokulut	-1 000	-2 000	-2 000	-1 778
819859	MAATALouden RAHOITUSKULUT YHT.	-1 000	-2 000	-2 000	-1 778
899999	VOITTO ENNEN SATUNN,VAR,VEROJA	-37 160	-1 861	2 798	5 075
9	SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
939999	VOITTO ENNEN VARAUKSIA, VEROJA	-37 160	-1 861	2 798	5 075
960	POISTOEROJEN KORJAUS				
980	VEROT				
9801	Ennakkoverot yrittäjä			-3 946	-5 032
982859	MAATAL. VÄLITTÖMÄT VEROT YHT.			-3 946	-5 032
989959	VEROT YHTEENSÄ			-3 946	-5 032
999999	TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-37 160	-1 861	-1 148	44

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
1000	Maatalouden tulot	11 167	50 585	48 591	48 591
1010	Maatalouden tuet	11 780	24 590	24 561	24 519
1100	Maatalouden tulot yhteensä	22 947	75 175	73 152	73 110
1200	Maatalouden menot	-46 895	-52 564	-46 234	-44 449
1500	MAATAL. TULOT - MENOT	-23 948	22 611	26 918	28 660
1800	Menot tuloista %	204,4%	69,9%	63,2%	60,8%
2350	YRITYSTOIM. TULOT - MENOT				
2400	TUOTANNON TULOT - MENOT				
3010	Maatalouden korko- ja rahoitusmenot	-23 948	22 611	26 918	28 660
3040	TUOTANNON KORKOMENOT	-1 000	-2 000	-2 000	-1 778
3070	TUOTANNON KORKO yms TUOTOT	-1 000	-2 000	-2 000	-1 778
3110	Maatilan osuus veroista			-3 946	-5 032
3150	MAATILAN TULORAHOITUS	-24 948	20 611	20 972	21 851
3210	Tuotannon lainojen lyhennykset			-5 556	-5 556
3220	MAATILAN KASSAJÄÄMÄ	-24 948	20 611	15 416	16 295
3230	Lisätieto: Kassajäämä sisältäen tuloverot	-24 948	20 611	19 362	21 327
3260	Ykistyistalouden tuloonhankkimiskulut				
3390	KOKO TAL. KASSAJÄÄMÄ	-24 948	20 611	15 416	16 295
4010	Konehankinnat	-14 617			
4030	Rakennusinvestoinnit	-11 200			
4070	Muut investointimenot		-15 400		
4100	YRITYSTOIMINNAN NETTOINVESTOINNIT	-25 817	-15 400		
4500	Lisätieto: Käyttöpääoman muutos (kasvu = miinus)	-6 565	-794	886	250
5010	Talletusten muutos (lisäys = miinus)				
5050	Lainojen nosto	50 000			
5055	Tulojen alv	1 493	6 480	6 654	6 654
5056	Menojen alv (sis. kon. ja rak. alvit)	-14 703	-12 593	-7 581	-7 171
5060	Maksettava/palautettava alv		13 210	6 113	928
5090	KASSA VUODEN LOPUSSA	-13 976	12 308	20 602	16 706
5100	Edellinen yli-/alijäämä		-13 976	-1 668	18 934
5200	KUMULATIIVINEN KASSA	-13 976	-1 668	18 934	35 640
6000	Maatalouden lainat	50 000	50 000	44 444	38 889
6025	TUOTANNON LAINAT YHTEENSÄ 31.12.	50 000	50 000	44 444	38 889
6040	KAIKKI LAINAT YHTEENSÄ 31.12.	50 000	50 000	44 444	38 889

Alasaarelan tili

MAATILAN MAKSUVALMIUS 20100702 155123

Sivu 2

14.3.2012 15:00:18

Kopio perusversio

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
6045	Maatalouden poistot	-3 685	-3 287	-2 935	-2 623

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
1	VASTAAVAA				
10	PYSYVÄT VASTAAVAT				
1020	Ma aineett. oik./maitokiintiö		15 400	15 400	15 400
1021	Maitokiintiön hankintamenot		15 400	15 400	15 400
104059	MA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHT.		15 400	15 400	15 400
109859	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHT.		15 400	15 400	15 400
110	AINEELLISET HYÖDYKKEET				
1120	Maatalouden rakennukset 1.1.	11 200	10 565	9 962	9 389
1121	Maat.rakennusten hankintamenot				
1125	Ma rakennusten poistot	-635	-603	-573	-544
1130	Ma koneet ja kalusto 1.1.		11 567	8 883	6 521
1131	Maat. koneet, hankintamenot	14 617			
1135	Ma koneet, poistot	-3 050	-2 684	-2 362	-2 079
119459	MA AINEELLISET HYÖDYKKEET YHT.	22 132	18 845	15 910	13 287
120	METSÄTAL. AINEELL. HYÖDYKKEET				
130	YR. AINEELLISET HYÖDYKKEET				
141	KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT				
149959	PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	22 132	34 245	31 310	28 687
16	VAIHTUVAT VASTAAVAT				
160	VAIHTO-OMAISUUS				
17	SAAMISET				
170	PITKÄAIKAISET SAAMISET				
171	LYHYTAIKAISET SAAMISET				
1920	Maatalouden pankkitilit	-13 976	-1 668	18 934	35 640
194559	MA RAHAT JA PANKKISAAMISET YHT	-13 976	-1 668	18 934	35 640
199659	RAHAT JA PANKKISAAMISET YHT.	-13 976	-1 668	18 934	35 640
199759	VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	-13 976	-1 668	18 934	35 640
199999	VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 156	32 577	50 243	64 326
2	VASTATTAVAA				
201	MA OSAKE-, OSUUS- TMS. PÄÄOMA				
20110	OSAKEANTI				
20160	MUUT RAHASTOT				
2050	Yk panot maa-puutarhatal:teen	8 526	27 711	46 895	66 080
207559	MAATALOUDEN MUU OMA PÄÄOMA YHT	8 526	27 711	46 895	66 080
2080	Ma edell. tilikausien voitto		-37 160	-39 021	-40 169

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
2090	Ma tilikauden voitto/tappio				
209559	MAATALOUDEN OMA PÄÄOMA YHT.				
2140	Me edell. tilikausien voitto	-37 160	-1 861	-1 148	44
2149	Me tilikauden voitto/tappio	-28 633	-11 310	6 726	25 954
214959	ME OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ				
2190	Yr edell. tilikausien voitto				
2199	Yritystoim tilik voitto/tapp				
219959	YR OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ				
219989	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-28 633	-11 310	6 726	25 954
25	VIERAS PÄÄOMA				
250	PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
2530	Lainat maatalous	50 000	50 000	44 444	38 889
25301	Lainan nosto maatalous				
25302	Lainan lyhennys maatalous				
259559	MAATAL.PITKÄAIKAISET VELAT YHT	50 000	44 444	38 889	33 333
269859	PITKÄAIK. VIERAS PÄÄOMA YHT.	50 000	44 444	38 889	33 333
270	LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
2719	Ma pitkäaik. lainan lyhenn.		5 556	5 556	5 556
2781	Maatalouden alv-velka				
279559	MAATAL.LYHYTAIKAISET VELAT YHT	5 556	5 556	5 556	5 556
291	MAATALOUDEN ALV-VELAT				
2911	Suoritettava alv 22/23% / maat.	95	601	775	775
2912	Suoritettava alv 13% / maat.	1 398	5 879	5 879	5 879
2920	Maatal. ostojen alv-saamiset	-14 703	-12 593	-7 581	-7 171
295	METSÄTALOUDEN ALV-VELAT				
297	MUUN YRITYSTOIM. ALV-VELAT				
298559	LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA YHT.	-13 210	-557	4 628	5 039
299859	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	36 790	43 887	43 517	38 372
299999	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 156	32 577	50 243	64 326

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
05	Taseen vastaavaa	8 156	32 577	50 243	64 326
06	Velat yhteensä	36 790	43 887	43 517	38 372
07	Keskimääräinen tase	4 078	20 367	41 410	57 285
08	Keskimääräinen Oma pääoma	-14 317	-19 972	-2 292	16 340
09	Oma pääoma	-28 633	-11 310	6 726	25 954
1400	LIIVEVAIHTO	22 947	75 175	73 152	73 110
1800	KOKONAISTUOTTO	22 947	75 175	73 152	73 110
2300	KÄYTTÖKATE ENNEN PALKKAVAATIMUUSTA	-23 948	7 211	26 918	28 660
2700	MAATALOUSYLIJÄÄMÄ	-27 633	3 923	23 983	26 037
3000	YRITTÄJÄTULO (Sis.varast. muut.)	-28 633	1 923	21 983	24 260
3100	- Oman pääoman korkoeratimus			- 336	-1 298
3200	TYÖANSIO	-28 633	1 923	21 646	22 962
3300		584	1 314	1 314	1 314
3400	- Yrittäjäperheen työmaa (h)	-8 526	-19 184	-19 184	-19 184
3500	YRITTÄJÄNVOITTO	-37 160	-17 261	2 462	3 778
3510	TUNNUSLUVUT				
3600	Korkov. + oma palkkaveat.	-8 526	-19 184	-19 521	-20 482
3850	Lyhytaik. lainat yht.	-13 210	- 557	4 628	5 039
3900	Käyttökate omapalkkoikaisilla	-32 475	-11 974	7 733	9 476
3910	Käyttökate %	-141,5%	-15,9%	10,6%	13,0%
3950	Liiketulos omapalkkoikaisilla	-36 160	-15 261	4 798	6 853
4000	Liikevoitto (Nettotulos)	-37 160	-17 261	2 798	5 075
4100	Kok. pääoman tuotto-%	-886,7%	-74,9%	11,6%	12,0%
4200	Oman po:n tuotto-%	259,6%	86,4%	-122,1%	31,1%
4300	Kannattavuuskerroin	-3,36	0,1	1,13	1,18
4400		-49,03	1,46	16,47	17,47
4500	Omavaraisuusaste-%	-351,1%	-34,7%	13,4%	40,3%
4600	Suhteell. velkaantuneisuus-%	160,3%	58,4%	59,5%	52,5%
4700	Rahoitusomaisuus	-13 976	-1 668	18 934	35 640
4800	Quick Ratio	0	0	4,09	7,07

	2012	2013	2014	2015
Seilite				
290				
Laina 1.1				
vm-user 20120223 101846	30 000	27 000	24 000	24 000
	30 000	27 000	24 000	24 000
Lainan nosto				
vm-user 20120223 101846	30 000			
	30 000			
Lyhenhys				
vm-user 20120223 101846	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Korko				
vm-user 20120223 101846	-600	-1 200	-1 080	-960
	-600	-1 200	-1 080	-960
Laina 31.12				
vm-user 20120223 101846	30 000	27 000	24 000	21 000
	30 000	27 000	24 000	21 000

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
3	KOKONAISTUOTOT				
30	MAATALOUDEN TULOT				
300	KOTIELÄINTULOT				
3011	Maito meijeriin alv 13%	10 756	45 220	45 220	45 220
3022	Sonnit teuraaksi	411	1 859	1 859	1 859
3023	Hiehot teuraaksi		756	1 512	1 512
309859	KOTIELÄINTULOT YHTEENSÄ	11 167	47 835	48 591	48 591
310	KASVINVIJELYTULOT				
320	PUUTARHATALOUDEN TULOT				
330	MUUT MAATALOUDEN TULOT				
33701	Muut maatal. tulot alv 0 %		2 750		
337859	MAA-PUUTARHATAL. MYNTITUOTOT	11 167	50 585	48 591	48 591
340	METSÄTALOUDEN TULOT				
350	MUUN YRITYSTOIMINNAN TULOT				
37	AVUSTUKSET JA TUET				
370	MAATALOUDEN TUET				
3701	Maidon tuotetuki	3 991	16 779	16 779	16 779
3748	Ympäristötuki (perustuki)	1 821	1 843	1 814	1 772
3751	Nuorten viljelijöiden ha-tuki	440	440	440	440
3761	Lfa-tuki	2 874	2 874	2 874	2 874
3764	Tilatuki	2 654	2 654	2 654	2 654
3766	Nuoren viljelijän aloitustuki	35 000			
376959	MAATALOUDEN TUET YHTEENSÄ	46 780	24 590	24 561	24 519
379969	TUET YHTEENSÄ	46 780	24 590	24 561	24 519
379979	LIKEVAIHTO	57 947	75 175	73 152	73 110
380	MUUT OIKAISUERÄT				
390	LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT				
399959	TUOTOT YHTEENSÄ	57 947	75 175	73 152	73 110
4	MUUTTUVAT KULUT				
40	MAAT. AINE- JA TARVIKEKULUT				
4010	Eläinten hankintameno	-13 750	-6 250	-1 250	
4034	Nautakarjan valkuaisrehut alv 13%	-2 681	-11 436	-11 555	-11 555
4035	Nautakarjan kivennäisrehut alv 13%	-167	-734	-753	-753
4036	Nautakarjan juomarehut alv 13%	-80	-280	-280	-280
4120	Eläinlääkekulut	-147	-616	-616	-616

TULOSLASKELMA

Kopio valmis

14.3.2012 14:46:24

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
4180	Muut kotieläintalouden menot				
419	KOT.EL. AINE-JA TARV.VAR.MUUT.				
420	KASVINVIILJ.AINE- TARVIKEKULUT	-6 544	-7 442	-5 984	-5 984
4211	Lannoitteet maatalouteen				
4220	Siemenet alv 22/23%	-2 584	-1 781	-1 781	-1 268
4240	Kasvinsuojeluvälineet	-410	-270	-417	-453
430	MAATALOUDEN POLTTO-VOITELUAIN.	-107	-107		-107
4310	Maatalouden polttoaineet				
4380	Muut aine- /tarvikekulut	-2 640	-3 520	-3 520	-3 520
439959	MA AINEET JA TARVIKKEET YHT.	-1 090	-1 134	-1 090	-1 053
440	PUUTARH.TAL. AINE-JA TARV.KULU	-30 200	-33 571	-27 245	-25 588
460	METSÄT. AINE- JA TARVIKEKULUT				
470	MUUN YR. AINE-JA TARV.KULUT				
479969	AINEET, TARVIKKEET,TAVARAT YHT				
480	ULKOPUOLISET PALVELUT	-30 200	-33 571	-27 245	-25 588
4821	Nautakarjan siemennyskulut				
4830	Konevuokramenot	-273	-1 209	-1 248	-1 248
4841	Rahtikulut	-4 062	-4 759	-4 723	-4 632
484959	MAAT.ULKOPUOLISET PALVELUT YHT	-1 099	-1 756	-1 749	-1 712
486	METSÄT. ULKOPUOLISET PALVELUT	-5 434	-7 723	-7 720	-7 592
489969	ULKOPUOLISET PALVELUT YHTEENSÄ				
50	MUUTTUVAT HENKILÖSTÖKULUT				
540	MUUT MUUTTUVAT KULUT	-5 434	-7 723	-7 720	-7 592
5460	Jätahuoltomaksut				
549859	MAAT. MUUT MUUTTUVAT KULUT YHT	-228	-456	-456	-456
560	METSÄT. MUUT MUUTTUVAT KULUT	-228	-456	-456	-456
579999	MUUTTUVAT KULUT YHTEENSÄ	-35 862	-41 751	-35 421	-33 636
599999	MYYNTIKATE	22 085	33 424	37 731	39 474
6	KIINTEÄT KULUT				
60	MAATALOUDEN KIINTEÄT KULUT				
6090	Oma palkkavaatimus (maatal.)	-8 526	-19 184	-19 184	-19 184
6101	Peltojen vuokramenot	-1 223	-1 223	-1 223	-1 223
6129	Muun ma kaluston kunnossapito	-1 000	-800	-800	-800
6151	Myel-vakuutus	-2 205	-2 205	-2 205	-2 205
6152	Mata- ja ryhmähenkivakuutus	-361	-361	-361	-361
6153	Ma rakennusten vakuutus	-867	-867	-867	-867

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
6155	Traktoreiden vakuutus	-67	-67	-67	-67
6179	Maatal. muut julkiset maksut	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
6185	Jäsenmaksut alv 22/23%	-2 610	-2 590	-2 590	-2 590
620	PUUTARHATAL. KIINTEÄT KULUT				
640	METSÄTALOUDEN KIINTEÄT KULUT				
660	MUUN YRITYS TOIM. KIINTEÄT KULUT				
679999	KIINTEÄT KULUT YHTEENSÄ	-19 560	-29 998	-29 998	-29 998
699999	KÄYTTÖKATE	2 525	3 426	7 733	9 476
7	POISTOT				
7020	Poistot maatal. rakennuksista	-635	-603	-573	-544
7030	Poistot maatalouskoneista	-3 050	-2 684	-2 362	-2 079
709859	MAATALOUDEN POISTOT YHT.	-3 685	-3 287	-2 935	-2 623
769869	POISTOT YHTEENSÄ	-3 685	-3 287	-2 935	-2 623
799999	LIIKEVOITTO/TAPPIO	-1 160	139	4 798	6 853
8	RAHOITUSTUOTOT JA KULUT				
8110	Maatalouden korkokulut	-600	-1 200	-1 080	-960
819859	MAATALOUDEN RAHOITUSKULUT YHT.	-600	-1 200	-1 080	-960
899999	VOITTO ENNEN SATUNN, VAR, VEROJA	-1 760	-1 061	3 718	5 893
9	SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
939999	VOITTO ENNEN VARAUKSIA, VEROJA	-1 760	-1 061	3 718	5 893
960	POISTOEROJEN KORJAUS				
980	VEROT				
9801	Ennakkoverot yrittäjä	-792	-26	-4 223	-5 364
982859	MAATAL. VÄLITTÖMÄT VEROT YHT.	-792	-26	-4 223	-5 364
989959	VEROT YHTEENSÄ	-792	-26	-4 223	-5 364
999999	TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-2 552	-1 087	-505	529

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
1000	Maatalouden tulot	11 167	50 585	48 591	48 591
1010	Maatalouden tuet	11 780	24 590	24 561	24 519
1100	Maatalouden tulot yhteensä	22 947	75 175	73 152	73 110
1200	Maatalouden menot	-46 895	-52 564	-46 234	-44 449
1500	MAATAL. TULOT - MENOT	-23 948	22 611	26 918	28 660
1800	Menot tuloista %	204,4%	69,9%	63,2%	60,8%
2350	YRITYSTOIM. TULOT - MENOT				
2400	TUOTANNON TULOT - MENOT				
3010	Maatalouden korko- ja rahoitusmenot	-23 948	22 611	26 918	28 660
3040	TUOTANNON KORKOMENOT	-600	-1 200	-1 080	-960
3070	TUOTANNON KORKO yms TUOTOT	-600	-1 200	-1 080	-960
3110	Maatilan osuus veroista	-792	-26	-4 223	-5 364
3150	MAATILAN TULORAHOITUS	-25 340	21 384	21 615	22 337
3210	Tuotannon lainojen lyhennykset	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
3220	MAATILAN KASSAJÄÄMÄ	-25 340	18 384	18 615	19 337
3230	Lisätieto: Kassajäämä sisältäen tuloverot	-24 548	18 411	22 838	24 700
3260	Ykistyistalouden tulo- ja hankkimiskulut				
3390	KOKO TAL. KASSAJÄÄMÄ	-25 340	18 384	18 615	19 337
4010	Konehankinnat	-14 617			
4030	Rakennusinvestoinnit	-11 200			
4070	Muut investointimenot		-15 400		
4100	YRITYSTOIMINNAN NETTOINVESTOINNIT	-25 817	-15 400		
4500	Lisätieto: Käyttöpääoman muutos (kasvu = miinus)	-6 565	-794	886	250
5000	Nuoren viljelijän aloitustuki	35 000			
5010	Talletusten muutos (lisäys = miinus)	30 000			
5050	Lainojen nosto				
5055	Tulojen alv	1 493	6 480	6 654	6 654
5056	Menojen alv (sis. kon. ja rak. alvit)	-14 703	-12 593	-7 581	-7 171
5060	Maksettava/palautettava alv		13 210	6 113	928
5090	KASSA VUODEN LOPUSSA	632	10 082	23 800	19 747
5100	Edellinen yli-/alijäämä	632	632	10 714	34 515
5200	KUMULATIIVINEN KASSA	632	10 714	34 515	54 262
6000	Maatalouden lainat	30 000	27 000	24 000	21 000
6025	TUOTANNON LAINAT YHTEENSÄ 31.12.	30 000	27 000	24 000	21 000

Alasaarelan tila

MAATILAN MAKSUVALMIUS 20100702 155123

Kopio valmis

Sivu 2
14.3.2012 14:47:55

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
6040	KAIKKI LAINAT YHTEENSÄ 31.12.	30 000	27 000	24 000	21 000
6045	Maatalouden poistot	-3 685	-3 287	-2 935	-2 623

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
1	VASTAAVAA				
10	PYSYVÄT VASTAAVAT				
1020	Ma aineett. oik./maitokiintiö		15 400	15 400	15 400
1021	Maitokiintiön hankintamenot		15 400		
104059	MA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHT.		15 400	15 400	15 400
109859	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHT.		15 400	15 400	15 400
110	AINEELLISET HYÖDYKKEET				
1120	Maatalouden rakennukset 1.1.	11 200	10 565	9 962	9 389
1121	Maat.rakennusten hankintamenot				
1125	Ma rakennusten poistot	-635	-603	-573	-544
1130	Ma koneet ja kalusto 1.1.		11 567	8 883	6 521
1131	Maat. koneet, hankintamenot	14 617			
1135	Ma koneet, poistot	-3 050	-2 684	-2 362	-2 079
119459	MA AINEELLISET HYÖDYKKEET YHT.	22 132	18 845	15 910	13 287
120	METSÄTAL. AINEELL. HYÖDYKKEET				
130	YR. AINEELLISET HYÖDYKKEET				
141	KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT				
149959	PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	22 132	34 245	31 310	28 687
16	VAIHTUVAT VASTAAVAT				
160	VAIHTO-OMAISUUS				
17	SAAMISET				
170	PITKÄAIKAISET SAAMISET				
171	LYHYTAIKAISET SAAMISET				
1920	Maatalouden pankkitilit	632	10 714	34 515	54 262
194559	MA RAHAT JA PANKKISAAMISET YHT	632	10 714	34 515	54 262
199659	RAHAT JA PANKKISAAMISET YHT.	632	10 714	34 515	54 262
199759	VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	632	10 714	34 515	54 262
199999	VASTAAVAA YHTEENSÄ	22 765	44 959	65 824	82 949
2	VASTATTAVAA				
201	MA OSAKE-, OSUUS- TMS. PÄÄOMA				
20110	OSAKEANTI				
20160	MUUT RAHASTOT				
2050	Yk panot maa- puutarhatal:teen	8 526	27 711	46 895	66 080
207559	MAATALOUDEN MUU OMA PÄÄOMA YHT	8 526	27 711	46 895	66 080
2080	Ma edell. tilikausien voitto		-2 552	-3 639	-4 143

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
2090	Ma tilikauden voitto/tappio				
209559	MAATALOUDEN OMA PÄÄOMA YHT.				
2140	Me edell. tilikausien voitto	-2 552	-1 087	-505	529
2149	Me tilikauden voitto/tappio				
214959	ME OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 975	24 072	42 752	62 466
2190	Yr edell. tilikausien voitto				
2199	Yritystoim tilik voitto/tapp				
219959	YR OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ				
219989	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 975	24 072	42 752	62 466
25	VIERAS PÄÄOMA				
250	PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
2530	Lainat maatalous		27 000	24 000	21 000
25301	Lainan nosto maatalous	30 000			
25302	Lainan lyhennys maatalous	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
259559	MAATAL.PITKÄAIKAISET VELAT YHT	27 000	24 000	21 000	18 000
269859	PITKÄAIK. VIERAS PÄÄOMA YHT.	27 000	24 000	21 000	18 000
270	LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
2719	Ma pitkäaik. lainan lyhenn.	3 000	3 000	3 000	3 000
2781	Maatalouden alv-velka				
279559	MAATAL.LYHYTAIKAISET VELAT YHT	3 000	3 000	3 000	3 000
291	MAATALOUDEN ALV-VELAT				
2911	Suoritettava alv 22/23% / maat.	95	601	775	775
2912	Suoritettava alv 13% / maat.	1 398	5 879	5 879	5 879
2920	Maatal. ostojen alv-saamiset	-14 703	-12 593	-7 581	-7 171
295	METSÄTALOUDEN ALV-VELAT				
297	MUUN YRITYSTOIM. ALV-VELAT				
298559	LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA YHT.	-10 210	-3 113	2 072	2 483
299859	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	16 790	20 887	23 072	20 483
299999	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	22 765	44 959	65 824	82 949

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
05	Taseen vastaava	22 765	44 959	65 824	82 949
06	Velat yhteensä	16 790	20 887	23 072	20 483
07	Keskimääräinen tase	11 382	33 862	55 392	74 387
08	Keskimääräinen Oma pääoma	2 987	15 023	33 412	52 609
09	Oma pääoma	5 975	24 072	42 752	62 466
1400	LIKEVAIHTO	57 947	75 175	73 152	73 110
1800	KOKONAISTUOTTO	57 947	75 175	73 152	73 110
2300	KÄYTTÖKATE ENNEN PALKKAVAATIMUSTA	11 052	7 211	26 918	28 660
2700	MAATALOUSYLIJÄÄMÄ	7 367	3 923	23 983	26 037
3000	YRITTÄJÄTULO (Sis.varast. muut.)	6 767	2 723	22 903	25 077
3100	- Oman pääoman korkoavatimus	- 299	- 1 204	- 2 138	- 3 123
3200	TYÖANSIO	6 468	1 520	20 765	21 954
3300	- Yrittäjäperheen työmäärä (h)	584	1 314	1 314	1 314
3400		- 8 526	- 19 184	- 19 184	- 19 184
3500	YRITTÄJÄNVOITTO	- 2 059	- 17 665	1 581	2 770
3510	TUNNUSLUVUT				
3600	Korkov. + oma palkkavaat.	- 8 825	- 20 388	- 21 322	- 22 308
3850	Lyhytaik. lainat yht.	- 10 210	- 3 113	2 072	2 483
3900	Käyttökate omapalkkoikaisilla	2 525	- 11 974	7 733	9 476
3910	Käyttökate %	4,4%	- 15,9%	10,6%	13,0%
3950	Liiketoimintomarkkinointikato	- 1 160	- 15 261	4 798	6 853
4000	Liikevoitto (Nettotoim.)	- 1 760	- 16 461	3 718	5 893
4100	Kok. pääoman tuotto-%	- 10,2%	- 45,1%	8,7%	9,2%
4200	Oman po:n tuotto-%	- 58,9%	- 109,6%	11,1%	11,2%
4300	Kannattavuuskerroin	0,77	0,13	1,07	1,12
4400		11,07	1,16	15,8	16,71
4500	Omavaraisuusaste-%	26,2%	53,5%	64,9%	75,3%
4600	Suhteell. velkaantuneisuus-%	29,0%	27,8%	31,5%	28,0%
4700	Rahoitusomaisuus	632	10 714	34 515	54 262
4800	Quick Ratio	- 0,06	- 3,44	16,65	21,85

	2012	2013	2014	2015
Selite				
290				
Laina 1.1				
vm-user 20120223 101846	30 000	27 000	24 000	
Lainan nosto				
vm-user 20120223 101846	30 000	27 000	24 000	
	30 000			
	30 000			
Lyhennys				
vm-user 20120223 101846	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Korko				
vm-user 20120223 101846	-600	-1 200	-1 080	-960
	-600	-1 200	-1 080	-960
Laina 31.12				
vm-user 20120223 101846	30 000	27 000	24 000	21 000
	30 000	27 000	24 000	21 000

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
3	KOKONAISTUOTOT				
30	MAATALOUDEN TULOT				
300	KOTIELÄINTULOT				
3011	Maito meijerim alv 13%	12 454	52 360	52 360	52 360
3022	Sonnit teuraaksi	411	1 859	1 859	1 859
3023	Hiehot teuraaksi		756	1 512	1 512
309859	KOTIELÄINTULOT YHTEENSÄ	12 865	54 975	55 731	55 731
310	KASVINVIJELYTULOT				
320	PUUTARHATALOUDEN TULOT				
330	MUUT MAATALOUDEN TULOT				
33701	Muut maatal. tulot alv 0 %		2 750		
337859	MAA-PUUTARHATAL. MYYNTITUOTOT	12 865	57 725	55 731	55 731
340	METSÄTALOUDEN TULOT				
350	MUUN YRITYSTOIMINNAN TULOT				
37	AVUSTUKSET JA TUET				
370	MAATALOUDEN TUET				
3701	Maidon tuotetuki	3 991	16 779	16 779	16 779
3748	Ympäristötuki (perustuki)	1 821	1 843	1 814	1 772
3751	Nuorten viljelijöiden ha-tuki	440	440	440	440
3761	Lfa-tuki	2 874	2 874	2 874	2 874
3764	Tilatuki	2 654	2 654	2 654	2 654
3766	Nuoren viljelijän aloitustuki	35 000			
376959	MAATALOUDEN TUET YHTEENSÄ	46 780	24 590	24 561	24 519
379969	TUET YHTEENSÄ	46 780	24 590	24 561	24 519
379979	LIKEVAIHTO	59 645	82 315	80 292	80 250
380	MUUT OIKAISUERÄT				
390	LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT				
399959	TUOTOT YHTEENSÄ	59 645	82 315	80 292	80 250
4	MUUTTUVAT KULUT				
40	MAAT. AINE- JA TARVIKEKULUT				
4010	Eläinten hankintamenot	-13 750	-6 250	-1 250	
4034	Nautakarjan valkuaisrehut alv 13%	-2 681	-11 436	-11 555	-11 555
4035	Nautakarjan kivennäisrehut alv 13%	-167	-734	-753	-753
4036	Nautakarjan juomarehut alv 13%	-80	-280	-280	-280
4120	Eläinlääkekulut	-147	-616	-616	-616

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
4180	Muut kotieläintalouden menot	-6 544	-7 442	-5 984	-5 984
419	KOT.EL. AINE-JA TARV.VAR.MUUT.				
420	KASVINILJ.AINE- TARVIKEKULUT				
4211	Lannoitteet maatalouteen	-2 584	-1 781	-1 781	-1 268
4220	Siemenet alv 22/23%	-410	-270	-417	-453
4240	Kasvinsuojeluaineet	-107	-107		-107
430	MAATALOUDEN POLTTO-VOITELUAIN.				
4310	Maatalouden polttoaineet	-2 640	-3 520	-3 520	-3 520
4380	Muut aine- /tarvikkekulut	-1 090	-1 134	-1 090	-1 053
439959	MA AINEET JA TARVIKKEET YHT.	-30 200	-33 571	-27 245	-25 588
440	PUUTARH.TAL. AINE-JA TARV.KULU				
460	METSÄT. AINE- JA TARVIKEKULUT				
470	MUUN YR. AINE-JA TARV.KULUT				
479969	AINEET, TARVIKKEET,TAVARAT YHT				
480	ULKOPUOLISET PALVELUT	-30 200	-33 571	-27 245	-25 588
4821	Nautakarjan siemennyskulut	-273	-1 209	-1 248	-1 248
4830	Koneuokramenot	-4 062	-4 759	-4 723	-4 632
4841	Rahtikulut	-1 099	-1 756	-1 749	-1 712
484959	MAAT.ULKOPUOLISET PALVELUT YHT	-5 434	-7 723	-7 720	-7 592
486	METSÄT. ULKOPUOLISET PALVELUT				
489969	ULKOPUOLISET PALVELUT YHTEENSÄ				
50	MUUTTUVAT HENKILÖSTÖKULUT				
540	MUUT MUUTTUVAT KULUT				
5460	Jätehuoltomaksut	-228	-456	-456	-456
549859	MAAT. MUUT MUUTTUVAT KULUT YHT	-228	-456	-456	-456
560	METSÄT. MUUT MUUTTUVAT KULUT				
579999	MUUTTUVAT KULUT YHTEENSÄ	-35 862	-41 751	-35 421	-33 636
599999	MYYNNTIKATE	23 783	40 564	44 871	46 614
6	KIINTEÄT KULUT				
60	MAATALOUDEN KIINTEÄT KULUT				
6090	Oma palkkaatimus (maatal.)	-8 526	-19 184	-19 184	-19 184
6101	Peltojen vuokramenot	-1 223	-1 223	-1 223	-1 223
6129	Muun ma kaluston kunnossapito	-1 000	-800	-800	-800
6151	Myl-vakuutus	-2 205	-2 205	-2 205	-2 205
6152	Mata- ja ryhmähenkivakuutus	-361	-361	-361	-361
6153	Ma rakennusten vakuutus	-867	-867	-867	-867

TULOSLASKELMA

Kopio valmis

14.3.2012 14:53:45

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
6155	Traktoreiden vakuutus	-67	-67	-67	-67
6179	Maatal. muut julkiset maksut	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
6185	Jäsenmaksut alv 22/23%	-2 610	-2 590	-2 590	-2 590
620	PUUTARHATAL. KIINTEÄT KULUT				
640	METSÄTALouden KIINTEÄT KULUT				
660	MUUN YRITYSTOIM. KIINTEÄT KULUT				
679999	KIINTEÄT KULUT YHTEENSÄ	-19 560	-29 998	-29 998	-29 998
699999	KÄYTTÖKATE	4 223	10 566	14 873	16 616
7	POISTOT				
7020	Poistot maatal. rakennuksista	-635	-603	-573	-544
7030	Poistot maatalouskoneista	-3 050	-2 684	-2 362	-2 079
709859	MAATALouden POISTOT YHT.	-3 685	-3 287	-2 935	-2 623
769869	POISTOT YHTEENSÄ	-3 685	-3 287	-2 935	-2 623
799999	LIIKEVOITTO/TAPPIO	538	7 279	11 938	13 993
8	RAHOITUSTUOTOT JA KULUT				
8110	Maatalouden korkokulut	-600	-1 200	-1 080	-960
819859	MAATALouden RAHOITUSKULUT YHT.	-600	-1 200	-1 080	-960
899999	VOITTO ENNEN SATUNN.VAR,VEROJA	-62	6 079	10 858	13 033
9	SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
939999	VOITTO ENNEN VARAUKSIA, VEROJA	-62	6 079	10 858	13 033
960	POISTOEROJEN KORJAUS				
980	VEROT				
9801	Ennakkoverot yrittäjä	-1 267	-716	-7 101	-8 261
982859	MAATAL. VÄLITTÖMÄT VEROT YHT.	-1 267	-716	-7 101	-8 261
989959	VEROT YHTEENSÄ	-1 267	-716	-7 101	-8 261
999999	TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-1 329	5 363	3 758	4 772

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
1000	Maatalouden tulot	12 865	57 725	55 731	55 731
1010	Maatalouden tuet	11 780	24 590	24 561	24 519
1100	Maatalouden tulot yhteensä	24 645	82 315	80 292	80 250
1200	Maatalouden menot	-46 895	-52 564	-46 234	-44 449
1500	MAATAL. TULOT - MENOT	-22 250	29 751	34 058	35 800
1800	Menot tuloista %	190,3%	63,9%	57,6%	55,4%
2350	YRITYSTOIM. TULOT - MENOT				
2400	TUOTANNON TULOT - MENOT	-22 250	29 751	34 058	35 800
3010	Maatalouden korko- ja rahoitusmenot	-600	-1 200	-1 080	-960
3040	TUOTANNON KORKOMENOT	-600	-1 200	-1 080	-960
3070	TUOTANNON KORKO yms TUOTOT				
3110	Maatilan osuus veroista	-1 267	-716	-7 101	-8 261
3150	MAATILAN TULORAHOITUS	-24 117	27 835	25 877	26 579
3210	Tuotannon lainojen lyhennykset		-3 000	-3 000	-3 000
3220	MAATILAN KASSAJÄÄMÄ	-24 117	24 835	22 877	23 579
3230	Lisätieto: Kassajäämä sisältäen tuloverot	-22 850	25 551	29 978	31 840
3260	Ykistvistalouden tulo/hankkiskulut				
3390	KOKO TAL. KASSAJÄÄMÄ	-24 117	24 835	22 877	23 579
4010	Konehankinnat	-14 617			
4030	Rakennusinvestoinnit	-11 200			
4070	Muut investointimenot		-15 400		
4100	YRITYSTOIMINNAN NETTOINVESTOINNIT	-25 817	-15 400		
4500	Lisätieto: Käyttöpääoman muutos (kasvu = miinus)	-6 565	-794	886	250
5000	Nuoren viljelijän aloitustuki	35 000			
5010	Talletusten muutos (lisäys = miinus)	30 000			
5050	Lainojen nosto				
5055	Tulojen alv	1 714	7 408	7 582	7 582
5056	Menojen alv (sis. kon. ja rak. alvit)	-14 703	-12 593	-7 581	-7 171
5060	Maksettava/palautettava alv		12 990	5 185	-1
5090	KASSA VUODEN LOPUSSA	2 076	17 239	28 062	23 990
5100	Edellinen yli-/alijäämä		2 076	19 315	47 378
5200	KUMULATIIVINEN KASSA	2 076	19 315	47 378	71 368
6000	Maatalouden lainat	30 000	27 000	24 000	21 000
6025	TUOTANNON LAINAT YHTEENSÄ 31.12.	30 000	27 000	24 000	21 000

Alasaarelan tila

MAATILAN MAKSUVALMIUS 20100702 155123

Sivu 2

14.3.2012 14:54:05

Kopio valmis

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
6040	KAIKKI LAINAT YHTEENSÄ 31.12.	30 000	27 000	24 000	21 000
6045	Maatalouden poistot	-3 685	-3 287	-2 935	-2 623

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
1	VASTAAVAA				
10	PYSYVÄT VASTAAVAT				
1020	Ma aineett. oik./maitokiintiö		15 400	15 400	15 400
1021	Maitokiintiön hankintamenot		15 400		
104059	MA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHT.		15 400	15 400	15 400
109859	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHT.		15 400	15 400	15 400
110	AINEELLISET HYÖDYKKEET				
1120	Maatalouden rakennukset 1.1.	11 200	10 565	9 962	9 389
1121	Maat.rakennusten hankintamenot				
1125	Ma rakennusten poistot	-635	-603	-573	-544
1130	Ma koneet ja kalusto 1.1.		11 567	8 883	6 521
1131	Maat. koneet, hankintamenot	14 617			
1135	Ma koneet, poistot	-3 050	-2 684	-2 362	-2 079
119459	MA AINEELLISET HYÖDYKKEET YHT.	22 132	18 845	15 910	13 287
120	METSÄTAL. AINEELL. HYÖDYKKEET				
130	YR. AINEELLISET HYÖDYKKEET				
141	KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT				
149959	PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	22 132	34 245	31 310	28 687
16	VAIHTUVAT VASTAAVAT				
160	VAIHTO-OMAISUUS				
17	SAAMISET				
170	PITKÄAIKAISET SAAMISET				
171	LHYHTAIKAISET SAAMISET				
1920	Maatalouden pankkitilit	2 076	19 315	47 378	71 368
194559	MA RAHAT JA PANKKISAAMISET YHT	2 076	19 315	47 378	71 368
199659	RAHAT JA PANKKISAAMISET YHT.	2 076	19 315	47 378	71 368
199759	VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 076	19 315	47 378	71 368
199999	VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 208	53 560	78 687	100 054
2	VASTATTAVAA				
201	MA OSAKE-, OSUUS- TMS. PÄÄOMA				
20110	OSAKEANTI				
20160	MUUT RAHASTOT				
2050	Yk panot maa- puutarhatal:teen	8 526	27 711	46 895	66 080
207559	MAATALOUDEN MUU OMA PÄÄOMA YHT	8 526	27 711	46 895	66 080
2080	Ma edell. tilikausien voitto		-1 329	4 034	7 792

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
2090	Ma tilikauden voitto/tappio				
209559	MAATALOUDEN OMA PÄÄOMA YHT.				
2140	Me edell. tilikausien voitto	-1 329	5 363	3 758	4 772
2149	Me tilikauden voitto/tappio	7 198	31 745	54 687	78 643
214959	ME OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ				
2190	Yr edell. tilikausien voitto				
2199	Yritystoim tilik voitto/tapp				
219959	YR OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ				
219989	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	7 198	31 745	54 687	78 643
25	VIERAS PÄÄOMA				
250	PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
2530	Lainat maatalous		27 000	24 000	21 000
25301	Lainan nosto maatalous	30 000			
25302	Lainan lyhennys maatalous	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
259559	MAATAL.PITKÄAIKAISET VELAT YHT	27 000	24 000	21 000	18 000
269859	PITKÄAIK. VIERAS PÄÄOMA YHT.	27 000	24 000	21 000	18 000
270	LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
2719	Ma pitkäaik. lainan lyhenn.	3 000	3 000	3 000	3 000
2781	Maatalouden alv-velka				
279559	MAATAL.LYHYTAIKAISET VELAT YHT	3 000	3 000	3 000	3 000
291	MAATALOUDEN ALV-VELAT				
2911	Suoritettava alv 22/23% / maat.	95	601	775	775
2912	Suoritettava alv 13% / maat.	1 619	6 807	6 807	6 807
2920	Maatal. ostojen alv-saamiset	-14 703	-12 593	-7 581	-7 171
295	METSÄTALOUDEN ALV-VELAT				
297	MUUN YRITYSTOIM. ALV-VELAT				
298559	LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA YHT.	-9 990	-2 185	3 001	3 411
299859	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	17 010	21 815	24 001	21 411
299999	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 208	53 560	78 687	100 054

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
05	Taseen vastaavaa	24 208	53 560	78 687	100 054
06	Velat yhteensä	17 010	21 815	24 001	21 411
07	Keskimääräinen tase	12 104	38 884	66 124	89 371
08	Keskimääräinen Oma pääoma	3 599	19 471	43 216	66 665
09	Oma pääoma	7 198	31 745	54 687	78 643
1400	LIKEVAIHTO	59 645	82 315	80 292	80 250
1800	KOKONAISTUOTTO	59 645	82 315	80 292	80 250
2300	KÄYTTÖKATE ENNEN PALKKAVAATIMUSTA	12 750	14 351	34 058	35 800
2700	MAATALOUSYLIJÄÄMÄ	9 065	11 063	31 123	33 177
3000	YRITTÄJÄTULO (Sis.varast. muut.)	8 465	9 863	30 043	32 217
3100	- Oman pääoman korkoveatimus	- 360	-1 587	-2 734	-3 932
3200	TYÖANSIO	8 105	8 276	27 308	28 285
3300	- Yrittäjäperheen työ määrä (h)	584	1 314	1 314	1 314
3400		-8 526	-19 184	-19 184	-19 184
3500	YRITTÄJÄNVOITTO	-421	-10 908	8 124	9 101
3510	TUNNUSLUVUT				
3600	Korkov. + oma palkkaavat.	-8 886	-20 772	-21 919	-23 117
3850	Lyhytaik. lainat yht.	-9 990	-2 185	3 001	3 411
3900	Käyttökate omapalkkoikaisilla	4 223	-4 834	14 873	16 616
3910	Käyttökate %	7,1%	-5,9%	18,5%	20,7%
3950	Liiketulos omapalkkoikaisilla	538	-8 121	11 938	13 993
4000	Liikevoitto (Nettotulos)	-62	-9 321	10 858	13 033
4100	Kok. pääoman tuotto-%	4,4%	-20,9%	18,1%	15,7%
4200	Oman po:n tuotto-%	-1,7%	-47,9%	25,1%	19,6%
4300	Kannattavuuskerroin	0,95	0,47	1,37	1,39
4400		13,88	6,3	20,78	21,53
4500	Omaparaisuusaste-%	29,7%	59,3%	69,5%	78,6%
4600	Suhteell. velkaantuneisuus-%	28,5%	26,5%	29,9%	26,7%
4700	Rahoitusomaisuus	2 076	19 315	47 378	71 368
4800	Quick Ratio	-0,21	-8,84	15,79	20,92

		2012	2013	2014	2015
Selite					
290					
Laina 1.1					
	vm-user 20120223 101846	50 000	50 000	50 000	44 444
Lainan nosto					
	vm-user 20120223 101846	50 000		50 000	44 444
		50 000			
Lyhenmys					
	vm-user 20120223 101846			-5 556	-5 556
				-5 556	-5 556
Korko					
	vm-user 20120223 101846	-1 000	-2 000	-2 000	-1 778
		-1 000	-2 000	-2 000	-1 778
Laina 31.12					
	vm-user 20120223 101846	50 000	50 000	44 444	38 889
		50 000	50 000	44 444	38 889

TULOSLASKELMA

Kopio valmis

14.3.2012 15:05:30

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
3	KOKONAISTUOTOT				
30	MAATALOUDEN TULOT				
300	KOTIELÄINTULOT				
3011	Maito meijeriin alv 13%	9 058	38 080	38 080	38 080
3022	Sonnit teuraaksi	411	1 859	1 859	1 859
3023	Hiehot teuraaksi		756	1 512	1 512
309859	KOTIELÄINTULOT YHTEENSÄ	9 469	40 695	41 451	41 451
310	KASVINVIJELYTULOT				
320	PUUTARHATALOUDEN TULOT				
330	MUUT MAATALOUDEN TULOT				
33701	Muut maatal. tulot alv 0 %		2 750		
337859	MAA-PUUTARHATAL. MYNTITUOTOT	9 469	43 445	41 451	41 451
340	METSÄTALOUDEN TULOT				
350	MUUN YRITYSTOIMINNAN TULOT				
37	AVUSTUKSET JA TUET				
370	MAATALOUDEN TUET				
3701	Maidon tuotetuki	3 991	16 779	16 779	16 779
3748	Ympäristötuki (perustuki)	1 821	1 843	1 814	1 772
3751	Nuorten viljelijöiden ha-tuki	440	440	440	440
3761	Lfa-tuki	2 874	2 874	2 874	2 874
3764	Tilatuki	2 654	2 654	2 654	2 654
376959	MAATALOUDEN TUET YHTEENSÄ	11 780	24 590	24 561	24 519
379969	TUET YHTEENSÄ	11 780	24 590	24 561	24 519
379979	LIKEVAIHTO	21 249	68 035	66 012	65 970
380	MUUT OIKAISUERÄT				
390	LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT				
399959	TUOTOT YHTEENSÄ	21 249	68 035	66 012	65 970
4	MUUTTUVAT KULUT				
40	MAAT. AINE- JA TARVIKKEKULUT				
4010	Eiäinten hankintamenot	-13 750	-6 250	-1 250	
4034	Nautakarjan valkuaisrehut alv 13%	-2 681	-11 436	-11 555	-11 555
4035	Nautakarjan kivennäisrehut alv 13%	-167	-734	-753	-753
4036	Nautakarjan juomarehut alv 13%	-80	-280	-280	-280
4120	Eiäinlääkekulut	-147	-616	-616	-616
4180	Muut kotieläintalouden menot	-6 544	-7 442	-5 984	-5 984

TULOSLASKELMA

Kopio valmis

14.3.2012 15:05:30

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
419	KOT.EL. AINE-JA TARV.VAR.MUUT.				
420	KASVINVIILJ.AINE- TARVIKEKULUT				
4211	Lannoitteet maatalouteen	-2 584	-1 781	-1 781	-1 268
4220	Siemenet alv 22/23%	-410	-270	-417	-453
4240	Kasvinsuojeluvaiheet	-107	-107		-107
430	MAATALOUDEN POLTTO-VOITELUAIN.				
4310	Maatalouden polttoaineet	-2 640	-3 520	-3 520	-3 520
4380	Muut aine- /tarvikkekulut	-1 090	-1 134	-1 090	-1 053
439959	MA AINEET JA TARVIKKEET YHT.	-30 200	-33 571	-27 245	-25 588
440	PUUTARH.TAL. AINE-JA TARV.KULU				
460	METSÄT. AINE- JA TARVIKEKULUT				
470	MUUN YR. AINE-JA TARV.KULUT				
479969	AINEET, TARVIKKEET, TAVARAT YHT				
480	ULKOPUOLISET PALVELUT	-30 200	-33 571	-27 245	-25 588
4821	Nautakajan siemennyskulut	-273	-1 209	-1 248	-1 248
4830	Konevuokramenot	-4 062	-4 759	-4 723	-4 632
4841	Rahtikulut	-1 099	-1 756	-1 749	-1 712
484959	MAAT.ULKOPUOLISET PALVELUT YHT	-5 434	-7 723	-7 720	-7 592
486	METSÄT. ULKOPUOLISET PALVELUT				
489969	ULKOPUOLISET PALVELUT YHTEENSÄ	-5 434	-7 723	-7 720	-7 592
50	MUUTTUVAT HENKILÖSTÖKULUT				
540	MUUT MUUTTUVAT KULUT				
5460	Jätehuoltomaksut	-228	-456	-456	-456
549859	MAAT. MUUT MUUTTUVAT KULUT YHT	-228	-456	-456	-456
560	METSÄT. MUUT MUUTTUVAT KULUT				
579999	MUUTTUVAT KULUT YHTEENSÄ	-35 862	-41 751	-35 421	-33 636
599999	MYNTTIKATE	-14 614	26 284	30 591	32 334
6	KIINTEÄT KULUT				
60	MAATALOUDEN KIINTEÄT KULUT				
6090	Oma palkka vaatimus (maatal.)	-8 526	-19 184	-19 184	-19 184
6101	Peltojen vuokramenot	-1 223	-1 223	-1 223	-1 223
6129	Muun ma kaluston kunnossapito	-1 000	-800	-800	-800
6151	Myel-vakuutus	-2 205	-2 205	-2 205	-2 205
6152	Mata- ja ryhmähenkivakuutus	-361	-361	-361	-361
6153	Ma rakennusten vakuutus	-867	-867	-867	-867
6155	Traktoreiden vakuutus	-67	-67	-67	-67

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
6179	Maatal. muut julkiset maksut	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
6185	Jäsenmaksut alv 22/23%	-2 610	-2 590	-2 590	-2 590
620	PUUTARHATAL. KIINTEÄT KULUT				
640	METSÄTALouden KIINTEÄT KULUT				
660	MUUN YRITYSTOIM.KIINTEÄT KULUT				
679999	KIINTEÄT KULUT YHTEENSÄ	-19 560	-29 998	-29 998	-29 998
699999	KÄYTTÖKATE	-34 173	-3 714	593	2 336
7	POISTOT				
7020	Poistot maatal. rakennuksista	-635	-603	-573	-544
7030	Poistot maatalouskoneista	-3 050	-2 684	-2 362	-2 079
709859	MAATALouden POISTOT YHT.	-3 685	-3 287	-2 935	-2 623
769869	POISTOT YHTEENSÄ	-3 685	-3 287	-2 935	-2 623
799999	LIIKEVOITTO/TAPPIO	-37 858	-7 001	-2 342	-287
8	RAHOITUSTUOTOT JA KULUT				
8110	Maatalouden korkokulut	-1 000	-2 000	-2 000	-1 778
819859	MAATALouden RAHOITUSKULUT YHT.	-1 000	-2 000	-2 000	-1 778
899999	VOITTO ENNEN SATUNN.VAR,VEROJA	-38 858	-9 001	-4 342	-2 065
9	SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
939999	VOITTO ENNEN VARAUKSIA, VEROJA	-38 858	-9 001	-4 342	-2 065
960	POISTOEROJEN KORJAUS				
980	VEROT				
9801	Ennakkoverot yrittäjä			-1 796	-2 689
982859	MAATAL. VÄLITTÖMÄT VEROT YHT.			-1 796	-2 689
989959	VEROT YHTEENSÄ			-1 796	-2 689
999999	TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-38 858	-9 001	-6 137	-4 754

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
1000	Maatalouden tulot	9 469	43 445	41 451	41 451
1010	Maatalouden tuet	11 780	24 590	24 561	24 519
1100	Maatalouden tulot yhteensä	21 249	68 035	66 012	65 970
1200	Maatalouden menot	-46 895	-52 564	-46 234	-44 449
1500	MAATAL. TULOT - MENOT	-25 647	15 471	19 778	21 520
1800	Menot tuloista %	220,7%	77,3%	70,0%	67,4%
2350	YRITYSTOIM. TULOT - MENOT				
2400	TUOTANNON TULOT - MENOT	-25 647	15 471	19 778	21 520
3010	Maatalouden korko- ja rahoitusmenot	-1 000	-2 000	-2 000	-1 778
3040	TUOTANNON KORKOMENOT	-1 000	-2 000	-2 000	-1 778
3070	TUOTANNON KORKO yms TUOTOT				
3110	Maatilan osuus veroista			-1 796	-2 689
3150	MAATILAN TULORAHOITUS	-26 647	13 471	15 982	17 053
3210	Tuotannon lainojen lyhennykset			-5 556	-5 556
3220	MAATILAN KASSAJÄÄMÄ	-26 647	13 471	10 427	11 498
3230	Lisätieto: Kassajäämä sisältäen tuloverot	-26 647	13 471	12 222	14 187
3260	Ykivistalouden tuloenhakkimiskulut				
3390	KOKO TAL. KASSAJÄÄMÄ	-26 647	13 471	10 427	11 498
4010	Konehankinnat	-14 617			
4030	Rakennusinvestoinnit	-11 200			
4070	Muut investointimenot		-15 400		
4100	YRITYSTOIMINNAN NETTOINVESTOINNIT	-25 817	-15 400		
4500	Lisätieto: Käyttöpääoman muutos (kasvu = miinus)	-6 565	-794	886	250
5010	Talletusten muutos (lisäys = miinus)	50 000			
5050	Lainojen nosto	1 272	5 552	5 726	5 726
5055	Tulojen alv	-14 703	-12 593	-7 581	-7 171
5056	Menojen alv (sis. kon. ja rak. alvit)				
5060	Maksettava/palautettava alv		13 431	7 041	1 856
5090	KASSA VUODEN LOPUSSA	-15 895	4 461	15 612	11 908
5100	Edellinen yli-/alijäämä		-15 895	-11 434	4 178
5200	KUMULATIIVINEN KASSA	-15 895	-11 434	4 178	16 086
6000	Maatalouden lainat	50 000	50 000	44 444	38 889
6025	TUOTANNON LAINAT YHTEENSÄ 31.12.	50 000	50 000	44 444	38 889
6040	KAIKKI LAINAT YHTEENSÄ 31.12.	50 000	50 000	44 444	38 889

Alasaarelan tila

MAATILAN MAKSUVALMIUS 20100702 155123

Sivu 2

14.3.2012 15:05:54

Kopio valmis

Tili Selite

	2012	2013	2014	2015
6045 Maatalouden poistot	-3 685	-3 287	-2 935	-2 623

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
1	VASTAAVAA				
10	PYSYVÄT VASTAAVAT				
1020	Ma aineett. oik./maitokiintiö		15 400	15 400	15 400
1021	Maitokiintiön hankintamenot		15 400	15 400	15 400
104059	MA AINEETTOTMAT HYÖDYKKEET YHT.		15 400	15 400	15 400
109859	AINEETTOTMAT HYÖDYKKEET YHT.		15 400	15 400	15 400
110	AINEELLISET HYÖDYKKEET				
1120	Maatalouden rakennukset 1.1.	11 200	10 565	9 962	9 389
1121	Maat.rakennusten hankintamenot				
1125	Ma rakennusten poistot	-635	-603	-573	-544
1130	Ma koneet ja kalusto 1.1.	14 617	11 567	8 883	6 521
1131	Maat. koneet, hankintamenot				
1135	Ma koneet, poistot	-3 050	-2 684	-2 362	-2 079
119459	MA AINEELLISET HYÖDYKKEET YHT.	22 132	18 845	15 910	13 287
120	METSÄTAL. AINEELL. HYÖDYKKEET				
130	YR. AINEELLISET HYÖDYKKEET				
141	KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT				
149959	PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	22 132	34 245	31 310	28 687
16	VAIHTUVAT VASTAAVAT				
160	VAIHTO-OMAISUUS				
17	SAAMISET				
170	PITKÄAIKAISET SAAMISET				
171	LYHYTAIKAISET SAAMISET				
1920	Maatalouden pankkitilit	-15 895	-11 434	4 178	16 086
194559	MA RAHAT JA PANKKISAAMISET YHT	-15 895	-11 434	4 178	16 086
199659	RAHAT JA PANKKISAAMISET YHT.	-15 895	-11 434	4 178	16 086
199759	VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	-15 895	-11 434	4 178	16 086
199999	VASTAAVAA YHTEENSÄ	6 237	22 810	35 487	44 773
2	VASTATTAVAA				
201	MA OSAKE-, OSUUS- TMS. PÄÄOMA				
20110	OSAKEANTI				
20160	MUUT RAHASTOT				
2050	Yk panot maa- puutarhatal:teen	8 526	27 711	46 895	66 080
207559	MAATALOUDEN MUU OMA PÄÄOMA YHT	8 526	27 711	46 895	66 080
2080	Ma edell. tilikausien voitto		-38 858	-47 859	-53 997

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
2090	Ma tilikauden voitto/tappio				
209559	MAATALOUDEN OMA PÄÄOMA YHT.				
2140	Me edell. tilikausien voitto	-38 858	-9 001	-6 137	-4 754
2149	Me tilikauden voitto/tappio	-30 332	-20 148	-7 101	7 329
214959	ME OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ				
2190	Yr edell. tilikausien voitto				
2199	Yritystoim tilik voitto/tapp				
219959	YR OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ				
219989	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-30 332	-20 148	-7 101	7 329
25	VIERAS PÄÄOMA				
250	PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
2530	Lainat maatalous	50 000	50 000	44 444	38 889
25301	Lainan nosto maatalous	50 000			
25302	Lainan lyhennys maatalous		-5 556	-5 556	-5 556
259559	MAATAL.PITKÄAIKAISET VELAT YHT	50 000	44 444	38 889	33 333
269859	PITKÄAIK. VIERAS PÄÄOMA YHT.	50 000	44 444	38 889	33 333
270	LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
2719	Ma pitkäaik. lainan lyhenn.		5 556	5 556	5 556
2781	Maatalouden alv-velka				
279559	MAATAL.LYHYTAIKAISET VELAT YHT	5 556	5 556	5 556	5 556
291	MAATALOUDEN ALV-VELAT				
2911	Suoritettava alv 22/23% / maat.	95	601	775	775
2912	Suoritettava alv 13% / maat.	1 177	4 950	4 950	4 950
2920	Maatal. ostojen alv-saamiset	-14 703	-12 593	-7 581	-7 171
295	METSÄTALOUDEN ALV-VELAT				
297	MUUN YRITYSTOIM. ALV-VELAT				
298559	LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA YHT.	-13 431	-1 486	3 700	4 110
299859	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	36 569	42 959	42 589	37 444
299999	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	6 237	22 810	35 487	44 773

Kopio valmis

Tili	Selite	2012	2013	2014	2015
05	Taseen vastaavaa	6 237	22 810	35 487	44 773
06	Velat yhteensä	36 569	42 959	42 589	37 444
07	Keskimääräinen tase	3 119	14 524	29 149	40 130
08	Keskimääräinen Oma pääoma	-15 166	-25 240	-13 625	114
09	Oma pääoma	-30 332	-20 148	-7 101	7 329
1400	LIKEVAIHTO	21 249	68 035	66 012	65 970
1800	KOKONAISTUOTTO	21 249	68 035	66 012	65 970
2300	KÄYTTÖKATE ENNEN PALKKAVAATIMUSTA	-25 647	71	19 778	21 520
2700	MAATALOUSYLJÄÄMÄ	-29 332	-3 217	16 843	18 897
3000	YRITTÄJÄTULO (Sis.varast. muut.)	-30 332	-5 217	14 843	17 120
3100	- Oman pääoman korkoveatimus	-30 332	-5 217	14 843	16 753
3200	TYÖANSIO	584	1 314	1 314	1 314
3300	- Yrittäjäperheen työ määrä (h)	-8 526	-19 184	-19 184	-19 184
3400		-38 858	-24 401	-4 342	-2 431
3500	YRITTÄJÄNVOITTO	-8 526	-19 184	-19 184	-19 551
3510	TUNNUSLUVUT	-13 431	-1 486	3 700	4 110
3600	Korkov. + oma palkkaavat.	-34 173	-19 114	593	2 336
3650	Lyhytaik. lainat yht.	-160,8%	-28,1%	0,9%	3,5%
3900	Käyttökate omapalkkoikaisilla	-37 858	-22 401	-2 342	-287
3910	Käyttökate %	-38 858	-24 401	-4 342	-2 065
3950	Liiketulos omapalkkoikaisilla	-1214,0%	-154,2%	-8,0%	-0,7%
4000	Liikevoitto (Nettotulos)	256,2%	96,7%	31,9%	-1812,6%
4100	Kok. pääoman tuotto-%	-3,56	-0,27	0,77	0,88
4200	Oman po:n tuotto-%	-51,94	-3,97	11,3	12,75
4300	Kannattavuuskerroin	-486,3%	-88,3%	-20,0%	16,4%
4400	Omanvaraisuusaste-%	172,1%	63,1%	64,5%	56,8%
4500	Suhteell. velkaantuneisuus-%	-15 895	-11 434	4 178	16 086
4700	Rahoitusomaisuus	0	0	1,13	3,91
4800	Quick Ratio				